

ԵՐԱՅՈՒՆԱԿԱՆ ԳՆԱԿԱՆՆԵՐ

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ ՄՊԱՏԱՆԻ ՀԱՅՈՅ ԹԵՄԻ   ԺԱՆԱՐԻ, ԹԻՒ 95, ՄԱՐՏ-ԱՊՐԻԼ 2013

98-ՎԵՄԵՎՈՒՄ

ԶՈՅԳ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՆԵՐԻ ՄԻԱՏԵՂ ԿՈՉ

ԹՈՒՐԲԻԱՅԻՑ ՊԱՀԱՆՋՈՒՄ ԵՆՔ ՎԵՐԱԴԱՐՁՆԵԼ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲՈՒՆԱԳՐԱԻՒԾ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐՆ ՈՒ ԵԿԵՂԵՑԱՊԱՏԿԱՆ ԿԱԼԻԱԾՆԵՐԸ

2015 թվականին հայ ժողովուրդը, Հայաստանի Հանրապետության, Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության եւ Սփիւռքի ամբողջ տարածքում, նշելու է Օսմանեան Թուրքիոյ կողմից կազմակերպուած Հայոց Տեղասպանութեան 100-ամեակը:

1915 թվականի ցեղասպանութեանը զոհ գնացին աւելի քան մէկ ու կէս միլիոն հայեր, աքսորի ճանապարհի վրայ վերապրած հայերն ապաստան գտան Արեւելեան Հայաստանի՝ ներկայիս Հայաստանի Հանրապետութեան, Սիրիայի, Լիբանանի եւ այլ արաբական երկրների մէջ ու աշխարհի տարբեր պետութիւնների մօտ:

Անհատական սեփական կալւածների կորստի կողքին, Օսմանեան կայսրութեան ենթակա Արեւմտեան Հայաստանի, Կիլիկիոյ, ինչպէս նաեւ Թուրքիոյ այլ շրջաններում ապրող հայութիւնը կորցրեց նաեւ եկեղեցապատկան կալւածներ՝ եկեղեցիներ, սրբատեղիներ, վանքեր, կրօնական, կրթական եւ բարեսիրական կենտրոններ, մշակութային ու կրօնական մեծ արժէք ունեցող իրեր՝ խաչքարեր, ձեռագրեր, սրբանկարներ, եւ այլն: Տեղասպանութեան ենթարկուած ու բռնի միջոցներով տեղահանուած հայ ժողովրդին պատկանող բոլոր կալւածները սեփականացւեցին Թուրքիոյ պետութեան կողմից «լքեալ կալւածներ» անուն տակ:

Տեղասպանութիւնից 98 տարի յետոյ, Թուրքիոյ ներկայ պետութիւնը, որպէս իրաւայաջորդը Օսմանեան կայսրութեան, ոչ միայն մերժում է ընդունել իր նախորդների ծրագրած ու գործադրած ցեղասպանութիւնը, այլ շարունակում է իր հակահայ քաղաքականութիւնը՝ բռնագրաւած պահելով հայ ժողովրդի կրօնական ու մշակութային արժէքները, եկեղեցապատկան կալւածներն ու իրերը:

Հետեւաբար, կոչ ենք ուղղում Թուրքիոյ պետութեանը եւ պահանջում ենք.-

- 1) Հայոց Տեղասպանութեան ճանաչում.
- 2) Ամբողջական հատուցում հայ ժողովրդի կրած կորուստների եւ մարդկային ու ազգային բռնագրաւած իրաւունքների.

3) Հայկական եկեղեցիների, վանքերի եւ եկեղեցապատկան կալւածների եւ հոգեւոր ու մշակութային արժէք ներկայացնող իրերի անյապաղ վերադարձը հայ ժողովրդին, որպէս նրանց իրաւատերը:

Աղօթքով յիշելով Հայոց Տեղասպանութեան զոհերին՝ դատապարտում ենք ամէն բռնարարք՝ ուղղուած աստուածապարզ եւ կեանքի, մարդու արժանապատուութեան եւ մարդկութեան խաղաղ համակեցութեան դէմ, որովհետեւ «Աստուած խռովութեան Աստուած չէ, այլ՝ խաղաղութեան» (Ա.Կր 14.33), եւ մարդկանց իրաւորում է սիրոյ, համերաշխութեան եւ գործակցութեան:

Երախտագիտութեամբ յիշում ենք այն բոլոր ժողովուրդներին ու պետութիւններին, որոնք Տեղասպանութեան օրերին ապաստան տուցին տեղահանուած հայերին եւ հոգատարութիւն ու եղբայրական սեր ցուցաբերեցին հայրենագրկուած ու տարագրուած հայերի հանդէպ:

Հայ ժողովուրդը յաւետ երախտապարտ է մնալու նաեւ այն բոլոր պետութիւններին, որոնք մարդասիրութեան եւ արդարութեան սկզբունքներով առաջնորդուած՝ դատապարտել են ու պաշտօնապէս ճանաչել Հայոց Տեղասպանութիւնը:

Հայոց ցեղասպանութեան հարիւրամեակի սեմին, մեր բոլոր կարելիութիւններն ի գործ ենք դնելու՝ միասնաբար իրականացնելու հայ ժողովրդի պահանջները՝ յանուն արդարութեան եւ հայութեան իրաւունքների պաշտպանութեան:

Հ Ը Յ Ե Ը 24, 2013

Ս. ԲՆԵՎԵՐՍԻՅԱՆ Ս. ՍԵՆԵՔԵՏՆԵՐԻ ԱՊՍՏՈՍՏՈՒՆԵՐԻ ՍԻՆԱՏՈՐԱԿՈՆՑԻՆԵՐԻ ՍԵՐԻԱԿԱՆ ԿՈՉ

Ս. ԲՆԵՎԵՐՍԻՅԱՆ Ս. ՍԵՆԵՔԵՏՆԵՐԻ ԱՊՍՏՈՍՏՈՒՆԵՐԻ ՍԻՆԱՏՈՐԱԿՈՆՑԻՆԵՐԻ ՍԵՐԻԱԿԱՆ ԿՈՉ

ՅՈՅՍ ԱՊԱՇԽԱՐՈՂԱՅ՝ ԲԱԻԻՉ ՅԱՆՅԱՆԱՅ

«Նա իր կեանքը տւեց մեր յանցանքները ջնջելու համար եւ յարուժիւն առաւ, որ արդարացնի մեզ» (Հո 4-25):

Տօնն է Յիսուս Քրիստոսի լուսապայծառ Յարութեան, Քրիստոսի հրաշափառ Յարութիւնը մարդկութեան փրկութեան յայտարարութիւնն է, տօնն է ազատութեան եւ փրկութեան, տօնն է հաւատի: Մահուան վրայ կեանքի յաղթանակի տօնն է: Նոր լոյսի եւ յոյսի տօնն է: Նոր կեանքի եւ գարնան տօնն է:

Անցնում է մահաշունչ ձմեռը եւ փշում է գարնան կենդանարար շունչը, յարութիւն տալով մեռած բնութեանը: Նոր Կտակարանը, Պօղոս Առաքեալի բառերով, հոռմէացիներին ուղած նամակում նկարագրում է թէ ինչպէս Քրիստոս առաջին հերթին «Իր կեանքը տւեց մեր յանցանքները ջնջելու համար»:

Քրիստոս որպէս Չատկայ գառ մորթեց: Նա եղաւ ճշմարտապէս «Գառն Աստուծոյ, որ բառնայ զմեզս աշխարհի»: Նա աշխարհ եկաւ, մարդու պէս եղաւ՝ մարդու հետ լինելու, մարդու համար լինելու: Մարդն իր անհնազանդութեամբ մեղանչեց, արտաքսեց Դրախտից եւ ընկղմեց մեղքի տիղմի մէջ: Նա պէտք ունէր մի փրկարարի, մի օժանդակ ձեռքի՝ իրեն ազատելու այդ տիղմից, վեր բարձրացնելու եւ ընդմիջտ փրկելու: Աստուած ամենատարբեր ժամանակներում մարդկանց փրկութեան համար ընտրեց մի ժողովրդի, տւեց օրէնք, ուղարկեց մարգարէներ, բայց ամենագեղեցիկ նւէրն Իր Միածին Որդու ընծայումն էր մարդկանց: Նա որպէս սիրոյ կրակ աշխարհ եկաւ՝ սրբելու եւ մաքրելու մեր սրտերն ու հոգիները, որովհետեւ մեր մեղքերն անելի ծանր էին քան ասազը ծովի: Նա մահուան մատնեց, չարչարեց ու խաչեց որպէսզի մենք մեր պատիժը չկրենք: Նա մեռաւ որպէսզի մենք թողութիւն ստանանք եւ մեր մեղքերից մաքրելով կարողանանք Աստծու առաջ կանգնել որպէս անմեղ: Հետեւաբար, Նա Իր աստուածային կեանքը տւեց աշխարհի փրկութեան համար:

Երկրորդ, «Նա յարուժիւն առաւ որ արդարացնի մեզ»: Սա աստուածային օրհնութիւնն է պարգեւ է: Պօղոս առաքեալն այստեղ նկարագրում է, որ Աբրահամի օրհնակի համաձայն, Աստուած մեզ էլ է արդարացնելու, սակայն միայն ՀԱԻԱՏՈՎ: Պօղոս առաքեալն այստեղ նկատի ունի այն փաստը, որ Աստուած որպէս մեռելների կենդանացնող Աստուած՝ Իսահակին կեանք տւեց ծեր եւ ամուլ ծնողներից, այնպէս էլ երկու հազար տարի յետոյ, Իր Որդուն՝ Յիսուս Քրիստոսին կեանքի կոչեց մեռելներից: Տակաւին Աստուած կենդանացնում է նաեւ մեզ, որովհետեւ մենք մեռած էինք մեր յանցանքների եւ մեղքերի մէջ: Հետեւաբար, Աբրահամի նման մենք էլ արդար համարելով կը դառնանք ժառանգորդը Աստծու թագաւորութեան եւ յաւիտենական կեանքի: Քրիստոսը յարութիւն առաւ մեռելներից, որպէսզի մենք կարողանանք արդար համարել Աստծու առաջ:

Արդարեւ Պօղոս առաքեալն ասում է, որ երկու օրհնութիւնները, պարգեւները՝ թողութիւնն ու արդարութիւնը, ձեռք են բերում ոչ թէ օրէնքի գործերով, այլ միայն ՔՐԻՍՏՈՍԻՆ ՀԱԻԱՏԱՆՈՎ: «Աստուած մեզ էլ է արդար համարելու մեր հաւատի համար, որովհետեւ հաւատում ենք նրան, որ մեռելներից յարուժիւն տւեց Յիսուսին՝ մեր Տիրոջը» (Հո 4.23-24): Քրիստոնէական կեանքի, բարոյականի եւ աստուածաբանութեան հիմնաքարն է Քրիստոսի յարութիւնը: Գողգոթայի վրայ Քրիստոսի մահը եւ գերեզմանից Նրա հրաշափառ Յարութիւնը առաքեալների, սուրբերի, քրիստոնէական եկեղեցու հայրերի քարոզչութեան ներշնչիչ աղբիւրն է: Հեթանոսաց առաքեալը հաստատապէս յայտարարում է բոլոր ժամանակների բոլոր սերունդներին. «Եթէ Քրիստոսը յարուժիւն չի առել, իզուր է մեր քարոզչութիւնը, իզուր է նաեւ ձեր հաւատը» (Ա.Կր 15.14):

***

Քրիստոսի հրաշափառ Յարութեան ամենաջերմ հաւատացողներից մէկն է եղել հայ ժողովուրդը: Չարչարւած, խաչւած, խցում իր սրտով հայ ժողովուրդն երբեք չի կորցրել իր յարութեան մասին իր յոյսն ու անքակտելի հաւատը: Իր վերքերից ու գերեզմանից նա միշտ վերակենդանացել է Քրիստոսի Յարութեան մեծ անտիսով, նոր կեանքի, նոր գալիքի, նոր գարնան յոյսով եւ երգով:

Մեր ժողովուրդը, դարեր շարունակ չարչարել ու խաչել է իր սկզբունքների, համոզմունքների եւ անժամանցելի սրբութիւնների պահպանման համար: Միշտ սուր եւ զէնք են բարձրացրել մեր երկրի ազատութեան եւ անկախութեան վրայ, մեր ազգային արժանապատուութիւնն են ոտնակոխել, աներել ու ամայացրել են մեր շէն քաղաքները, ոչնչացրել են նրա մշակութային կոթողներն ու յուշարձանները, բայց երբեք չեն կարողացել նրա հոգու մէջ մարել յարութեան տեսիլքը: Մեր ժողովուրդն անցել է Գեթսեմանի պարտէզից եւ ունեցել է լուսահատութեան պահեր, սակայն խաչն իր ուսին՝ բարձրացել է մինչեւ Գողգոթայ եւ իր արիւնոտ բարձունքից տեսել է իր յարութեան լուսապայծառ ապագան:

Չի մեռնի այն ժողովուրդը, որ տեսիլքներ ունի: Մեր ժողովուրդը տեսիլք ունեցող ժողովուրդ է եւ այդ տեսիլքներից ամենափառաւորն իր փրկութեան եւ ազատութեան տեսիլքն է: Հետեւաբար, այսօր նաեւ մեր ժողովրդի «Չատիկ»-ն ու յարութեան տօնն է: Այո՛, մի երջանիկ օր, մի լուսապայծառ առաւօտ յարեաւ հայ ժողովուրդը եւ իր յարուցեալ Փրկչի պէս քայլեց դէպի անմահութիւն, յարութեան երգն իր շրթներին.

«ՓԱ՛ՌՔ ՀՐԱՇԱՓԱՌԻ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՔՈՏԷՐ...»:

**Քրիստոս Յարեալ ի մեռելոց:
Օրհնեալ է Յարութիւնն Քրիստոսի:**

Ս. Չատիկ
2013

Սիրոյ ջերմ ողջունի՝
ԲԱԲԳԻՆ ԵՊՍ. ՉԱՐԵԱՆ
ԱՌԱՋՏՆՈՐԴ ՄՊԱՂԱԿԵՆ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ

ԱՐԱՄ Ա ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ.-

«ՄԻԱՄՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՒՆՆ ՈՒ ՊԱՀԱՆՋԱՏԻՐՈՒԹԻՒՆԸ ՊԷՏՔ Է ՄՂԻՉ ՈՒԺ ԴԱՌՆԱՆ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ 100-ԱՄԵԱԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐՈՒՄ»

photo by Ashnag©

Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոս Արամ Ա Վեհափառ Հայրապետի հովանաւորութեամբ եւ Հայոց Ցեղասպանութեան 100-ամեակի Լիբանանի Կենտրոնական Մարմնի նախաձեռնութեամբ Անթիլիասի մայրավանքում 2013 թականի ապրիլի 6-ին կայացաւ Հայոց Ցեղասպանութեան 100-ամեակին նկիրած համագումար:

Միջին-արեւելեան երկրների մէկօրեայ համագումարի նիստն էր Հայոց Ցեղասպանութեան 100-ամեակի աշխատանքների համադրման եւ գործակցութեան կարելիութիւնները, որին նախագահում էր Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Արամ Ա Կաթողիկոսը: Վեհափառ Հայրապետը կարեւորելով խորհրդակցութեան կայացումը՝ նշեց, որ Ցեղասպանութեան 100-րդ տարելիցին նկիրած ծրագրերն ու ձեռնարկներն ամփոփող միջոցառումներ չպէտք է լինեն, այլեւ 2015 թականին ընդառաջ՝ պնդուհետեւ դրանք շարունակող նախաձեռնութիւններ դառնան: «Կրկնութիւններից եւ խաչաձեռնումներից պէտք է խուսափենք: Մեր մօտեցումը պէտք է լինի իրապաշտ եւ գործնական», - նշել է Արամ Ա Կաթողիկոսը:

Անդրադառնալով Երեսնում կայացած Ցեղասպանութեան 100-ամեակին նկիրած գիտաժողովին՝ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսը յիշեցրել է իր ընդգծած երեք բառերը՝ «Յիշել, յիշեցնել եւ պահանջել»: «Հարիւր տարի շեշտը դրել ենք յիշելու վրայ. մոմ վառեցինք, ոգեկոչման երեկոներ կազմակերպեցինք, գիրք տպեցինք: Այդ բոլորը կարելի էր, որպէսզի մեր նոր սերունդները մեր նահատակների կտակով եւ ոգով թրծուին: Սակայն, այդ կէտի վրայ չպէտք է կենտրոնանանք: Անհրաժեշտ է, որ մենք այսուհետեւ շեշտադրենք պահանջատիրութեան եւ հատուցման հարցը», - ասել է նա:

Արամ Ա Կաթողիկոսի ասութեամբ՝ հայ ժողովրդի իրաւունքների հարցն ամբողջ հայ ժողովրդի հիմնահարցն է: «Հայաստանը պետութիւն է, Սփիւռքը՝ Սփիւռք: Կարող են Հայկական Հարցի առնչութեամբ լինել տարբեր մօտեցումներ: Սակայն, այդ տարբերութիւնների մէջ էլ պէտք է լինեն ներքին ներդաշնակութիւն ու համադրում, մէկ խօսքով՝ պէտք է միակամ գործենք եւ ամուր կերպով կառչած լինենք պահանջատիրութեանը», - անելացրել է Արամ Ա Կաթողիկոսը:

Նա նաեւ անելացրել է, որ Ցեղասպանութիւնն անցեալին պատկանող դէպք չէ. Սփիւռքն այդ Ցեղասպանութեան հետեանքն է. որոշ իմաստով այդ Ցեղասպանութիւնը շարունակում է նաեւ այսօր, եւ այդ գիտակցութեամբ հայկական կառոյցները պէտք է գործեն:

Եզրափակելով իր ելոյթը՝ Կիլիկիոյ Կաթողիկոսը նշել է, որ Ցեղասպանութեան ճանաչման եւ հատուցման աշխատանքներն երեք ճանապարհ ունեն՝ պատմական, քաղաքական եւ իրաւական: «Ժամանակն է, որ առանց անտեսելու առաջին երկուսը՝ յստակ առաջնահերթութիւն տանք իրաւական կողմին, եւ այս առումով հսկայական աշխատանք ունենք կատարելու», - ընդգծել է նա:

Նշելի է, որ սոյն համագումարին մասնակցում էին՝ Թեհրանի Հայոց Թեմի առաջնորդ գերշ. Տ. Սեպուհ արքեպս. Սարգսեանը եւ 100-ամեակի Յանձնախմբի ատենապետ տկն. Արմենուշ Առաքելեանը, Սպահանի Հայոց Թեմի առաջնորդ գերշ. Տ. Բարգէն եպս. Չարեանն ու Թեմական Խորհրդի ատենապետ պրն. Նուէլ Սիմասեանը եւ Ատրպատականի Հայոց Թեմի առաջնորդ գերպ. Տ. Գրիգոր Ծ. վրդ. Չիֆթճեանը:

15-ՐԳ. ՆՏՏԱՆԵՐՁԱՆԻ ՊԱՏԳԱՄԱԽՈՐԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻ ԱՆԳՐԱՆԻԿ ՆԻՍՏԸ

Սպահանի Հայոց Թեմի 15-րդ նստաշրջանի Պատգամաւորական Ժողովի անդրանիկ նիստը գումարեց 2013 թականի ապրիլի 19-ի առաւօտեան՝ նախագահութեամբ Թեմի առաջնորդ գերշ. Տ. Բարգէն եպս. Չարեանի եւ մասնակցութեամբ շրջանների պատգամաւորների, հոգեւոր դասի ու Թեմական եւ Կրօնական խորհուրդների:

Սկզբում առաւօտեան ժամը 10-ին նախագահութեամբ առաջնորդ Սրբազան Հօր եւ մասնակցութեամբ հոգեւոր դասի բացման աղօթք մատուցեց Ս. Ամենափրկչեան Վանքի Ս. Յովսէփ Արեմաթացի եկեղեցում, որի ասարտին թեմակալ առաջնորդը յաջողութիւն մաղթելով Ժողովին՝ յորդորեց միասնական կեցածքով լծել աշխատանքի, համայնքը պահել առաւել ամուր եւ պայմաններ ստեղծել՝ Թեմի ժողովրդի հոգեւոր ու նիւթական կարիքներին գոհացում տալու համար: Սույն արարողութեանը ներկայ էին նաեւ Առաջնորդարանի ենթամարմինների անդամները:

Այնուհետեւ Հայոց Ցեղասպանութեան զոհերի յիշատակը յատերժացնող Յուշարձանի մօտ տեղի ունեցաւ ծաղկեմատոց, որից յետոյ, Առաջնորդարանի Ծաղկեայ դահլիճում գումարեց նորընտիր Պատգամաւորական ժողովի առաջին նիստը:

Նիստը բացած յայտարարեց 15-րդ նստաշրջանի Պատգամաւորական Ժողովի Ընտրական Յանձնախմբի նախագահ պրն. Ղուկաս Ծատուրեանի եւ Թեմական խորհրդի ատենապետ պրն. Նոէլ Մինասեանի ողջոյնի խօսքերով: Օրակարգի համաձայն նիստը շարունակեց Պատգամաւորական Ժողովի Դիւանի, Թեմական ու Կրօնական խորհուրդների եւ Հաշիւքննիչ Մարմնի ընտրութիւններով, հետեւեալ կարգով.

Պատգամաւորական Ժողովի Դիւան

- Պրն. Վարուժ Մինասեան՝ ատենապետ
- Պրն. Մկրտիչ Աւետումեան՝ փոխ-ատենապետ
- Տկն. Սեդա Այւազեան՝ ատենադպիր
- Տկն. Աքաղէթ Հայրապետեան՝ ատենադպիր

Կրօնական Խորհուրդ

- Հոգշ. Տ. Անանիա վրդ. Գունանեան
- Արժն. Տ. Մեսրոպ առ. քննչ. Գալստանեան
- Պրն. Արշալոյս Խողալվերդեան
- Պրն. Գարեգին Մարկոսեան
- Պրն. Սարգ Տէր-Յովհաննիսեան

Թեմական Խորհուրդ

- Պրն. Նոէլ Մինասեան
- Պրն. Վրէժ Ծիրանեան
- Պրն. Վազգէն Թահմազեան
- Պրն. Մասիս Հայրապետեան
- Տկն. Քառովին Դիլանչեան
- Պրն. Սարգ Դիլանչեան

Հաշիւքննիչ Մարմին

- Պրն. Մեսրոպ Դաւթեան
- Պրն. Ժորժ Հայրապետեան
- Օրդ. Արտեմիս Խաչեան

Ընտրութիւնների ասարտին Պատգամաւորական Ժողովի Դիւանի ատենապետ պրն. Վարուժ Մինասեանը շնորհաւորելով նորընտիր կազմերին՝ ուժ ու կորով մաղթեց նրանց:

Սպահանի Հայոց Թեմի 15-րդ նստաշրջանի Պատգամաւորական Ժողովի անդրանիկ նիստն ասարտեց Սրբազան Հօր բարեմաղթանքներով եւ աղօթքով:

*Սպահանի Հայոց Թեմի
Պատգամաւորական Ժողովի Դիւան*

ԵՐԵՅՁԱՔԹԻ՝ 2013 ԹԱԿԱՆԻ ՄԱՐՍԻ 5-ԻՆ, ԻՐԱՆԻ ԱՐՈՒՄՔԻՆ ԳՈՐԾՈՑ ԿԱՐԳԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿՐՈՆԱԿԱՆ ԵՐԿԽՈՍՈՒԹՅԱՆ ԵՐԿԽՈՍՈՒԹՅԱՆ ԴՐԱԳՐԵՐԻ ԺՐՈՒՄԸ ԲՆԱԿԱՆԻ ԺԱՄԱՆԱԾ ՕՐԹՈՂՈՔԱ ԵԿԵՂԵՑՈՒ 7 ԲՈՂԱՆՈՑ ՄԻ ԽՈՒՄՔ՝ ՔԱՂԿԱՑԱԾ ԲԱՐԾՐԱՍՏԻՃԱՆ ԲՈՂԵՈՐԱԿԱՆՆԵՐԻՑ ԵՒ ԲՈՒՄԱՐԵՍՏԻ ԱՏՈՒԾԱՐՔԱՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԴԱՍԱԽՈՍՆԵՐԻՑ, ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹՅԱՆՔ «ԱՄՆՈՒՔԱՖԱ ԱՂԱՂԱՄԻՅԷ» ԽԱՐԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՍԱԿԻՆԻ ՄԱՍՆԱԴԻՂԻ ԿԱՏՈՒՄԱՆԱՏՈՒՆԵՐԻ, Ս. ԱՄԵՆԱՓՐԿՉԵԱՆ ՎԱՆՔ ԱՅԾԵԼԵԿԻՆ ԵՒ ԲԱՆԴԻԿՈՒՄ ՈՒՆԵՑԱՆ ՍԱԿԻՆԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ ԹԵՄԱԿԱԿ ԱՈՒՅՆՈՐԳ ԳԵՐԶ. Տ. ԲԱՐԳԷՆ ԵՍԱ. ՉԱՐԵԱՆԻ ԲԵՏ: ՀԱՆԴԻԿՈՒՄՆ ԵՂԻ ՈՒՆԵՑԱՒ ԱԳՂԱՅԻՆ ԱՈՒՅՆՈՐԳԱՐԱՆԻ ԾԱՂԿԵԱՅ ԴԱԲԻՃՈՒՄ, ՈՐԻՆ ԵՐԿԱՅ ԷԻՆ ՆԱԵՒ ՍԱԿԻՆԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ ԿՐՈՆԱԿԱՆ ԽՈՐԻՐԴԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԸ:

ԱՈՒՅՆՈՐԳ ՍՐԲԱԳԱՆ ՀԱՅՐԸ ՈՐԱԽՈՒԹՅԱՆ ԿԱՅՏՆԵԼՈՎ ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՅ ԵՂԵՐԱՅՐՆԵՐԻ ԱՅԾԵԼՈՒԹՅԱՆ ԱՈՒԹԻ, ԲԱՄԱԿԱՐՓԱԿ ԲԱՑԱՏՐՈՒԹՅԱՆ ՓՈԽԱՆԵՑ ԵՒ ՍԱԿԻՆԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ ԿԱՏՈՒՅԻ ՈՒ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ԵՒ ՀԱՅՈՑ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ԳՈՐԾՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱՔԵՐԵՒԱԿ: ՆԱ ԲԱՐԾՐ ԳՆԱԲԱՍՏԵՑ ԿՐՈՆՆԵՐԻ ԵՐԿԽՈՍՈՒԹՅԱՆ ԵՒ ԲԱՄՆԵՐԱՉԻ ՓՈԽ-ՅԱՐԱՔԵՐՈՒԹՅԱՆ ԳԱՐԳԱՑՄԱՆ ՈՂԴՈՒԹՅԱՆՔ ԵՒ ԿԱՐԵՆՈՐ ԲՈՒՐ ԵՂԻՄԱՏԱՆՔՆԵՐԸ ԵՒ ԿԱՐԵՆՈՐ ԲԱՄԱՐԵՑ ԿԱՏՈՒՄԱՆ ԱՈՒՅՆՈՒԹՅԱՆ, ՈՐԸ ԿԱՐՈՂ Է ԵՐՈՂԱԿԱՆ ԵՐԿՐԵՐՈՒՄ ԵՒ ԳՆԱԳԱՆ ԱՈՒԹՅԱՆ ԸՉՄԱՐԻՄ ԹԱՐԳՄԱՆՆ ԲԱՆԴԻՍԱՆԱԿ ԻՐԱՆՈՒՄ ԿՐՈՆԱԿԱՆ ՓՈՔՐԱՄԱՍՆՈՒԹՅԱՆՆԵՐԻ ՈՒ ԿԱՏՈՒՄԱՆ ՔՐԻՍՏՈՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ԵՒ ՀԱՅՈՑ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ՈՒՆԵՑԱԾ ԱԳԱՏՈՒԹՅԱՆՆԵՐԻ ԵՒ ՎԱՐՅԱԿԱՆ-ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՈՒ ԿՐՈՆԱԿԱՆ ԱՆԿԱԽ ԳՈՐԾՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ:

ԳԵՐԶ. ՍՐԲԱԳԱՆ ՀԱՅՐԸ յԻՉԵԼՈՎ ՄԻԱՍՏՈՒԾԵԱՆ ԿՐՈՆՆԵՐԻ ՄԻՅԵՒ ՍԱԿԻՆՈՒՄ ԵՂԻ ՈՒՆԵՑԱԾ ԲԱՄԱԳՈՒՄԱՐՆԵՐՆ ՈՒ ԲԱՄԱՏԵՂ ՆԻՍՏԵՐԸ, ԱՍԱՑ ՈՐ ԲԱՄՆԵՐԱՉԻՍՈՒԹՅԱՆ ԵՒ ԽԱՂԱՂ ԲԱՄԱԳՈՂԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԱՅԱ ՆՈՒՄՔ:

ՉՐ ԿԱՐՈՂ Է ԻՐԱԳՈՐԾԵԼԻ ՕՐԻՆԱԿ ԾԱՌԱՅԵԼ ԱՄԵՐՈՅՉ ԱՉԽԱՐԻԻ ԲԱՄԱՐ, ԵՔԷ ՆԱԿԱՏԱԿ ՈՒՆԵՆԱՆՔ ԵՂԵՐԱՅՐԱՍԻՐՈՒԹՅԱՆ ԵՒ ՄԱՐԴԱՍԻՐՈՒԹՅԱՆ ԵՒ ՄԱՐԱԾԵԼ ՄԵՐ ՉՈՐԶ:

ՊԱՏՈՒՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԽՈՍՆԱԿ-ՆԵՐԿԱՅԱԳՈՒՑԻՉ ՆԵՐԿԱՅԱԳՆԵԼՈՎ ԻՐ ԸՆԿԵՐԱԿԻՑՆԵՐԻՆ, ՉՆՈՐԻՆԱԿԱԿՈՒԹՅԱՆ ԿԱՅՏՆԵՑ ՉԵՐՄ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ԲԱՄԱՐ ԵՒ ԲԱՄԱՌՈՍՈՒ ԿԵՐԱՎՈՎ ԵՂԵԿՈՒԹՅԱՆՆԵՐ ՓՈԽԱՆԵՑԵՑ ՌՈՒՄԱՆԻԱՅԱՌՈՒՄ ԾԱՂԱՎԱԾ ԻՐԵՆԵՑ ԱՉԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ, ԻՆՅԱԿԷ ՆԱԵՒ ԱՅՆՏԵՂ ԱԿՐՈՂ ԲԱՅ ԲԱՄԱՅՆՔԻ ՈՒ ՀԱՅՈՑ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ԳՈՐԾՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ:

«ԱՄՆՈՒՔԱՖԱ ԱՂԱՂԱՄԻՅԷ» ԽԱՐԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՍԱԿԻՆԻ ՄԱՍՆԱԴԻՂԻ ԿՈՂՄԻՑ ԿԱՏՈՒՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒ ԵՐԿԱՅԱԳՈՒՑԻՉ ԵՒ ՍԵՂԵԿՈՒԹՅԱՆՆԵՐ ԲԱՂՈՐՈՒՑԵՑ ԽԱՐԻ ԲՆԳՕՐԵԱՅ ԺՐԱԳՐԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ԵՒ ԱՅՆ ԲԱՆԴԻԿՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱՔԵՐԵՒԱԿ, ՈՐ ՈՒՆԵՑԵԼ ԵՆ ԽԱՂԱՎ ԿՐՈՆԻ ԲԱՐԾՐԱՍՏԻՃԱՆ ԲՈՂԵՈՐԱԿԱՆ ՕՐԷՆԱԳԷՏՈՆԵՐԻ ԲԵՏ: ՆԱ ՈՒՅԵՑ, ՈՐ ԲՈՒՐ ԲԱՆԴԻԿՈՒՄՆԵՐԻ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ ԵՒ ՉԵՂՈՒՆԵԼ ԵՆ ՓՈԽ-ՅԱՐԱՔԵՐՈՒԹՅԱՆ ԳԱՐԳԱՑՄԱՆ ԱՆԲԻՐԱԾԵՂՈՒԹՅԱՆ ՈՒ ԴՐԱԿԱՆ ԿՈՂՄԵՐԸ:

ՊԱՏՈՒՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԱՆԴԱՄՆԵՐԸ, ԲԱՆԴԻԿՈՒՄԻՑ ԵՒՆՈՅ, ԱՅԾԵԼԵԿԻՆ Ս. ԱՄԵՆԱՓՐԿՉԵԱՆ ՎԱՆՔԻ «ՅՈՒՍԵՒ ՍՐԵՄԱՔԱՅԻ» ԵԿԵՂԵՑԻ ԵՒ «ԽԱՅԱՏՈՒՐ ԿԵՍԱՐԱՅԻ» ԱՆՆԱՆ ԹԱՆԳԱՐԱՆ ԵՒ ԻՐԵՆԵՑ ԵՂԵՐՈՒԹՅԱՆՆԵՐՆ ԱՐԾԱՆԱԳՐԵՑԻՆ ԹԱՆԳԱՐԱՆԻ ԲԱՐԾՐԱՍՏԻՃԱՆ ԲԻՐԵՐԻ ՄԱՏԵՆԱՌՈՒՄ:

ՍՊԱՀԱՆԻ 5-ՐԴ ՇՐՋԱՆԻ ԲԱՂԱՔԱՊԵՏԱՐԱՆԻ ՊԱՏԻՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԱՅՅԸ Ս.Ա. ՎԱՆՔ

ԵՐԵՅՁԱՔԹԻ՝ 2013 ԹԱԿԱՆԻ ԱՂՐԻԼԻ 30-Ի ԿԷՍՈՐԻՆ, ՍԱԿԻՆԻ 5-ՐԴ ՉՐՋԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱՅԵՏ ԱՐԻՆ. ԱՍԱՌՂԱՊԵՏԱՆԻ ԿԱՐԳԱՂՐՈՒԹՅԱՆՔ ԵՒ ԳԼԽԱՆՈՒԹՅԱՆՔ, ԻՐԱՆԱԿԱՆ ԿՆՈՅ ՕՐԱՅ ԱՈՒԹԻ, Ս. ԱՄԵՆԱՓՐԿՉԵԱՆ ՎԱՆՔ ԱՅԾԵԼԵՑ 5-ՐԴ ՉՐՋԱՆԻ ՔԱՂԱՔ:

քապետարանի իգական սեռի ամբողջ աշխատակազմը: Խումբը Ս. Յովսէփ Արեմաթացի եկեղեցի այցելելուց յետոյ, Առաջնորդարանի Ծաղկեայ դահլիճում հանդիպեց Սպահանի Հայոց Թեմի առաջնորդ գերշ. Տ. Բարգէն եպս. Չարեանին: Հանդիպմանը ներկայ էին նաեւ Պատգամաւորական Ժողովի Դիւանի, Թեմական եւ Կրօնական խորհուրդների ատենապետեր պրնք. Վարուժ Մինասեանը, Նոէլ Մինասեանը, Արշալոյս Խուրավերդեանը, Թեմական Խորհրդի անդամ տկն. Քառուիկ Դիլանչեանը եւ Պատգամաւորական Ժողովի Դիւանի անդամ տկն. Սեդիկ Ալազեանը:

Սկզբում առաջնորդ Սրբազան Հայրն այցելութեան առիթով ուրախութեան եւ շնորհակալական խօսքեր յայտնեց քաղաքապետի այս իւրապատուկ կարգադրութեան համար: Նա առ ի ծանօթութիւն, պատուիրակութեանը ընդհանուր գծերով բացատրութիւններ փոխանցեց Թեմի եւ Առաջնորդարանի կացութեան եւ գործունէութեան վերաբերեալ:

Գերշ. Սրբազան Հայրը յանձնեւ եւ զբաղեցրած իրենց պաշտօնով ու հանգամանքով ներկայացրեց հանդիպմանը ներկայ Առաջնորդարանի ներկայացուցիչներին եւ շեշտելով, որ Հայոց Առաջնորդարանի եւ ազգային այլ հաստատութիւնների պատասխանատու կազմերում ներգրուած իգական սեռի մեծ թւով ներկայացուցիչների առկայութիւնը ապացոյցն է այն իրողութեան, որ Հայոց Եկեղեցին մեծ համարում ունի

հայ կանանց ուժականութեան, կարողութիւնների եւ ընդունակութիւնների վրայ, որով լուրջ դերակատարութիւն եւ բարձր պատասխանատուութեամբ մասնակցութիւն է ապահովում նրանց համար, ովքեր ընտանեկան պարտականութիւնների կողքին լաւապէս վերահասու են լինում իրենց վստահած ազգային բազմատեսակ աշխատանքներին: Առաջնորդ Սրբազան Հայրը ներկայ կանանց փոխանցեց իր շնորհաւորանքները՝ իրանական կնոջ օրւայ կապակցութեամբ եւ ուժ ու կորով մաղթեց նրանց:

Սպահանի 5-րդ շրջանի քաղաքապետ պրն. Ասատգաղեգանը շնորհակալութիւն յայտնելով ջերմ ընդունելութեան համար, քաղաքապետարանի կին պաշտօնեաների Ս. Ամենափրկչեան Վանք այցելելու կապակցութեամբ ասաց. *«Ցանկացանք կնոջ օրւայ առթիւ իւրապատուկ եւ տպաւորիչ ծրագրի մասնակից դարձնել մեր գործակիցներին, որի պատճառով ընտրեցինք Ս. Ամենափրկչեան Վանքը, համոզւած լինելով, որ այս կենտրոնին առնչւող Նոր Զուղայի հայ համայնքը երկար դարեր համերաշխութեամբ ապրելով պարսիկ ազգի կողքին՝ լաւագոյն ապացոյց եւ օրինակն է միաստեան կրօնների հետեւորդների խաղաղ համակեցութեան եւ հետեւաբար՝ արդիւնաւէտ գործակցութեան»:*

Թեմական Խորհրդի ատենապետ պրն. Նոէլ Մինասեանն եւս շնորհաւորանքներ փոխանցեց այցելած պատուիրակութեան անդամներին եւ վստահութիւն յայտնեց, որ քաղաքապետարանում աշխատող բոլոր կանայք ամենայն պատասխանատուութեամբ եւ լրջութեամբ են վերաբերում իրենց յանձնած պարտականութիւններին:

Հանդիպման աւարտին, Առաջնորդ Սրբազան Հայրը ծաղիկներ նւիրեց կանանց, ովքեր համեստ հիւրասիրութիւնից յետոյ այցելեցին «Խաչատուր Կեսարացի» անուան թանգարան եւ տպաւորւած մեկնեցին Ս.Ա. Վանքից:

ՃՐԱԳԱԼՈՅՑԻ ԵՒ Ս. ԶԱՏԿԻԱՅ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐ՝ ՆՈՐ ԶՈՒՂԱՅԻ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐՈՒՄ

Ծաբաթ, մարտի 30-ի երեկոյեան, Նոր Զուղայի եկեղեցիներում մատուցելով սուրբ եւ անմահ Պատարագ՝ ասարուեցին Մեծ Պահոց օրերը, եւ հաւատացեալ ժողովուրդն անցկացնելով պահեցողութեան եւ Արարչին առաւել մօտենալու ժամանակաշրջանը՝ ընդառաջ գնաց Քրիստոսի հրաշափառ Յարութեան տօնին:

Ծաբաթ՝ մարտի 30-ի երեկոյեան, Սպահանի Հայոց Թեմի առաջնորդ գերշ. Տ. Բաբգէն եպս. Զարեանը նախագահեց Նոր Զուղայի Ս. Ներսէս եկեղեցում մատուցած Ս. Պատարագին:

Կիրակի՝ մարտի 31-ի առաւօտեան, մեր Տիրոջ՝ Յիսուս Քրիստոսի, հրաշափառ Յարութեան տօնի առթիւ Ս. Պատարագ մատուցեց Նոր Զուղայի եկեղեցիներում: Թեմակալ առաջնորդ Սրբազան Հայրը հանդիսաւոր թափօրով մուտք գործեց Նոր Զուղայի Ս. Յովհաննոս եկեղեցի, որտեղ եպիսկոպոսական սուրբ եւ անմահ Պատարագ մատուցեց՝ Փրկչի յաղթական Յարութեան տօնի առթիւ: Արարողութեան երգեցողութեան բաժինը կատարեց Ս. Ամենափրկչեան Վանքի «Կոմիտաս» երգչախումբը՝ ղեկավարութեամբ Արմէն Ամիրխանեանի:

Ս. Պատարագի ընթացքում Գերշ. Տ. Բաբգէն եպս. Զարեանն իր զատկական ոգեշունչ պատգամը փոխանցեց ներկայ հաւատացեալներին, որն ընթերցեց նաեւ Թեմի միւս եկեղեցիներում՝ պատարագիչ հոգեւորականների միջոցով:

Առաջնորդ Սրբազան Հայրն իր պատգամում անդրադառնալով Քրիստոսի կրած չարչարանքներին, խաչելութեանը, մահանը եւ յարութեանը, որոնք տեղի ունեցան աշխարհի փրկութեան համար, մէջբերեց Պօղոս առաքեալից խօսք, որտեղ թողութեան եւ արդարութեան ձեռք բերման միջոցն է համարել Քրիստոսին հաւատալը: Պատգամի մի այլ բաժնում Սրբազան Հայրն ընդգծելով հայ ժողովրդի վերածնունդը, ան-

լացրեց. «Չարչարած, խաչած եւ խոցած սրտով Հայ ժողովուրդը երբեք չի կորցրել իր յոյսը եւ անքակտելի հաւատը՝ իր յարութեան մասին: Իր վէրքերից, իր գերեզմանից նա միշտ վերակենդանացել է՝ Քրիստոսի Յարութեան մեծ աւետիսով, նոր կեանքի, նոր գալիքի, նոր գարնան յոյսով եւ երգով»:

Ս. Պատարագի ասարին Սպահանի Հայոց Թեմի Առաջնորդն ընդունեց ժողովրդի շնորհատրանքները:

Յատկանշական է, որ Ծաղկազարդից մինչեւ Ս. Զատիկ տեւող Ասագ Ծաբաթաւայ ժամանակաշրջանում Նոր Զուղայի եւ Ծահինշահրի եկեղեցիներում կանոնաւոր կերպով տեղի ունեցան բոլոր արարողութիւնները՝ հաւատացեալ ժողովրդի խուճերամ մասնակցութեամբ: Համաձայն նախօրօք յայտարարած ժամանակացոյցի, գերշ. Տ. Բաբգէն եպս. Զարեանը հերթաբար նախագահեց Թեմի տարբեր եկեղեցիների արարողութիւններին՝ իր հայրական օրհնանքը փոխանցելով ներկայ ժողովրդին:

Ծաղկազարդ տօնի եւ Ասագ Հինգշաբթի առաւօտեան՝ Քրիստոսի Վերջին Ընթրիքի յիշատակի օրւայ առթիւ մատուցած Ս. Պատարագներին ներկայացան նաեւ Նոր Զուղայի հայոց ազգային դպրոցների աշակերտ-ուհիները՝ իրենց պատասխանատուների ընկերակցութեամբ, ովքեր յատուկ բոյր հաղորդեցին արարողութիւններին:

ՈՒՍՏԱԳՆԱՃՈՒԹԻՒՆ ԳԼԵՊԻ «ԼՈՒՍԱԳԱՆՎՐԱՏ»

Ս. Յարութեան տօնին յաջորդող Նոր Կիրակի կամ Կրկնագատկի օրը, Փերիա գաւառի Ներքին Խոյզան գիւղի մօտ, բլրի վրայ գտնուող «Լուսահանգիստ» կոչւող սրբավայրում, որտեղ հաւատի համար նահատակւած Գրիգոր անունով մի հաւատացեալ քրիստոնէայի շիրմի վրայ կառուցւած է փոքրիկ մի մատուռ, ամէն տարի տեղի է ունենում ուխտագնացութիւն եւ Հոգեհանգստեան արարողութիւն: Վերջին տարիներում, որպէսզի ժողովուրդն աւելի շատ հնարաւորութիւն ունենայ մասնակցելու արարողութեանը, յատուկ կարգադրութեամբ այն կատարում է Կրկնագատկի նահորդ ուրբաթ օրը: Առ այդ, ուրբաթ՝ 2013 թականի ապրիլի 5-ին, Հոգեհանգստեան արարողութիւն կատարւեց «Լուսահանգիստ»-ում: Սպահանի Հայոց Թեմի Կրօնական Խորհրդի յայտարարութեամբ, բազմահարիր ուխտաւորների մասնակցութեամբ կազմակերպւել էր ուխտագնացութիւն, որն իրականացաւ գարնանային պայծառ մի առաւօտ՝ նահորդ գիշերը թեթեւ տեղացած անձրեւից ստեղծուած թարմ եւ մաքուր մթնոլորտում:

Սրբազան գերեզմանի շուրջ, Շահինշահրի հայ համայնքի հոգեւոր տեսուչ հոգձ. Տ. Անանիա վրդ. Գունանեանի գլխաւորութեամբ կատարւեց Հոգեհանգրստեան արարողութիւն: Ներկայ էին նաեւ արժն. Տ. Խաչատուր քհնյ. Զարգարեանը, Սպահանի Հայոց Թեմի

Կրօնական Խորհրդի եւ Ն.Ջ. Հայոց Եկեղեցեաց Վարչութեան անդամները:

Հոգձ. Հայր Սուրբը, արարողութեան աւարտին իր քարոզում ուրախութիւն յայտնելով՝ քրիստոնէական հաւատի իբրեւ գեղեցիկ դրսեւորում կատարւած ուխտագնացութեան ընձեռնուած առիթի համար, ասաց. «Փառք եւ գոհուիթիւն Ամենակարող Աստծուն, որ մինչեւ այսօր մեր հաւատացեալ ժողովուրդը ջերմեռանդութեամբ կառչած է իր ճշմարիտ հաւատին եւ տակաւին տէրն է իր սրբութիւններին եւ սրբազան արժէքներին», ապա իր խօսքն ուղղելով ներկայ ուխտաւորներին, շարունակեց. «Պատի՛ւ ձեզ՝ սիրելի՛ հաւատացեալներ, որ պայծառագարդու՛մ էք այս սրբավայրը, որը սրբատեղի է դառնում միայն ու միայն ձեր ներկայութեամբ եւ աղօթքների զօրութեամբ: Այս առիթով պարտականութիւն ունեմ Սպահանի Հայոց Թեմի բարեջան առաջնորդ գերձ. Տ. Բարգէն եպս. Զարեանի անունից ձեր բոլորին շնորհաւորել Ձատկեայ տօնի առիթով, նաեւ աղօթել, որ այսօրեայ այստեղ կատարած ձեր ուխտն ընդունելի լինի Աստծու մօտ եւ Նա կատարի ձեր խնդրանքները, փափագներն ու աղօթքները»:

Հոգձ. Հայր Սուրբն արարողութիւնից յետոյ եղաւ ժողովրդի մօտ եւ աղօթք ու «Պահպանիչ» կարդաց ցանկացող անձանց եւ մանուկների վրայ:

Ուխտագնացութեանը եւ Հոգեհանգստեան արարողութեանը մասնակցած հաւատացեալները հոգձ. Հայր Սուրբի քարոզն ունկնդրելուց, մտմ վատելուց եւ աղօթելուց յետոյ՝ իրենց օրը շարունակեցին բնութեան գրկում: Եղանակն եւս մինչեւ ճաշից յետոյ նրանց նկատմամբ բաեհամբոյր գտնւեց եւ ուխտաւորները, ովքեր հանգրւանել էին Նամակերտ գիւղի նախկին ազգային հիւանդանոցում, Ղարղուն եւ Սնկերտ գիւղերում, նաեւ ազատ բնութեան գրկում՝ վրանների տակ, մեծ բաւարարութիւն ստացան:

ՔԱՂԱՆԱՅԱԿԱՆ ԾՆՈՐՔԱԲԱԾԽՈՒՄ

Ծաբաթ՝ 2013 թականի ապրիլի 13-ի երեկոյեան, Նոր Զուղայի Ս. Գէորգ եկեղեցում տեղի ունեցաւ Կիրակնամուտքի ժամերգութիւն: Արարողութեանը նախագահում էր Սպահանի Հայոց Թեմի թեմակալ առաջնորդ գերշ. Տ. Բաբգէն եպս. Զարեանը: Ներկայ էին Ծահինշահրի հոգեւոր հովիւ հոգշ. Տ. Անանիա վրդ. Գունանեանը, քահանայից դասը, ազգային իշխանութեան ներկայացուցիչներն ու հաւատացեալ բազմաթիւ հայորդիներ:

Կիրակնամուտքի ժամերգութեան աւարտին, առաջնորդ Սրբազան Հայրն ընթերցեց Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա Կաթողիկոսի սրբատառ երեք կոնդակները, որոնցով Վեհափառ Հայրապետն աստիճաններ էր շնորհել Թեմի երեք քահանաներին: Արժն. Տ. Մեսրոպ քինյ. Գալստանեանն արժանացել էր աւագութեան աստիճանին, արժն. Տ. Վազգէն քինյ. Քէօշկերեանը ծաղկեայ փիլոն օգտագործելու արտօնութիւն էր ստացել, իսկ Տ. Խաչատուր քինյ. Զարգարեանը քահանայական լանջախաչ կրելու իրաւունքին էր արժանացել:

Կոնդակների ընթերցումից եւ աստիճանների շնորհումից յետոյ, Առաջնորդ Սրբազան Հայրն իր հայրական խօսքը փոխանցեց ներկայ ժողովրդին եւ քահանայ հայրերին. նա մատնանշելով Պօղոս առաքեալի խօսքը՝ ուղղած եկեղեցու սպասաւորներին՝ Քրիստոսի օրինակով

Աստծուն նւիրելու իբրեւ կենդանի զոհ, ասաց. *«Աստուծո ծառայութեան մէջ ապրեցէք, որովհետեւ Աստուծո նորմած Աստուծ է եւ մեր այդ նւիրումն ընդունելու է իբրեւ հոգեւոր պաշտամունք»:*

Գերշ. Սրբազան Հայրն իր որդիական շնորհակալութիւնը յայտնեց Արամ Ա Կաթողիկոսին՝ իր խնդրանքին ու դիմումին ընդառաջելու եւ Թեմի քահանայ հայրերին աստիճաններ շնորհելու կապակցութեամբ, ապա խօսքն ուղղելով քահանաներին, ասաց. *«Սիրելի՛ քահանայ հայրեր, դուք ձեր աշխատանքի մէջ եղէ՛ք համեստ ու խոնարհ եւ ապրեցէ՛ք Աստուծո ծառայութեան մէջ, հետամուտ եղէ՛ք միշտ լաւին, բարուն եւ ճշմարիտին: Աստուծո ձեզ տւած զանազան շնորհներն օգտագործեցէ՛ք Աստծուն եւ մեր սիրեցեալ ժողովրդին ծառայելու նւիրական ճանապարհին»:*

Գերշ. Տ. Բաբգէն եպս. Զարեանն իր խօսքի աւարտին, իր, ազգային իշխանութեան եւ հոգեւորականաց դասի անունից շնորհաւորեց պատիւ ստացած քահանայ հայրերին, նրանց հարազատներին եւ Թեմի ժողովրդին, նրանց մաղթելով երկար եւ քաջառողջ կեանք:

Արարողութիւնից յետոյ, ներկայ հաւատացեալները մօտեցան նոր աստիճաններ ստացած հոգեւոր հայրերին եւ իրենց շնորհաւորանքներն ու բարեմաղթութիւնները փոխանցեցին նրանց, որից յետոյ եկեղեցու սրահում, որտեղ հաւաքւած էին թեմակալ առաջնորդը, հոգեւորական դասը, Կրօնական Խորհրդի եւ Ն.Զ. Հայոց Առաքելական Եկեղեցեաց Վարչութեան անդամները, նոր աստիճաններ ստացած քահանայ հայրերի անունից Առաջնորդ Սրբազան Հօրը եւ Կրօնական Խորհրդին շնորհակալութիւն եւ երախտագիտութիւն յայտնեց արժն. Տ. Մեսրոպ ա. քինյ. Գալըստանեանը:

Նոր Զուղայի Հայոց Առաքելական Եկեղեցեաց Վարչութեան միջոցով եկեղեցու շրջափակում կազմակերպւել էր համեստ հիւրասիրութիւն:

ՀԱՅՈՑ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ 98-ՐԴ ՏԱՐԵԼԻՑԻ ԱՌԹԻ ՆՈՐ ԶՈՒՂԱՅԻ ՊԱՀԱՆՋԱՏԵՐ ԱՆԱԿԵՐՏՈՒԹԵԱՆ ԾԱՂԻԿՆԵՐԻ ՄԱՏՈՒՑՈՒՄԸ՝ ՆԱՀԱՏԱԿՆԵՐԻ ՅՈՒՇԱՐՃԱՆԻՆ

Ինչպէս նախորդ տարիները, ապրիլ 24-ի նախօրէին Նոր Զուղայի հայոց ազգային դպրոցների աշակերտները, տեսչութիւնները, ուսուցչական կազմերն ու Ծնողական խորհուրդները պահանջատիրական կարգախօսների վանկարկումներով ու պատաստներով պատկան դպրոցների քայլերթ կազմակերպեցին դէպի Ս. Ամենափրկչեան Վանք, որտեղ ներկայութեամբ՝ Սպահանի Հայոց Թեմի առաջնորդ գերշ. Տ. Բաբգէն եպս. Չարեանի, հոգեւոր հայրերի, ազգային մարմինների ներկայացուցիչների եւ 98-ամեակի Ոգեկոչման Յանձնախմբի անդամների, իրենց յարգանքի տուրքը մատուցեցին Եղեռնի Բիւրատըր Նահատակներին:

Կիրակի՝ ապրիլի 21

Եղեռնի Նահատակների Յուշարձանի մօտ, նրանց յորդորեց շնորհալ հայ նահատակներին եւ երբէք չլռելով՝ հատուցում պահանջել ցեղասպան Թուրքիայից: Վերջում դպրոցի անունից երկու աշակերտներ ծաղիկներով պատած հատուցում խորհրդանշող գեղեցիկ գերպ տեղադրեցին Յուշարձանի մօտ, իսկ իւրաքանչիւր սան առանձին ծաղիկ մատուցեց նահատակների յիշատակին:

Նոյն օրը, կէսօրին ժամը 12-ին, տեղի ունեցաւ Հայոց Ազգային «Արմէն» Տարրական Համալիրի աշակերտութեան ծաղիկների մատուցումը: Նրանք եւս իրենց պատասխանատուների ընկերակցութեամբ իրենց պահանջատիրական ձայնը միացրեցին համայն հայութեան ձայնին:

Առաւօտեան ժամը 10:30-ին, Ս. Ամենափրկչեան Վանք այցելեցին Նոր Զուղայի Հայոց Ազգային Մանկապարտէզ-Նախակրթարանի սաներն ու պատասխանատուները: Սկզբում թոթովախօս մանուկների շուրթերից հնչեցին ազգային երկու երգեր եւ մէկ արտասանութիւն, իսկ գեղաւեստական կատարումների ընթացքում նրանք վեր բարձրացրած բունցքներով վանկարկեցին դատապարտող եւ հատուցում պահանջող կարգախօսներ:

Աշակերտական ելոյթից յետոյ, Սպահանի Հայոց Թեմի առաջնորդ գերշ. Տ. Բաբգէն եպս. Չարեանը ողջունելով պահանջատէր մանուկների ներկայութիւնը

Ծրագրի սկզբում աշակերտների ներկայացուցիչները ծաղիկներով զարդարած մի խորհրդանշական խաչքար տեղադրեցին Յուշարձանի մօտ, որից յետոյ՝

«Խաչքար» բանաստեղծությունն ասմունքեց Վիփանա Միրզայեանը:

Ապա հայերէն լեզուով աշակերտական խօսքն ընթերցեց Լուսիա Մատթէոսեանը, անգլերէն լեզուով խօսքը՝ Նելիանա Գրիգորեանը եւ Լուսին Մինասեանը, իսկ պարսկերէնով՝ Միքիա Դաթեանը:

Ծրագրի շարունակութեան մէջ Ծաղկանուշ Ծատուրեանի հեղինակած «Ապրիլ 24» բանաստեղծությունն ասմունքեցին Վահագն Թահմազեանը, Նարինէ Խողաբախշեանը, Շիրակ Դիլանջեանը եւ Էրիքա Գէորգեանը: Անուհետեւ հնչեցին երկու խմբական երգեր, իսկ վերջում Դին Յովհաննիսեանը Կատարեց «Ախպէրս ու ես» երգը:

Վերոնշեալ ելոյթների ասարտին իր հայրական օրհնանքը փոխանցեց Առաջնորդ Սրբազան հայրը: Նա դիմելով աշակերտութեանը՝ ասաց. «*Ինձ համար մեծ ուրախութիւն է ողջունել ձեզ Ապրիլեան Նահատակների Յուշարձանի առջեւ: 98-րդ անգամն է, որ մենք ժամադրւել ենք մեր նահատակների հետ: Այսօր դուք դպրոցը եւ դասարանը թողած, եկել էք այստեղ, մեր նահատակներին ասելու, որ չէք մոռացել նրանց ու չէք մոռանալու: Դուք եկել էք որպէս պահանջատէր սերունդ՝ մեր պաշքարը շարունակելու»:*

Վերջում աշակերտները ծաղիկներ մատուցեցին Յուշարձանին, որոնց ժապաւէնների վրայ գրած էր պահանջատիրական կարգախօսներ:

Վերոնշեալ երկու ծրագրերը վարեց Մանիա Ղուկասեանը:

Երկուշաբթի՝ ապրիլի 22

Երկուշաբթի՝ ապրիլի 22-ի կէսօրին ժամը 12:45-ին, Հայոց Ազգային «Քանանեան» Աղջկանց եւ «Կատարիներեան» Տղայոց ուղեցոյց եւ միջնակարգ դպրոցների աշակերտ-ուհիներն ու պատասխանատուներն իրենց յարգանքի տուրքը մատուցելու նպատակով ներկայացան Ս. Ամենափրկչեան Վանք:

Սկզբում ողջոյնի խօսքով հանդէս եկաւ հաղորդավար Նայիրի Թահմազեանը, որից յետոյ յանուն «Կատարիներեան» դպրոցի՝ աշակերտական խօսք ընթերցեց Արգամ Թորոսեանը, ապա Վանանդ Իսաղուլեանն ասմունքեց Գէորգ Էմինի գրչին պատկանող «Հայաստան» բանաստեղծությունը:

«Քանանեան» դպրոցի անունից Սէրլի Շահբազեանը եւ Մեղրի Ղուկասեանը ասմունքեցին «Ես այն

մէկ հայն եմ թանգարանի մէջ» եւ «Թեւածել եմ ամպեր վրաս» բանաստեղծությունները՝ Վարանդի հեղինակութեամբ:

Այնուհետեւ առաջնորդ Սրբազան Հայրն իր խօսքում այսպէս փոխանցեց. «*98 տարիներ առաջ ցեղասպան թուրքը ծրագրւած ջարդ կազմակերպեց՝ հային բնաջնջելու համար եւ ձեզ նման աշակերտներ մնացին առանց դպրոցի, տան ու հայրենիքի: Այս բոլորն իմանալով չէ՛նք կարող լուել, չբողոքել եւ պահանջատէր չլինել: Ապրիլ 24-ը ողբալու օր չէ, մենք աշխարհից եւ մանաւանդ ցեղասպան թուրքից ողորմութիւն չենք հայցում, այլ պահանջում ենք մեր արդար իրաւունքները»:*

Վերջում տեղի ունեցաւ ծաղիկների մատուցման արարողութիւն՝ աշակերտների միջոցով:

Յատկանշելի է, որ անցնող օրերի ընթացքում Ս. Ամենափրկչեան Վանքի պատերը զարդարւել էին բոլոր բաժինների աշակերտութեան պատի թերթերով ու նկարչութիւններով եւ «Քանանեան» աղջ. դպրոցի պատառով, որի վրայ պատկերւած էին Արարատ լեռը եւ Ծիծեռնակաբերդի անմար կրակը:

ՀԱՅՈՑ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ 98-ՐԴ ՏԱՐԵԼԻՑԻ ՈԳԵԿՈՉՄԱՆ ՁԵՆԱՐԿՆԵՐ ՆՈՐ ԶՈՒՂԱՅՈՒՄ

Երեքշաբթի՝ ապրիլ 23-ի երեկոյեան

Հայոց Ցեղասպանութեան 98-րդ տարելիցի առիթով ապրիլի 23-ի երեկոյեան, Նոր Զուղայի Ս. Ստեփանոս եկեղեցում, նախագահութեամբ Սպահանի Հայոց Թեմի առաջնորդ գերշ. Տ. Բաբգէն եպս. Զարեանի եւ մասնակցութեամբ հոգեւորականաց դասի, տեղի ունեցաւ հսկումի արարողութիւն, որն ամարտուեց միասնական աղօթքով:

Արարողութեանը յաջորդեց լուծեամբ մոմերով երթը, եւ ներկաները, առաջնորդութեամբ՝ գերշ. Սրբազան Հօր, հոգեւոր հայրերի, Իրանի Իսլամական Խորհրդարանում հարաւային իրանահայութեան պատգամաւոր Ռոբերտ Բեգլարեանի, Հ.Յ.Դ. Բիւրոյի Երիտասարդական գրասենեակի պատասխանատու Սարգիս Մկրտչեանի, շրջանի Հայ Դատի Յանձնախմբի եւ ազգային մարմինների անդամների ու Ն.Զ. Հայ Մ.Մ. «Արարատ» Միութեան Սկաւտական Միաւորի ջահակիր խմբի, քալեցին դէպի Ս. Ամենափրկչեան Վանք:

Քալեցեթն ընթացաւ Սպահանի գլխաւոր պողոտաներով՝ Արեւելեան ու Արեւմտեան Նազարներով եւ Ս. Ամենափրկչեան Վանքի փողոցով: Երթն ամարտուելուն պէս, մոմերը տեղադրուեցին Վանքում վեր խոյացած Հայոց Ցեղասպանութեան Նահատակների Յուշարձանի մօտ, ինչպէս նաեւ պատանդանի վրայ տե-

ղադրած Դեր-Զորից բերած հայ նահատակների մատուցների շուրջ:

Այնուհետեւ սկիզբ առաւ բողոքի համահաւաքը՝ ներկաների մէկ րոպէ յոտնկայս լուծեամբ, որից յետոյ բացման խօսքով հանդէս եկաւ օրուայ հաղորդավար Մանիա Ղուկասեանը: Խօսքում կարեւորութեամբ ասած էր, որ ժողովուրդները, ի մասնաւորի հայութեան պէս աշխարհասփիւռ ազգերը, կարող են յարատեւել ու ապրել իրենց մշակոյթով, ազգային միասնականութեամբ եւ ամենակարեւորը՝ քաղաքական պայքարի խորը գիտակցութեամբ:

Ապա Սպահանի Հայոց Թեմի Թեմական Խորհրդի անունից ելոյթ ունեցաւ Խորհրդի փոխ-ատենապետ Վրէժ Ծիրանեանը: Նա մատնանշելով հայ ժողովրդի իրագործած պահանջատիրական աշխատանքները, ակելացրեց. «Պահանջում ենք միջազգային իրաւասու դատարաններում Թուրքիայի պետութեանը դատի յանձնելը՝ հայ ժողովրդին ցեղասպանութեան ենթարկելու եւ հայրենագուրկ դարձնելու, հայութեան պատմամշակութային ժառանգութիւնը ոչնչացնելու ու նիւթական հարստութիւնը սեփականացնելու համար: Պահանջում ենք, որ այդ պետութիւնը հայ ժողովրդի բռնագրաւեալ հայրենիքը վերադարձնի իր իրաւատիրոջը եւ մարդկային ու նիւթական վնասների դիմաց հատուցում կատարի: Ահաւասիկ մեզ մնում է վերակազմակերպելով որպէս մէկ ամբող-

ջական ժողովուրդ՝ համախմբւենք համահայկական եւ համազգային բնոյթ կրող ծրագրերի օրակարգերի շուրջ ու նոր թափ եւ ուժականութիւն տանք Հայոց Յեղասպանութեան միջազգային ճանաչման աշխատանքներին»:

Օրայ ելոյթների շարանում ընթերցեց «Թաղէս Թաղէստան» Պատանեկան Միութեան խօսքը՝ Վահագն Խուրաբախշեանի միջոցով: Սույն միութեան անդամները նույն օրը երեկոյից Վանքի շրջափակում 24-ժամեայ նստացոյցի էին դիմել եւ համահաւաքի ամբողջ ընթացքում պահանջատիրական կարգախօսների վանկարկումներով ու յեղափախական երգերով ոգեւորում էին ներկաներին: Պատանեկան Միութեան խօսքում կարեւորութեամբ ասած էր. «Մենք՝ Նոր Զուգայի պատանիներս ու երիտասարդներս, հաւատարիմ մնալով մեր հոգեւոր ու ազգային արժէքներին եւ լաւապէս սերտելով հայ ազգի պատմութիւնը, մշակոյթն ու լեզուն, պէտք է ջանք չինսպասք հայապահպանման, ազգապահպանման եւ ամենազլխաւորը՝ Հայ Դատի արդար լուծման ուղղութեամբ: Երբ մեր օրերում, քաղաքակիրթ հասարակութիւնն իր լուծեամբ թոյլ է տալիս շարունակել հայ ազգի նկատմամբ իրագործւած ցեղասպանութեան ուրացումը՝ իր արդիական ու նորացւած ձեւերով, մեզ է մնում, որ առաւել յանձնառութեամբ մեր միասնական ուժերը լարենք՝ ի խնդիր մեր արդար իրաւունքների ձեռք բերման, խորտակելով մեր առջեւ ծառայած իւրաքանչիւր պատնէշ»:

Համահաւաքի շարունակութեան մէջ գեղարեստական բաժնում գեղեցիկ կոմպոզիցիայ իրագործեց՝ երգի, պարի եւ ասմունքի կատարումներով՝ նկրած Յե-

ղասպանութեան բիրաւոր նահատակներին՝ ի մասնաւորի Կոմիտաս Վարդապետին: Գեղարեստական կատարումների շարանում ասմունքով եւ պարային կատարումներով հանդէս եկան Ն.Զ. Հայ Մ.Մ. «Արարատ» Միութեան Մշակութային Միաւորի «Կոունկ» Համոյթի ասմունքի եւ պարի խմբերը:

Սույն բաժնում Նայիրի Թահմազեանը, Մանիա Ղուկասեանը եւ Թալին Մովսիսեանը ասմունքեցին Պարոյր Սեւակի «Եռաձայն Պատարագ»-ից հատուածներ, իսկ երգերի մենակատարմամբ հանդէս եկան խմբավար Համիկ Ալեքսանդրեանը՝ «Գարուն ա, ձուն ա արեւ» եւ «Կոունկ», իսկ մեներգիչ Վանա Ծիրանեանը՝ «Կիլիկիա» երգերով: «Գարուն ա, ձուն ա արեւ» երգի ընթացքում մուտք գործեց Հայոց Յեղասպանութեան 98-ամեակը խորհրդանշող ջահակիր խումբը, որը մինչեւ գեղարեստական բաժնի աւարտն իր ջանքերի լուսաւորութեամբ՝ իրաչափաբար խորհրդաւորութիւն պարգեւեց ծրագրին: Գեղարեստական կատարումները եզարփակեցին պահանջատիրութիւն խորհրդանշող սրապարով: Սույն կոմպոզիցիան իրագործել էր ղեկավարութեամբ՝ Ռիմա Սիմոնեանի, Կարին Տէր-Մարտիրոսեանի եւ Նոնա Բախշեանի:

Որպէս համաքաւաքի եզրափակիչ խօսք՝ ներկաներին իր հայրական պատգամը փոխանցեց թեմակալ առաջնորդ գերշ. Տ. Բարգէն եպս. Չարեանը: Սրբազան Հայրն անդրադառնալով վերաճնած հայ ժողովրդին՝ ասաց. «Դարերը մեզ սուր եւ թուր հրամցրեցին, բայց մենք այդ սրերն ու թրերը վերածելով բահերի ու բրիչների՝ հնչեցրինք աշխատանքի քաղցր ձայնը: Դարերը մեզ դժարութիւններ ու նեղութիւններ հրամցրեցին, մեր պատիւն ու արժանապատուութիւնը ոտնակոխեցին, բայց ենք մնացինք ուժեղ եւ հզօր՝ մեր ինքնութիւնը Արարատի նման անարատ պահելով»:

Այնուհետեւ առաջնորդ Սրբազան Հայրը մէջբերելով Ն.Ա.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա Վեհափառ Հայրապետի խօսքը, որտեղ Հայոց Յեղասպանութեան 100-ամեակի նշման ուղեգիծն է յայտարարել՝ «յիշել, յիշեցնել եւ պահանջել» բառերը, ակեւացրեց, որ 100-ամեակի շե-

մին մեր քաղաքականությունը պետք է ճշտենք նշած երեք բառերի հիման վրայ:

Գերշ. Տ. Բաբգէն եպս. Չարեանն իր պատգամի աւարտին շնորհակալական խօսք ուղղելով երկրի, ի մասնաւորի Սպահան նահանգի պետական այրերին՝ քաջարշաւն արտօնելու համար, համայն հայութեանը յորդորեց՝ մինչեւ մեր արդար իրաւունքներին վերատիրանալը, միակամ կեցւածքով շարունակել պահանջատիրական պայքարը եւ մի կողմ նետել այն տապանաքարը, որն աշխարհը փորձում է դնել մեր Դատի վրայ:

Բողոքի համահաւասքն աւարտեց մոմավառութեամբ:

Հարկ է նշել, որ երեկոյի ամբողջ ընթացքում Եղեռնի զոհերի յիշատակը յաւերժացնող Յուշարձանի շուրջ անմար ջահերով հսկումի արարողութիւն տեղի ունեցաւ Ն.Ջ. Հայ Մ.Ս. «Արարատ» Միութեան Սկաւտական Միաւորի անդամների միջոցով: Իսկ աւանդութի համաձայն տեղի ունեցաւ նաեւ արեան տուչութիւն:

Չորեքշաբթի՝ ապրիլ 24-ի առաւօտեան

Ապրիլի 24-ի առաւօտեան ժամը 11:30-ին, Ս. Ամենափրկչեան Վանքի շրջափակում Հայոց Յեղասպանութեան Յուշարձանի մօտ տեղի ունեցաւ Հոգեհանգստեան արարողութիւն՝ նախագահութեամբ գերշ. Տ. Բաբգէն եպս. Չարեանի եւ մասնակցութեամբ

հոգեւորականաց դասի: Արարողութեան ընթացքում երգեցողութեամբ հանդէս եկաւ Ս.Ա. Վանքի «Կոմիտաս» երգչախումբը:

Այնուհետեւ օրւայ հաղորդավար Նայիրի Թահմազեանը հրաւիրեց Հայոց Յեղասպանութեան 98-ամեակի Ոգեկոչման Նոր Զուղայի Յանձնախմբի ներկայացուցիչ Սարիճէ Յարութիւնեանին՝ Յանձնախմբի խօսքն ընթերցելու: Ահա մէջբերումներ՝ այդ խօսքից. «Այսօր Հայոց Յեղասպանութեան 100-ամեակի նախաշեմին, անհրաժեշտ է առաւել քան երբէք գիտակցենք, որ այս պահանջատիրութեան յաջողութիւնը եւ մեր ժողովրդի արդար Դատի լուծումը հնարաւոր է միայն ու միայն առօրեայ եւ երկարաշունչ, չյոգնող ու չվարանող, միասնական եւ միահամուռ աշխատանքով ու պայքարով, եւ չմոռանանք, որ մեր անմեղ նահատակներն սպասում են իրենց տառապանքների, սպանդի եւ տարագրութեան ճանաչմանն ու հատուցմանը: Պիտի համոզուենք, որ Հայ Դատն է մեր առօրեան, մեր կեանքի կարեւոր բաժինը, մեր մտածումների ու մտահոգութիւնների գերագոյն խնդիրը եւ օրակարգը»:

Յանձնախմբի խօսքին յաջորդեց առաջնորդ Արբազան Հօր, հոգեւորականաց դասի, ազգային մարմինների, միութիւնների եւ դպրոցների պատասխանատուների ծաղիկների մատուցումը, որից յետոյ՝ ելոյթ ունեցաւ Իրանի Իսլամական Խորհրդարանում հարաւային իրանահայութեան պատգամաւոր Ռոբերտ Բեգլարեանը՝ այսպէս ասելով. «Ներկայ ժամանակահատուածում ականատեսն ենք, թէ ինչպիսի յարափո-

փոխ իրավիճակում է գտնուում տարածաշրջանը եւ ինչ իրադարձութիւններ են տեղի ունենում մեր հարեանութեամբ, ինչպիսին են Սիրիայի դէպքերը, իրաքը, Քուրդստանը, արաբական երկրների շարժումները եւ իշխանութիւն ու գերիշխանութիւն յաւակնող երկրների միջամտութիւնները տարբեր հարեան երկրներում, որոնք ցոյց են տալիս, թէ Հայ Դատի լուծման ծիրում եւ տարածաշրջանում խաղաղութիւն հաստատման հարցում հաւանաբար նոր իրադարձութիւնների ականատեսն ենք լինելու»:

Համահաւաքի աւարտին կայացաւ ժողովրդի ծաղիկների մատուցումը, ապա կէսօրից յետոյ ժամը 1-ին, պահանջատէր հայորդիների խուռներամ մասնակցութեամբ սկիզբ առաւ բողոքի քայլարշաւը, որն ընթացաւ Սպահանի Հաքիմ-Նեզամի, Թոհիդ, Արեւելեան Նազար եւ Ս. Ամենափրկչեան Վանքի պողոտաներով:

Պրն. Բեգլարեանը վերջում շնորհակալութիւն յայտնեց Իրանի պետական այրերին, ովքեր ինչպէս միշտ գիտակցեցին բողոքի համահաւաքի եւ քայլարշաւի կազմակերպման անհրաժեշտութիւնը:

Քայլարշաւի ամբողջ ընթացքում հոծ թուով բազմութիւնը, առաջնորդութեամբ թեմակալ առաջնորդի, հոգեւոր հայրերի, պատգամաւոր Ռոբերտ Բեգլարեանի, Հ.Յ.Դ. Բիւրոյի Երիտասարդական գրասենեակի պատասխանատու Սարգիս Մկրտչեանի եւ շրջանի Հայ Դատի Յանձնախմբի ու ազգային մարմինների անդամների, վեր բարձրացրած բունկերներով վանկարկեց դատապարտող եւ հատուցում պահանջող կարգախօսներ: Քայլերթն աւարտեց Ս. Ամենափրկչեան Վանք վերադառնալով եւ վերածնունդ ներշնչող «Սարդարապատ» երգով:

Չորեքշաբթի՝ ապրիլ 24-ի երերկոյեան

Ապրիլի 24-ի երեկոյեան ժամը 8-ին, Ն.Ջ. Հայ Մ.Մ. «Արարատ» Միութեան սրահում կայացաւ դասախօսական-գեղարուեստական երեկոյ: Ձեռնարկն սկիզբ առաւ հաղորդավար Նայիրի Թահմազեանի բացման խօսքով, որտեղ ընդգծուած էր, որ հայը կը շարունակի մնալ պահանջատէր դիրքի վրայ եւ հաւատով կառչած իր իրաւունքներին:

Այնուհետեւ դասախօսութեամբ ելոյթ ունեցաւ Հ.Յ.Դ. Բիւրոյի Երիտասարդական գրասենեակի պատասխանատու Սարգիս Մկրտչեանը:

Սկզբում դասախօսն անդրադառնալով Հայոց Յեղասպանութեան իրականացման դրդապատճառին՝ մեծ Թուրան պետութեան ստեղծմանը եւ պանթրօքիզմական գաղափարախօսութեան շրջագծում մեր օրերում Թուրքիայի եւ Ադրբեջանի կողմից իրականացուող մի շարք ծրագրերին, որոնք սպառնում են ո՛չ միայն Հայաստանի, այլեւ Իրանի ազգային անվտանգութիւնը, նշեց, որ Թուրքիային յաջողեց իրագործել Յեղասպանութիւնը, քանի որ գոյութիւն չունէին հայոց ազգային պետականութիւն եւ կազմակերպած բանակ:

Դասախօսն իր խօսքի մի այլ բաժնում անդրադառնալով Հայրենիքում ապրող հայութեան՝ ի մասնաւորի երիտասարդութեան առջեւ ծառայած դժարութիւններին, առկայ իրավիճակում Հայ Դատի իմաստի կապակցութեամբ ասաց. «Այսօր Հայ Դատ նշանակում է՝ ամէն ճիգ թափել Հայաստանում ապրող հային այդ հողի վրայ պահելու եւ նրա համար արժանավայել կեանքի պայմաններ ստեղծելու ուղղութեամբ, քանի որ հզօր, ապահով եւ զարգացած երկրում արժանապատիւ կեանքով ապրող հայ մարդն է կարող յուծել այն Հայ Դատը, որը մեր բոլորի մտքում է»:

Բովանդակալից դասախօսութեան աւարտին պրն. Մկրտչեանը հայ ազգի յաջողութեան գրաւականն այսպէս նկատեց. «Կերտել բազմակողմանիօրէն զարգացած երկիր՝ հզօր տնտեսութեամբ եւ բանակով, հզօր կրթական ու գիտական համակարգով, իր շուրջ ունենալով Սփիւռքի մարդկային ու նիւթական ներուժը, Թուրքիայից պահանջել հայոց հողերը, գոյքն ու ունեցւածքը եւ զարկ տալ Արեւմտեան Հայաստանում ապրող հայութեան ազգային ինքնագիտակցութեան վերածնունդին: Եւ այս ամբողջը հնարաւոր է միայն հզօր Հայաստանով. հզօր Հայաստան՝ վերա-

կազմակերպած հզօր Սփիւռքով»:

Ծրագրի երկրորդ բաժնում՝ իրականացուեցին գեղարուեստական կատարումներ: Սկզբում մեներգիչներ Արթին Ղարախանեանը՝ «Մայր ու որդի» եւ «Հրածեշտ սիրելիներիս», իսկ Զարեհուշ Աղուրեանը՝ «Կիլիկիա» երգերի կատարումներով յատուկ խորհրդաւորութիւն պարգեւեցին ծրագրին:

Այնուհետեւ բեմադրեց Սուրէն Պարթեւեանի «Անմահ բոցը» դրամայից երկու գործողութիւն՝ բեմադրութեամբ Հրայ Տէր-Յովհաննիսեանի եւ կատարմամբ Ն.Ջ. Հայ Մ.Մ. «Արարատ» Միութեան Մշակութային Միաւորի «Լետն Ծանթ» թատերախմբի: Սոյն ներկայացմամբ պատկերուած պոլսահայ երիտասարդ մտաւորականի ձեռքակալումը, նրա ընտանիքի տառապանքներն ու կնոջ եղերական վախճանը, խորապէս յուզեցին հանդիսատեսին:

Ձեռնարկի աւարտին իր հայրական օրհնանքը ժողովրդին փոխանցեց առաջնորդ Սրբազան Հայրը: Նա յիշելով վերջին օրերի ընթացքում կայացած ոգեկոչման ծրագրերը եւ ժողովրդի խուռներամ մասնակցութիւնը, գնահատանքի խօսք ուղղեց Հայոց Յեղասպանութեան 98-ամեակի Ոգեկոչման Նոր Զուլայի Յանձնախմբին եւ սոյն Յանձնախմբի հետ համագործակցած անհատներին: Գերշ. Տ. Բաբգէն եպս. Չարեանն իր խօսքի աւարտին պահանջեց՝ Թուրքիան ճանաչի՝ Հայոց Յեղասպանութիւնը, ամբողջապէս հատուցի՝ հայ ժողովրդի բռնագրաւած մարդկային եւ ազգային իրաւունքների դիմաց եւ վերադարձնի՝ հայոց հոգեւոր ու մշակութային հարստութիւնները:

ԷՐԻՏՈՒՄՆԵՐԻ ԿՈՄԻՏԵՆ ԼՂԸՏ ԼՈՒՐԸՆ

տաքթիք երկխոսության:

Հինգշաբթի՝ ապրիլի 25-ին, երեկոյան ժամը 8:30-ին, Ն.Ջ. Հայ Մ.Մ. «Արարատ» Միության սրահում տեղի ունեցավ երիտասարդական ազատ լսարան (Talk Show): Միջոցառումը կազմակերպել էր «Ռուբէն» Երիտ. Միությունը: Ծրագրին ներկայ էին Հ.Յ.Դ. Բիւրոյի Երիտասարդական գրասենեակի պատասխանատու Սարգիս Մկրտչեանը, շրջանի Հայ Դատի Յանձնախմբի ներկայացուցիչներ եւ համայնքի երիտասարդներ:

Վերջում Հ.Յ.Դ. Բիւրոյի Երիտասարդական գրասենեակի պատասխանատու Սարգիս Մկրտչեանը ողջունելով Ռ.Ե.Մ.-ի այս նախաձեռնութիւնը, դիմեց ներկայ երիտասարդներին եւ ասաց. «Դուք պէտք է գգօն լինէք ու խիզախ: Պէտք է կրթւէք եւ դառնաք լաւագոյն մասնագէտներ, որպէսզի ձեր գիտելիքներով կարողանաք չհզոքացնել Թուրքիայի հակահայ քարոզչութիւնները:

Սկզբում Մանիա Ղուկասեանը բարի գալուստ մաղթելով ներկաներին՝ մի շարք բացատրութիւններ տւեց հաւաքի կազմակերպման նպատակի եւ փոխանցելիք նիւթերի կապակցութեամբ:

Դուք պարտաւոր էք միջազգային շուկա յուժ մակարդակ ներկայացնել եւ այդպէս դուք էլ կը նպաստէք Հայ Դատի լուծմանը, քանի որ դա ամենօրեայ պայքար է: Ուրեմն ամէն օր եղէ՛ք տեղեակ՝ երկրի մակարդակում տեղի ունեցող Հայ Դատին եւ Հայաստանին առնչուող հարցերին»:

Այնուհետեւ ծրագրի ընթացքում ելոյթ ունեցան Թալին Մովսիսեանը՝ «Հայոց Ցեղասպանութեան պատմական հոլովոյթը եւ պանթօրքիզմի իրականացման փուլերը», Լեոնիկ Ղազարեանը՝ «Հայ Դատը եւ մեր անելիքները 100-ամեակի նախաշեմին», Նարէ Ասատրեանը՝ «Իրան-Հայաստան փոխ-յարաբերութիւնները եւ հայկական հարցն Իրանի քաղաքականութեան համատեքստում» եւ որպէս եզրափակում՝ Մանիա Ղուկասեանը՝ «Հայոց Ցեղասպանութեան 100-ամեակի ծրագրեր եւ Թուրքիայի կողմից մեզ սպառնացող վտանգները» նիւթերը շոշափելով:

Հարկ է նշել, որ իւրաքանչիւր բաժնում ցուցադրում էին համապատասխան տեսանիւթեր եւ լուսանկարներ, իսկ նիւթերի փոխանցման ընթացքում հնչում էին առնչակից հարցումներ, որոնց պատասխանում էր հանդիսատեսը:

Ներկաներն արտայայտեցին ճաշ իրենց մտահոգութիւններն ու առաջարկները 100-ամեակին ընդառաջ գնալուն, որը վերածւեց հե-

ՀԱՅՈՑ ՅԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ 98-ԱՄԵԱԿԻՆ ՆԻՒՐԻԱԾ ՁԵՌՆԱՐԿ ԴԱՐՄԻԿ ՀԱՅՐԵՆԱԿԻՑՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

Ուրբաթ՝ ապրիլի 26-ի երեկոյեան ժամը 7:30-ին, Նոր Զուղայի Հայոց Ազգային Կրթահամալիրի «Ալեհուշ Տէրեան» սրահում, նախաձեռնութեամբ Հայոց Ցեղասպանութեան 98-ամեակի Ոգեկոչման Նոր Զուղայի Յանձնախմբի, տեղի ունեացաւ ձեռնարկ՝ պարսիկ հայրենակիցների համար: Ծրագրին ներկայ էին Իրանի Իսլամական Խորհրդարանում հարաւային իրանահայութեան պատգամաւոր Ռոբերտ Բեգլարեանը, Սպահանի Հայոց Թեմի ազգային մարմինների եւ շրջանի Հայ Դատի Յանձնախմբի ներկայացուցիչներ ու պարսիկ հայրենակիցներ, ի մասնաւորի համալսարանի դասախօսներ, ուսանողներ եւ ուսուցիչներ:

Թեան իրողութիւնից՝ պաստառի վրայ ցուցադրող համապատասխան պատկերներով:

Այնուհետեւ օրւայ դասախօս Ռոբերտ Բեգլարեանը, ողջունելով ներկաներին, շնորհակալութիւն յայտնեց նրանց՝ Հայոց Ցեղասպանութեան Ոգեկոչման Յանձնախմբի հրաւերին ընդառաջելու համար:

Դասախօսն սկզբում անդարդարձաւ Հայոց Ցեղասպանութեան մասին վկայող մի շարք յօդւածների, մասնաւորաբար Զամալզադէի ճամբորդական զեկոյցներին, որոնք արհաւիրքի օրերին տպագրուել էին իրանական թերթերում: Այնուհետեւ նշելով, որ Ցեղասպանութեան ենթարկւած շրջաններում եղած իրանցիներն օժանդակել են հայերին եւ փրկել նրանց մահաւան ճիրաններից, ակնարկեց քաղաքական գործիչ եւ Հայաստանի Առաջին Հանրապետութեան նախարարներից Վահան Յովհաննիսեանի (Մինախորեան) «Հայաստան 1915» գիրքը, որտեղ հեղինակը նկարագրելով իր յուշերը՝ բացարէլ է, թէ իրանցի Հոսէյնէ Խանին ինչպէս է փրկել իրեն թուրք ցեղասպանի ձեռքից եւ երեք տարի ապաստան տուել Իրանի հիւպատոսարանում:

Սկզբում հանդիսավարներ Արթին Մուրադեանն ու Անասիկ Խաչիկեանը ներկաներին հրաւիրեցին մէկ լուսնային յոտնկայս լուծութեամբ յարգելու Հայոց Ցեղասպանութեան բիրաւոր նահատակների յիշատակը, որից յետոյ ողջունեցին ներկաներին եւ համառօտ տեղեկութիւններ փոխանցեցին Ցեղասպանու-

Պրն. Բեգլարեանն իր խօսքի շաունակութեան մէջ ակնարկելով 1948 թւականին հաստատուած ցեղասպանութիւնը բացատրող միջազգային բանաձեւը՝ ասաց. «Թուրքիան Ցեղասպանութեան իրաւական, քաղաքական, տնտեսական եւ աշխարհագրական հետեւանքներից խուսափելու համար է, որ ուրանում է Հայոց Ցեղասպանութիւնը եւ հերքում այն՝ հակառակ առկայ բոլոր փաստերի»: Այնուհետեւ անդրադառնալով պանթուրքիզմական գաղափարախօ-

սուրբան ձեւաւորմանը եւ այն իրականացման շրջագծում կիրառած դաժան քաղաքականութեանը, աւելացրեց. «Հայոց Յեղասպանութիւնը ո՛չ միայն իրականացել է 1915 թվականի ժամանակահատվածում, այլեւ այն տեղի է ունեցել տարբեր ժամանակաշարժաններում՝ մի քանի տասնամեակ, Օսմանական Թուրքիայի, Երիտթուրքերի եւ Աթաթուրքի պետութիւնների օրօք, մինչեւ 1923 թվականը: 1956 թվականին եւս Թուրքիայում կոտորածներ են տեղի ունենում, որի պատճառով հարստահարում, տեղահանում եւ դէպի մահուան ճիրաններ են ուղարկւում տարբեր դաւանանքներ ունեցող վաճառականներ: Եւ սա պատմութեան այն հատվածն է, որի մասին շատ քիչ է խօսւում»:

պանութեան միջազգային ճանաչման, մինչեւ կատանայ պատճառով վնասների հատուցումը, հայ եւ առ հասարակ բոլոր քաղաքական գործիչներին եւ պետական այրերին յորդորեց Հայոց Յեղասպանութեան միջազգային ճանաչման եւ արդարութեան վերահաստատման աշխատանքների կողքին չմոռանալ աշխարհում տեղի ունեցող միս արհաւիրքները, ինչպիսին են Միանմարում մուսուլմանների ցեղապանութիւնը եւ Գազայի խնդիրները:

Այնուհետեւ ներկաներին հրամցւեց գեղարեստական յայտագիր, որտեղ արւեստի լեզուով ներկայացւեց դաժան ու սարսափելի օրերի արհաւիրքը, որն աւարտւեց հայի չուսահատող ու անկլուն կամքը պատկերող երգով: Սոյն յայտագիրն իրագործել էր ղեկավարութեամբ Ռիմա Սիմոնեանի, Կարին Տէր Մարտիրոսեանի եւ Նոնա Բախշեանի:

Կատարումների շարանում տեղ էին գտել պարային ներկայացումներ Ն.Ջ. Հայ Մ.Մ. «Արարատ» Միութեան «Կոունկ» համոյթի պարախմբի կատարմամբ, եւ ասումներ՝ նոյն համոյթի ասումների խմբի անդամներ՝ Լեոնիկ Ծատուրեանի, Ալինա Տէր Սուքիասեանի եւ Կարէն Խանլարեանի մատուցմամբ, որոնք ասումներցին Սիամանթոյի, Դանիէլ Վարուժանի, Յակոբ Յակոբեանի եւ Գեղամ Սարեանի ստեղծագործութիւններից: Ընթացքում Միեր Պողոսեանը յուզիչ կերպով կատարեց «Ադանա» երգը՝ պարախմբի ընկերակցութեամբ, իսկ գեղարեստական բաժնի աւարտին խորիստ ձայնով երգեց «Հայաստան»-ը, որին զուգահեռ բոլոր կատարողները կեանքի ու վերածնունդի խորհրդանշիչ կանաչ ճիւղերով բեմ բարձրացան: Բոլոր գեղարեստական կատարումներն արժանացան ներկաների բարձր գնահատանքին:

Վերջում տեղի ունեցաւ հիւրասիրութիւն:

Ռոբերտ Բեգլարեանն իր խօսքի աւարտին կարեւորութեամբ ընդգծելով, որ համայն հայութիւնը Հայոց Յեղասպանութեան 100-ամեակի շեմին շարունակելու է իր ջանքերը՝ ի խնդիր Յեղաս-

ՆՈՐ ԶՈՒՂԱՅՈՒՄՄԵԾ ՆՈՒՔՈՎ ՆՇԻՆՑ ՍԱՅՐԵՐԻ ՏՕՆԸ

Ն.Ջ. Հայ Մ.Մ. «Արարատ» Միության, Հայուհեաց Բարեգործական Ընկերության, Հայ Կանանց Գթության Միության եւ Հայ Ոս. Չհարմահալ Միության Ն.Ջ. Մասնաճիւղի համատեղ նախաձեռնութեամբ ապրիլի 7-ի երեկոյեան ժամը 7:30-ին, «Արարատ» Միության մարզասրահում մեծ շուքով նշեց Մայրերի Տօնը: Միջոցառմանը ներկայ էին Ծահինշահրի հայ համայնքի հոգեւոր տեսուչ հոգձ. Տ. Անանիա վրդ. Գունանեանը, օրւայ բանախօս Թաթուլ Օհանեանը, ազգային մարմինների ներկայացուցիչներ եւ հայ մայրեր:

Սկզբում հնչեց հայ մայրերին նւիրւած գեղեցիկ երգ, որի բանաստեղծութեան հեղինակն է իրանահայ անուանի բանաստեղծ Վարանդը, իսկ երաժշտութեանը՝ Վարուժ Ոսկանեանը: Այնուհետեւ օրւայ հանդիսավար Արտեմիս Խաչեանը ողջոյնի եւ բարի գալստեան խօսք ընթերցեց: Բացման խօսքում հանդիսավարը մէջբերելով Իսահակեանի իմաստուն խօսքը՝ ասաց. «Ամենալաւ կիներ մայրն է: Մօր սիրտը մարդկութեան սիրտն է, տիեզերքի սիրտը: Հէնց միայն մայր ունենալու համար արժէ աշխարհ գալ»:

Ապա օրւայ բանախօս ազգային-հասարակական գործիչ Թաթուլ Օհանեանն իր խօսքի սկզբում անդրադարձաւ «Մայր» բառի իմաստին, ապա մատնանշեց, թէ մօրը մեծարելով՝ մենք մեր արժէքներին «մայր» անուանով ենք կոչել, ինչպէս՝ Մայր երկիր, մայրենի լեզու, մայրապետ, մայր Արաքս եւ այլն: Պրն.

Օհանեանն իր խօսքի շարունակութեան մէջ հայ մօր դերը վեր դասելով՝ կարեւորութեամբ ընդգծեց նրա առաքելութիւնը սփւռքեան պայմաններում:

Ծրագրի շարունակութեան մէջ մայրերը վայելեցին գեղարւեստական կատարումներ. Ռիմա Սիմոնեանի, Արմէն Ամիրխանեանի եւ դկտ. Սիլւա Ալլահվերդեանի ղեկավարութեամբ հանդէս եկան «Արարատ» Միության Մշակութային Միաւորի «Կուուկ» ասմունքի եւ էստրադային ու Ն.Ջ. Հայուհեաց Բարեգործական Ընկերութեան «Փարոս» ասմունքի խմբերը: Մօրը նւիրւած գեղեցիկ ասմունքային կատարումներով ներկայացան Վանէ Ծահնազարեանը, Կարէն Խանլարեանը, Վանիա Պետրոսեանը եւ Թանիա Մինասեանը, իսկ երգերի կատարմամբ՝ Զարեմուշ Աղուրեանը, Վեհանուշ Աւետումեանը եւ Սարօ Ղարախանեանը:

Որպէս եզրափակիչ խօսք, արտայայտեց հոգձ. Տ. Անանիա վրդ. Գունանեանը այսպէս ասելով. «Այօր առաւօտեան մեր եկեղեցիներում կատարեցինք սուրբ եւ անման Պատարագ՝ նշելով Ս. Կոյս Մարիամ Աստուածածնի Աւետման Տօնը, սակայն այս պահին, ա՛յս սրահում զգալի է Պատարագի քաղցրութիւնը, որովհետեւ այօր այս սրահը, այս սրբութիւններով՝ դարձել է եկեղեցի: Այն դարձել է պատարագ՝ մայրական շնչով, մայրական լեզուով ու բուրմուռներով»:

Ծրագրին ներկայացած մայրերին նւիրւած կրծքանշանների վրայի գրութեան կապակցութեամբ երեկոյի աւարտին տեղի ունեցաւ վիճակահանութիւն եւ չորս մայրեր արժանացան պարգւեների: Վերջում ներկաները հիւրասիրուեցին եւ վայելեցին «Անի» նազախմբի գեղեցիկ կատարումները՝ ղեկավարութեամբ Արին Խաչիկեանի:

ԵՒ Չ ԶՈՒՄ ԶԻՉ ՅՈՑ, ՕՉ ՅՉ ԾՉ ԾԱՕԱՕՈՒՅՈՒՄ
Ն.Ջ. ՀԱՅ Մ.Մ. «ԱՐԱՐԱՏ» ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՍԿՈՒՏԱԿԱՆ
ՄԻԱԽՈՐԻ ՀԻՄՆԱԴՐՄԱՆ 35-ԱՄԵԱԿԻ ԱՌԹԻ

Ն.Ջ. Հայ Մ.Մ. «Արարատ» Միութեան Սկաուտական Միաւորի հիմնադրման 35-ամեակի նշման ձեռնարկների շարանում, ուրբաթ՝ 2013 թականի մարտի 1-ի երեկոյան, Միութեան մարզարահում տեղի ունեցաւ սկաուտական երդման արարողութիւն:

Մինչ ծրագրի մեկնարկը, Սկաուտական Միաւորի Գերագոյն Մարմնի անդամները մուտքի մօտ դիմաւորեցին պատույ իւրերին, եւ քաւորներին յանձնեցին Միաւորի պատույ անդամի փողկապներ:

Սկզբում տեղի ունեցաւ դրօշակի արարողութիւն եւ յտնկայս ունկնդրութեամբ հնչեց Իրանի Իսլ. Հանրապետութեան հիմնը, ապա Միաւորի նորաստեղծ հիմնը, որի խօսքերի հեղինակն է Ծահինշահրի հայ համայնքի հոգետոր հովիւ հոգշ. Տ. Անանիա վրդ. Գունանեանը եւ գործիքաւորումը կատարել է սկաուտ առաջնորդ Հարմա Կարապետեանը:

Ողջունի եւ բացման խօսքից յետոյ, Միութեան Կենտրոնական Վարչութեան անունից ելոյթ ունեցաւ տկն. Միգանուշ Տէր-Մարտիրոսեանը, ով անդրադարձաւ ընտանիքից եւ դպրոցից յետոյ միութեան կարեւորութեանը, ապա Սկաուտական Միաւորին՝ որպէս ազգային դաստիարակութիւն ստանալու կարեւոր կենտրոն: Այնուհետեւ Սպահանի Հայոց Թեմի Թեմական Խորհրդի ատենապետ պրն. Նոէլ Մինասեանը հրաւիրելով՝ կարեւորեց Միաւորի աշխատանքները եւ ասաց, որ «*Եթէ սկաուտական շարժումը 100-տարեայ պատմութիւն ունի եւ համարուում է միջազգային շարժում, ապա մեր իրականութեան մէջ որպէս 35-ամեայ անցեալ ունեցող Միաւոր՝ այն հայկականացել է եւ համարուում է ազգային շարժում*»:

Միաւորի նախատեսած աշխատանքների ելոյթներն սկսեց Գայլիկ-Արծիկների 4-ից 7 տարիքային խմբի ասմունքներով, ապա «Գետաշէն», «Երբ այստեղ մենք խումբ կազմած», «Ազգ իմ փառապանծ» խմբական երգերը կատարեցին 7-ից 10 տարիքային խումբը, պատասխանատուութեամբ վարիչ առաջնորդ Միրնուշ Ղուկասեանի եւ դերխմբապետ Վեհանուշ Խուդաբախշեանի: Երգերին երգեհոնի կատարումով ընկերակցում էր Հարմա Կարապետեանը:

Ապա խմբապետ Ռոբերտ Սիմոնեանի պատասխանատուութեամբ, Արի-Արեւուշական հատուածներն եւ երեց փաղանգը, ներկաների բուն խրախուսանքների ներքոյ, ներկայացրեցին ֆիզիկական ցուցական բարդ աշխատանքներից թիրոլ, մարդով բուրգեր եւ ուղինգներ հատուածները: Յաջորդ բաժնում սկաուտներ Մեղրի Ակոնը, Անի Ղազարեանը եւ Արամէ Մովսիսեանն ընթեցեցին 1912 թականին Նոր Զուղայում Սկաուտական շարժման հիմնադրութեան եւ տեղի ունեցած իրադարձութիւնների ամփոփ տեղեկագիրը: Այնուհետեւ պատրաստած տեսանիւթի միջոցով Միաւորի հիմնադիր սերունդից սկաուտներ Փորժիկ Մատթէոսեանը, Սիմոն Սիմոնեանը եւ Ռոբերտ Սիմոնեանն անդրադարձան Միաւորի հիմնադրման գործընթացին եւ կատարած սկզբնական աշխատանքներին: Տեսանիւթում Մասիս Մինասեանն անդրադարձել էր 1980-ական թականների, իսկ Հրաչ Տէր-Յովհաննիսեանը 1990-ական թականների աշխատանքներին, որին յաջորդեց 1984 թականի երդման արարողութիւնից մի հատուածի ցուցադրումը, որը նիւրեց Միաւորի աշխատանքներին մեծ ներդրում ունեցած խմբապետ Փորժ Դաւիթեանի յիշատակին: Ներկաները նաեւ 2000 թականից մինչ այսօր Միաւորի ծաւալած գործնութեանը ծանօթացան ցուցադրող լուսանկարների միջոցով:

Ծրագիրն ընդմիջեց կազմակերպած ցուցահանդէսի բացումով, որտեղ ցուցադրած էին, սկաուտների միջոցով պատրաստած փոքր չափսերով սարքաւորումներ, լուսանկարներ, ձեռքի աշխատանքներ, գրքեր, յուշանւէրներ, անցեալի եւ ներկայ սկաուտական զգեստներ,

նշաններ ու թաշկինակներ:

Ընդմիջումից յետոյ ձեռնարկը շարունակեց խմբապետ Հրաչ Տէր Յովհաննիսեանի պատասխանատուութեամբ ցուցական շքերթով, որին մասնակցում էին Երէջ փաղանգի եւ Արի-Արեւուշական հատուածի բոլոր սկաւտները, նաեւ՝ Ծափշահրի սկաւտները, պատասխանատուութեամբ վարիչ առաջնորդ Էդիմ Բաբումեանի:

Յաջորդ բաժնում, հանդիսարար կերպով ներկայացուցին իրաքանչիւր հատուածի թաշկինակները, որոնք օրհնուեցին Սպահանի Հայոց Թեմի Առաջնորդ գերշ. Տ. Բաբգէն եպս. Չարեանի ձեռամբ: Ապա տեղի ունեցաւ երդուող հատուածների շքերթը եւ տեղաւորումը, իրաքանչիւր հատուածից երկուական ներկայացուցիչներ ներկայացան եւ Ս. Աւետարանի, Հայաստանի Հանրապետութեան, Իրանի Իսլ. Հանրապետութեան եւ «Արարատ» Միմութեան դրօշների վրայ երդման կարգը կատարեցին, որից յետոյ քաւորների միջոցով երդւեալներն ստացան թաշկինակ եւ փողկապ:

Սկաւտական Միաւորի Գերագոյն Մարմինը, Միաւորի անդամների աշխատանքը գնահատելու եւ արժեւորելու նպատակով մի շարք սկաւտների յանձնեց գնահատագրեր, համապատասխան աստիճաններ, նաեւ ուսանական, լեռնագնացութեան, երաժշտութեան, նկարչութեան, լուսանկարչութեան եւ փայլերիմզի մասնագիտական նշաններ: Մի քանի սկաւտներ ստացան փոխանցագրեր՝ աւագ հատուած անցնելու, եւ ոմանք էլ՝ պաշտօններ:

Ծնորհակալագրեր յանձնուեցին հոգշ. Տ. Անանիա վրդ. Գունանեանին՝ սկաւտներին հոգեբանական խորհուրդներ տալու եւ Միաւորի նոր հիմնի բառերը գրելու, Մարգարիտ Դաւթեանին՝ Միաւորի 35-ամեայ արխիւներն ու տեղեկագրերը դասաւորելու եւ Մասիս Ղազարեանին՝ գօտիների պատրաստման համար, նաեւ՝ Հերմինէ Տէր Մարտիրոսեանին եւ Ծնողական Խորհրդին: Յուշանկեր յանձնուեցին Միութեան արտօնատէր պրն. Թաթուլ Օհանեանին՝ Միաւորին գրքեր նւիրելու համար, Թեհրանի Հայ Մշակութային «Արարատ» Կազմակերպութեան եւ Թարիզի Մասնաճիւղի ու «Նայիրի» Միութեան սկաւտական բաժանմունքների ներկայացուցիչներին, ովքեր իրենց ներկայութեամբ պատուելին երդման արարողութիւնը:

Վերջում ընթերցեց Միաւորի 35-ամեակի առթիւ քոյր միութիւններից ստացած ուղերձները: Երեկոյի առթիւ Գերագոյն Մարմնի նախագահուհի խմբապետ Մանիա Ղուկասեանը շնորհաւորելով նորակոչներին, յորդորեց նրանց՝ եւ անհատական եւ միութենական կեանքում ձգտեն վերելքների եւ բարձրացնելով՝ բարձրացնեն:

Ձեռնարկի աւարտին թեմակալ առաջնորդ Սրբազան Հայրը հանդէս եկաւ հայրական օրհնանքով եւ շնորհաւորանքի ու գնահատանքի խօսքերով՝ ուղղւած սկաւտներին, նորակոչներին, Ծնողական Խորհրդին եւ յատկապէս այն ծնողներին, ովքեր իրենց զաւակներին վստահում են նման կառույցների, որտեղ ազգասիրութեան, հայրենասիրութեան ու եկեղեցասիրութեան դաստիարակութիւն են ըստանում: Սրբազան Հայրը նաեւ իր յարգանքը յայտնեց Միաւորի հիմնադիրների նկատմամբ եւ նրանց՝ ովքեր այսօր շարունակում են մասնակիցը լինել Միաւորի աշխատանքներին:

Շարունակութիւնը՝ 24-րդ էջում

**Ն.Ջ. ԻԱՅ Մ.Մ.
«ԱՐԱՐԱՏ»
ՄԻՈՒԹԵԱՆ
«ԿՈՈՆԿ»
ՊԱՐԱԽԱՄԲԻ
ՏԱՐԵԿԱՆ
ԻԱՄԵՐԳԸ**

Հայաստան-Սփիուք կապերի սերտացման եւ ամրապնդման միջոցներից մէկն անկասկած մշակութային փոխ-յարաբերութիւններն են, եւ ինչքան գեղեցիկ է, երբ այն ձեւատրուում է պարի ու երաժշտութեան միջոցով եւ միմեանց աշխատանքին անձանօթ խմբերը հանդէս են գալիս համատեղ յաջող ելոյթով, որտեղ, որակ ներկայացնելուց բացի, երկու կողմերը ձեռք են բերում նոր փորձառութիւններ, նոր ծանօթութիւններ ու բարեկամներ:

Խօսքը հինգշաբթի՝ 2013 թականի մարտի 7-ի երեկոյեան, Ն.Ջ. Հայ Մ.Ս «Արարատ» Միութեան սրահում Մշակութային Միատրի «Կոունկ» պարախմբի կազմակերպած տարեկան համերգի մասին է, որը վայելում էր Հայաստանից ժամանած Հայկական-Ժողովրդական Երաժշտական Գործիքների Անսամբլի համագործակցութիւնը: Սա պարախմբի գեղարուեստական ղեկավար, Հայաստանից ժամանած պարուսոյց Նոնա Բախշեանի երկամեայ ծաւալած գործնէութեան ամփոփիչ համերգն էր, որն ընդգրկում էր 20-պարային բեմադրութիւններ:

Մինչ ծրագրի սկսումը, լազերային

շոուով, ներկայացւեց հայոց պատմութեան կարեւոր դրագների ու հայ մշակոյթի խորհրդանշէրն ու կարեւոր դէմքերը, ապա, որպէս արդէն իսկ աւանդոյթ, ծրագիրն սկսեց խմբի համանուն՝ «Կոունկ» պարով:

Ընթացքում հոծ թուով հանդիսատեսը վայելեց պարախմբի եւ աւագ ու կրտսեր երեք խմբերի բաժանած սաների ելոյթները, որոնք ներկայացնում էին հայկական պարարուեստի գեղեցիկ ու իմաստատուրած մենապար ու խմբական պարային համարներ, որոնց մէջ արտացոլում էր հայ ժողովրդի դարերի հերոսական դրագները, սերունդների կուռ միասնութիւնը, անասանութեան ռազմաշունչ պատկերն ու յաղթանակները: Պարերից յիշենք «Ով Հայոց Աշխարհ», «Սարդարապատ», «Սասունի պար», «Իմ Երեւան», «Կոմիտասեան մտորումներ», «Արցախի եղնիկ», «Սուերապար» եւ այլն:

Համերգն ընդգրկում էր նաեւ օտար ազգերի եւ կենցաղային պատկերներ ներկայացնող համարներ, ինչպէս՝ «Թաթարական», «Մոլդովական», «Վրացական» պարեր, «Գարնանային անուրջներ», «Եղէգ», «Վալս», «Ջայֆ» եւ այլն:

Ելույթների մեծամասնությունն իրականացավ դիռլահարներ Սերգեյ Միքայելյանի, Նարեկ Մովսիսեանի, կլարնետուհի Գուրգուհյանի, դուդուկահար և շիահար Մուշեղ Նազարեանի, քանոնահար Զարուհի Քալանթարեանի, ակարդիոնահար Գագիկ Դանիելյանի և ստեղնաշարային գործիքների կատարող Կարեն Նալասարդեանի կատարումների ներքո: Ելույթներն ընդմիջող երաժշտական համարներն ու կլարնետի, շիհի ու քանոնի արվեստի վարպետության ցուցադրումն էլ անելի բարձր տրամադրություն ապահովեցին դահլիճում:

Այդ ամենի մեջ զգացում էր «Կոունկ»-ի խօսքի պակասը, որի բացը մասամբ լրացրեց՝ ձեռնարկի բեմավար «Կոունկ» ասմունքի և գրական խմբի անդամ Գայիանէ Եղիազարեանը, ով պատկերաւոր ձեւով կատարեց Արշալոյս Սարոյեանի «Յաղթանակի պարը» ստեղծագործությունը: Ի միջալոց նշենք, որ բեմավարը բացման խօսքի մեջ հակիրճ կեպով տեղեկություններ փոխանցեց «Կոունկ»-ի հմնադրման և անցած ուղու մասին: Հիմներգն ամփոփեց «Քոչարի» պարով:

«Կոունկ» պարախումբն առաջին անգամն էր, որ ելույթ էր ունենում կենդանի երաժշտության ներքոյ, որը մեծ բաւականություն պատճառեց կազմակերպիչներին, երկու կողմերի խմբերին, ղեկավար կազմին, և արժանացան և Նոր Զուղայի արեստասէր հանդիսատեսի խրախուսական երկարատեւ ծափողջոյններին, ինչպէս նաեւ թեմակալ առաջնորդ Սրբազան Հօր քաջալերանքի խօսքերին, որն իր խօսքում, բարձր գնահատեց երաժշտական և պարային ելույթների մասնակիցներին, պարուսույցին և կազմակերպիչներին՝ գեղեցիկ երեկոյ մատուցելու առումով:

Վերջում պարախումբը յուշանէր և ծաղիկներ նիւրեց պարուսույցին, ծաղիկներով գնահատեց նաեւ նազարեանին: Զեռնարկի կազմակերպիչ Մշակութային Միաւորի Վարչությունն ևս իր շնորհաւորանքները և շնորհակալությունները յայտնեց ծաղիկներ նիւրելով:

Աւելացնենք, որ «Կոունկ» պարախումբին այժմ ունի 25 անդամ (17-ը աղջիկ և 8-ը տղայ), որի կողքին ուսանում են երեք տարիքային սաներ, որով խմբի ընդհանուր թիւը հասնում է 36-ի: Այժմ ողջունելի երեւոյթ է տղաների ներկայութիւնը բեմում, առանձնապէս փոքր սաների մէջ միակ տղայի ներկայութիւնը. յոյս ունենք, որ նրան ևս միանալու են իր տարեկիցները:

**ՀԱՅՈՑ ԱՋԳԱՅԻՆ «ՆԱՐԵԿ»
ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷՋ-ՆԱԽԱԿՐԹԱՐԱՆԻ
ՍԱՆԵՐԻ ԱՅՅՐ Ն.Ջ. ՀԱՅ Մ.Մ.
«ԱՐԱՐԱՏ» ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ**

Ն.Ջ. Հայոց Ազգային «Նարեկ» Մանկապարտեզ-Նախակրթարանի սաների այցը Ն.Ջ. Հայ Մ.Մ. «Արարատ» Միութեան «Նալբանդեան» գրադարան՝ գնահատելի և կարևոր այն ծրագրերից է, որը համալրում է դպրոցի գեղեցիկ այլ աշխատանքները: Սոյն նախաձեռնությունն իր խրախուսիչ մեծ դերն ունի երեխաներին փոքր տարիքից ծանոթացնելու գրադարանին և գրադարանից օգուտելու պայմաններին: «Նարեկ» Մանկապարտեզ-Նախակրթարանի տեսչությունը և ուսուցչական կազմը քաջ գիտակցելով «Արարատ» Միութեան «Նալբանդեան» գրադարանի կարևորությունը, որպէս ամենօրեայ հասանելի գրադարան, ամենամեայ կարգով նախաձեռնում և իրականացնում են գրադարան այցելելու ծրագիրը:

Չորեքշաբթի՝ 2013 թվականի մարտի 13-ի առաւօտեան ժամը 9-ին, սաներն ուղեկցութեամբ տեսչուհի Քատոլին Դիլանջեանի, ուսուցչական կազմի ու Ծնողական Խորհրդի անդամներ, այցելեցին «Արարատ» Միութիւն՝ սոյն ազգային հաստատութեան հետ առաւել ծանօթանալու և անակնկալելով ողողած օր վայելելու համար:

Միութեան շրջափակում աշակերտներն ըստ խմբակների առանձնացան և իրենց դաստիարակների ուղեկցութեամբ հերթաբար այցելեցին տարբեր բա-

ժանմունքներ, ապա կարգապահ շարքերով մուտք գործեցին գրադարան, որտեղ դաստիարակների միջոցով մանուկներին հասկանալի ոճով բացատրութիւն տրւեց գրադարանի ու գրքերի բաժանումների մասին: Նրանք առիթ ունեցան ծանօթանալ ընթերցասրահից օգուտելու, անդամագրւելու և գիրք ստանալու կանոններին:

Հարց ու պատասխանի ձեով երեխաների ուշադրութիւնը կենտրոնացւեց գրքերից օգուտելու և յատկապէս անվճառ վերադարձնելու կարևոր հանգամանքին: Աշակերտներին բացատրեց, որ նրանք ցանկութեան դէպքում իրենց օգտագործած գրքերը կարող են նւիրել գրադարանին: Այսպիսով երեխաները հետաքրքիր դասաժամ անցկացրեցին իրենց այնքան հարազատ Միութեան շրջափակում և հիւրասիրւեցին Ծնողական Խորհրդի միջոցով պատաստւած նախաճաշով:

Այցելութեան ընթացքում սաներն օգուտեցին նաեւ մանկական բաժնի և մարզասրահի մարզական հնարատրություններից, որոնք նույնպէս ուրախանալու, մարզւելու և օրն առաւել զարնալի զբաղմունքներով անցկացնելու առիթ ընձեռեցին:

Ն.Ջ. Հայ Մ.Մ. «Արարատ» Միութիւնը միակ վայրն է, որտեղ առանց տարիքային խմբաւորումների մուտք են գործում համալնքի անդամները, իսկ Միութեան գրադարանը միակ հայկական գրադարանն է, որ երեկոյան ժամերին է դռները բաց հայ համալնքի ընթերցասէր հասարակութեան համար:

ՆՈՐԱՄՈՒՏ ԱՌՍԱՆՈՂՆԵՐԻ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԵՐԵԿՈՅ

Նախաձեռնությամբ Ն.Ձ. Հայ Մ.Մ. «Արարատ» Միության Ուսանողական Միատորի Վարչության և կազմակերպությամբ նշանակած գործադիր յանձնախմբի, երկուշաբթի՝ մարտի 18-ի երեկոյան, Միության յարկի տակ կազմակերպուել էր հանդիպում՝ 2012-2013 թթ. ուսումնական տարեշրջանի նորամուտ ուսանողների հետ:

Որպէս երեկոյի բացում, ողջոյնի և շնորհատրանքի յօսքերով ելոյթ ունեցաւ Թաւրի Մովսիսեանը, զեկուցեց Միատորի միամեալ աշխատանքների մասին և ուսանողներին առաջարկեց Միատորի աշակցութիւնը: Նա նորամուտ ուսանողներին հրաւիրեց, ցանկութեան դէպքում, մասնակցել Միատորի աշխատանքներին:

Յաջորդիւ ցուցադրեց Միատորի աշխատանքները նեկայացնող լուսանկարներ, որից յետոյ ելոյթ ունեցաւ Միատորի Վարչության նախագահ Նարբէլ Ջարդն-Դաւուդը: Նա անդրադարձաւ հանդիպման նպատակներին, որն է՝ ուսանողներին համախըմ-

բել Միատորի շուրջ, և բացատրեց Միատորի կառոյցի, վարչական կազմի ու աշխատանքի մասին:

Միատորի կապ Նորիկ Պօղոսեանն իր և Կենտրոնական Վարչության անունից շնորհատրելով նորամուտ ուսանողներին անդրադարձաւ կազմակերպուած երեկոյի դերին՝ անդամ ներգրաւելու առումով, բացատրելով, որ ինքը և միա անդամներն ևս նոյն կերպով են անդամագրուել Միատորին:

Վերջում Կենտրոնական Վարչության ներկայացուցիչ Միգանուշ Տէր Մարտիրոսեանն ելոյթ ունենալով՝ շնորհատրեց և բարենադէմքներ կատարեց նորամուտ ուսանողութեանը և յոյս յայտնեց, որ Միատորի գործնեկութեան աշխուժ ընթացքը շարունակուելու է նոր անդամ-ուհիներով:

Ձեռնարկի աւարտին նորամուտ ուսանողներին յանձնեցին գնահատագրեր: Երեկոն աւարտուեց միասնական լուսանկարելով և համեստ հիրասիրութեամբ:

Շարունակութիւն 20-րդ էջից

ե՞լ շ ձօ՞ւ շ ի շ ը թ, ժ շ ը շ ձ ձ ձօ՞ւ ձ ձ ձ...

Նշելի է, որ սոյն ձեռնարկն իրականացաւ Միության Կենտրոնական Վարչության հովանաւորութեամբ և Սկաուտական Միատոր Գերագոյն մարմնի նախաձեռնությամբ, որի կազմակերպչական աշխատանքները կատարել էին Գործադիր Յանձնախումբը և երկու եմթայանձնախմբեր: Նաեւ իրեց անվերապահ համագործակցութիւնն էին ցուցաբերել Նոր Զուղայի և Շահինշահի Ծնողական խորհուրդներն ու անհատներ: Սկաուտական մարշը նագեց Կարէն Օհանեանը և երեկոն վարեց՝ վարիչ առաջնորդ Նայիրի Թահմագեանը:

ԻՐԱՆԱՀԱՅ ՎԱՍՏԱԿԱԻՈՐ ՄԱՐԶԻԿՆԵՐԻՆ ՆԻՐԻԱԾ 25-ՐԴ ԳԱՐՆԱՆԱՅԻՆ ԽԱՂԵՐ

ԲԱՅՈՒՄ

25-րդ Գարնանային խաղերի բացման հանդիսատր արարողությունը տեղի ունեցավ չորեքշաբթի՝ 2013 թվականի մարտի 20-ի երեկոյան ժամը 7:00-ին, Ն.Ջ. Հայ Մ.Մ. «Արարատ» Միության մարզասրահում:

«Աստղեր, որ շողացին ու չընկան, աստղեր, որ լուսավորեցին թէ՛ անցեալը եւ թէ՛ ներկան». Իրանահայ վաստակատր մարզիկներին նկրած 25-րդ Գարնանային խաղերի բացման ծրագրի հանդիսավարներ Մանիա Ղուկասեանը եւ Արթին Մուրադեանը վերոնրջեալ նշանաբանով ու գարնանամուտը բնութագրող բանաստեղծական կտորի կատարմամբ ողջունեցին պաշտօնական հիւրերին, Հայրենիքից ժամանած եւ իրանահայ մարզիկ-ուրիներին, մարզիչներին ու պատասխանատուներին եւ ներկայ հազարատր հանդիսատեսներին, նաեւ ողջունեցին պետական հրաւիրեալների ներկայությունն ու իրանական տարեմուտի առթիւ բարեմաղթանքներով շնորհատրեցին նրանց:

Պատույ օթեակում ներկայ էին Սպահանի հայոց Թեմի առաջնորդ գերշ. Տ. Բաբգէն եպս. Չարեանը, քահանայից դասից, Պատգամատրական Ժողովից, Թեմական ու Կրօնական խորհուրդների, «Արարատ» Միության Կենտրոնական Վարչությունից, Հայ Դատի Նոր Զուղայի Յանձնախմբից ներկայացուցիչներ եւ Միության արտօնատեր պրն. Թաթուլ Օհանեանը: Երեկոն իրենց ներկայութեամբ պատուել էի նաեւ Թեհրանի Հայոց Թեմի Թեմական Խորհրդի ներկայացուցիչ Ռուբիկ Սարխուշեանը եւ իրանահայ անանի բանաստեղծ Վարանդը:

Բացման արարողութեան պաշտօնական բաժնում Միության Սկսուտական Միաւորի Արի-Արեւուշա-

կան հատուածի եւ Երէց փաղանքի միջոցով կատարեց դրօշակի արարողությունը եւ ներկաների յունկայս ունկնդրութեամբ հնչեց Իրանի Իսլ. Հանրապետութեան հիմնը: Այնուհետեւ հանդիսատեսի ծափողջիւնների ներքոյ սրահ մուտք գործեցին 25 մարզական վետերաններ, որից յետոյ Միութեան ստրադային խմբի երգիչ-ուրիները հանդէս եկան խաղերին նկրած երգով, որի խօսքերի հեղինակն էր բանաստեղծ Վարանդը, երաժշտութեան հեղինակը՝ մայեստրօ Արմէն Ամիրխանեանը եւ գործիքատրումը կատարել էր Բաֆֆի Շահբազեանը:

Այնուհետեւ հանդիսատեսը ծափողջիւններով եւ խանդավառ երաժշտութեան ներքոյ դիմաւորեց մարզական պատիրակություններին, որոնք ներկայացնում էին՝ Երեւանի, Թեհրանի Հայ Մշակութային «Արարատ» Կազմակերպութեան, Թեհրանի «Սիփան» Միութեան, Թեհրանի «Բաֆֆի» Համալիրի, Հ.Մ.Ա.Կ.-ի Թաւրիզի Մասնաճիւղի, Ն.Ջ. Հայ Մ.Մ. «Արարատ» Միութեան եւ Շահինշահրի Մասնաճիւղի բակետրոլ եւ սեղանի թենիս մարզաճիւղերի մարզիկ-ուրիները:

Միութեան Կենտրոնական Վարչութեան անունից ելոյթ ունեցավ Վարչութեան նախագահ պրն. Վարուժ

Մինաստանը, նշելով. «Սփիւռքեան հայահոծ կամ փոքրաթիւ համայնքները, Հայրենիքից հեռու իրենց սերունդներին ազգային դաստիարակութեան ու հայրենասիրութեան ոգին փոխանցելու եւ իրենց կենսունակութիւնը պահպանելու նպատակով, երկարատեւ ծրագրերին գուզահեռ կազմակերպում են նաեւ կենտրոնական միջոցառումներ, մշակութային ու մարզական փառատօներ: Ահաւասիկ սա մեր 25-րդ համախմբումն է՝ Գարնանային խաղերի առանցքի շուրջ, որն արդարացիօրէն նւիրել ենք նրա իրական արժանաւորներին՝ իրանահայ վաստակաշատ ու անւանի մարզիկներին, նրանց՝ ովքեր 25 ու աւելի տարիներ իրենց կուրծքը զարդարած մեդալներով, լուսաւորել են յետագայ սերունդների ուղին՝ քայլելու մարզական առողջ ճանապարհով ու հպարտանքի առիթ են հանդիսանում նրանց ծնունդ տւող հայկական համայնքների ու միութիւնների համար...»:

Ապա թեմակալ առաջնորդ Սրբազան Հայրն իր հայրական ողջոյնի խօսքում ասաց. «Դարձեալ խաղերի ջահը վառեցինք Ս. Ամենափրկչեան Վանքում գտնւող նահատակաց Յուշարձանի կրակով: Կարծէք այդ կրակը ջերմացնում է մեր հոգիները եւ մանաւանդ պարտադրում հաւատարիմ մնալ նրանց կտակին՝ պահպանը լինել մեր արդար ու անժամանցելի իրաւունքներին: Այսօր չենք կարող երախտագիտութեան գգացումներով չլիչել նրանց՝ ովքեր եկան, գործեցին ու անցան՝ յիշատակի կրակը թողնելով մեր պատանիների ու երիտասարդների հոգիների մէջ: Հանգի՛ստ ու խախաղութիւն նրանց հոգիներին: Յարգանք մանաւանդ այսօր գործող պատասխանատուներին, կազմակերպիչ յանձնախմբի անդամներին ու այն անձանց, որոնց աշխատանքով ու նւիրումով իրականանում են այսպիսի սքանչելի փառատօներ... Միասնաբար աշխատենք՝ մէկ Հայրենիքի եւ մէկ ժողովրդի գիտակցութեամբ: Միասնաբար պայքարենք ազատ, անկախ ու ամբողջական Հայաստանի ու ամբողջական հայութեան համար»:

Բացման ծրագրի նախօրէին, ներկայութեամբ ազգային իշխանութեան ու Միութեան ներկայացուցիչների, Յուշարձանի կրակից ջահը վառել եւ օրհնել էր

գերշ. Տ. Բաբգէն եպս. Չարեանը: Խօսքերից յետոյ ցուցադրւեց տեսանիւթ, որով ներկայացում էր Ս. Ամենափրկչեան Վանքի շրջափակում գտնուող Ապրիլեան Եղեռնի Նահատակների յիշատակը յաւերժացնող Յուշարձանի մօտ տեղի ունեցած ջահավառութեան արարողութիւնն ու ջահակիր խմբի միջոցով ջահի «Արարատ» Միութեան կենտրոնատեղ տեղափոխւելու ընթացքը:

Ջահ, որի կրելու պատիւը տրւել էր իրանահայ վաստակաշատ մարզիկներ Իրանի եւ Ասիայի բոնցքամարտի ախոյան Սերոժ Խանլարեանին, թեկւանդոյի ախոյան եւ միջազգային մարզիչի կոչում ունեցող Ռոստոմ Աղազարեանին եւ երկրի կանանց 400-մետր վազքի ախոյանի կոչում ունեցող եւ երկար տարիներ 200 մետր վազքի մրցանիշն իր անունով գրանցած Ռիթա Մելիքեանին, սրան բերւեց ոտքի ելած ներկաների բուռն ծափողջիւնների ու ոգւորիչ երաժշտութեան ներքոյ, եւ վերջինիս միջոցով, իբրեւ գլխատր ջահակրի, բոցավառւեց 25-րդ Գարնանային խաղերի կրակը:

Խաղերի ընթացքում մարզական ոգով առաջնորդւելու նպատակով մարզիկների ու իրաւարար կազմի ներկայացուցիչների միջոցով կատարւեց երդման կարգ, որից յետոյ ընթերցւեց Հ.Մ.Ա.Կ.-ի Կենտրոնական Վարչութիւնից ստացւաց ուղերձը: Յաջորդ բաժնում մարզական ցուցական ելոյթներով հանդէս եկան Միութեան Մարզական Միաւորի մանկա-պատանե-

կան բասկետբոլի խումբը՝ մագիչներ Անգիև Խաչատրյանի եւ Հերմոնոյ Մարկոսեանի պատասխանատուութեամբ:

Գեղարեստական բաժնում Միութեան Մշակութային Միաւորի «Կոունկ» ասմունքի խմբի անդամուհիները ներկայացրեցին բնութեան վերազարթօնքն ազդարարող եւ գարնանամուտն աւետող հետաքրքիր կենդանի պատկեր, որտեղ անտառի բարի փերին, հսկայական եղեւնիները, ծառ ու ծաղիկները եւ բնութեան այլ տարրերը խինդ ու պարով աւետում էին գարնանամուտն ու իրենց ուրախ տրամադրութիւնը փոխանցում եղանակին համահունչ բանաստեղծական կտորների միջոցով, որը համալրում էր էստրադային խմբի անդամուհիների երգերով, «Կոունկ» պարախմբի սաների պարով, հայոց ազգ. «Քանանեան» աղջկանց դպրոցի էլրոբիկ եւ մարզական կերպարներով խմբերի ցուցական ներկայացումներով:

Գեղարեստական բաժնի իրականացման համար իրենց համագործակցութիւնն էին ցուցաբերել տկն. Ռիմա Սիմոնեանը, մայեստրո Արմէն Ամիրխանեանը, պարուսույց Սոսէ Մինասեանը, մարզիչ Թալին Մովսիսեանը, խմբավար Համիկ Ալեքսանդրեանը, Հենրիկ Մելիքեանը, DJ-Վահէն, Սեպուհ Ղուկասեանը եւ Հրանուշ Բաղումեանը: Երեկոն աւարտեց շնորհակալական խօսքերով ու բարեմաղթանքներով եւ Միութեան շրջափակում հրավառութեամբ:

ՆՇԻԵՅ ԻՐԱՆԱՀԱՅ ԳԱՐՆԱՆԱՅԻՆ ԽԱՂԵՐԻ 25- ԱՄԵԱԿԸ

2013 թականի մարտի 20-ին, 25-րդ Գարնանային

խաղերի բացման հանդիսութեան աւարտին, Միութեան սրահին կից դահլիճում նշեց Գարնանային խաղերի 25-ամեակը, որտեղ ներկայ էին Նոր Զուղայի, Թեհրանի եւ Ծահինջահրի պաշտօնական հիւրերը, վետերանները, բացման ծրագիրը իրականացնող պատասխանատուները եւ միատորների ներկայացուցիչները:

Ներկաներին ողջունեց հանդիսավար Մանիա Ղուկասեանը եւ հրաւիրեց Միութեան արտօնատէր պրն. Թաթուլ Օհանեանին՝ օրւայ առթիւ արտայայտելու:

Պրն. Օհանեանը հետաքրքիր տեղեկութիւններ փոխանցեց անցեալի մարզական կեանքի մասին եւ թարկեց այն անձանց անունները, ովքեր մեծ ներդրում են ունեցել Միութեան մարզական կեանքի ձեւաւորման գործին, ապա հետաքրքիր յուշերով ներկաներին մտովի փոխադրեց մի քանի տասնակ տարիներ առաջ, որով ներկաների մեծամասնութիւնը մի պահ ապրեցին անցեալի այն գեղեցիկ օրերը, երբ մասնակից էին Միութեան աշխատանքներին:

Խաղերի ջահակիր խմբի եւ Միութեան արտօնատիրոջ միջոցով կտրուեց օրւայ առթիւ պատրաստուած կարկանդակը, որից յետոյ շքանշաններ յանձնուեցին ջահակիր խմբի անդամներ Ռիթա Մելիքեանին, Սերոժ Խանլարեանին, Ռոստոմ Աղազարեանին, խաղերի հիմնի խօսքի հեղինակ բանաստեղծ Վարանդին, «Իրանահայ Անանի Մարզիկներ» գրքի հեղինակ Ալֆրեդ Հաւանին, որը սակայն բացակայ էր այդ պահին, Միութեան արտօնատէր Թաթուլ Օհանեանին, անցեալ շրջանի Կենտրոնական Վարչութեան անդամուհիներ Մասիս Մինասեանին, Սեդա Այազ-Բալեանին, Վահիկ Այազեանին, Փորժիկ Ղազարեանին եւ Ռազմիկ Ալեքսանդրեանին: Շքանշաններ յանձնուեցին նաեւ Նորիկ Օհանեանին՝ Միութեան մարզիկների հետ անվճար մարզումներ անցկացնելու համար, եւ երկրի կանանց բասկետբոլի մարզիչ եւ Կենտրոնական Վարչութեան անդամ Այլին Մելիքեանին:

Որպէս հանդիսութեան աւարտ, թեմակալ առաջ-

նորդ գերշ. Տ. Բարգէն եպս. Չարեանը շնորհատրանքի եւ գնահատանքի խօսքերի կողքին ընդգծեց անցեալը կարեւորելու հանգամանքը, ողջունեց խաղերը վաստակաւոր մարզիկներին նւիրելու կազմակերպիչ յանձնախմբի մտայղացումը եւ ասաց, որ մոռանալ անցեալը՝ նշանակում է հեռանալ արմատներից. սա նաեւ դաստիարակչական նշանակութիւն ունի. նոր սերունդը պէտք է իմանայ, որ կայ անցեալ, որի վրայ պիտի կերտել ապագան: Նա իր յարգանքը յայտնեց բոլոր անցեալի մարզիկներին եւ բոլոր նրանց՝ որոնց միասնական աշխատանքով խանդավառութիւն ստեղծեց Միութեան շրջափակում: Առաջնորդ Սրբազան Հայրը նաեւ իր յարգանքը յայտնեց ժողովրդին՝ իրենց ներկայութեան համար:

ԽԱՂԵՐԻ ՓԱԿՈՒՄ

«Թէեւ այս տարւայ մրցութիւնները կայացան միայն երկու մարզաճիւղերում, սակայն ինքնին վկայեց, որ մեր ժողովուրդը, ի մասնաւորի իրանահայութիւնը, իր կազմակերպչական, ազգային եւ նպատակաւաց ըմբռնումներով ի զօրու է մարզիկ-ուճիւններին ի մի բերել մէկ գաղափարի շուրջ եւ աշխոյժ ու առողջ մթնոլորտում կազմակերպել մարզական մրցակցութիւն, ինչու չէ նաեւ ստեղծել ընկերակցութիւններ:

Բոլորս գիտակցում ենք, որ նման միջոցառում կազմակերպելը դիւրին չէ, այն տարիներին փորձառութեան ու ներդրումների կուտակման գրասեռումն է: Նման միջոցառումներն արժեւորւում են նրանով, որ ծառայում են ազգային նպատակներին, մարդկային բարոյական զարգացմանն ու յանձնառու եւ գիտակից սերնդի դաստիարակութեանը, որոնք անշուշտ ձեռք են բերւում ընտանիքներում, դպրոցներում եւ միութիւններում վիթխարի աշխատանքի ու մարդուժի շնորհիւ, որով երաշխաւորւում է մեր ազգի փայլուն ապագայի կերտման», - այսպէս ասաց Իրանի Իսլ. Խորհրդարանում Սպահանի եւ հարաւային իրանահայութեան պատգամաւոր Ռոբերտ

Բեգլարեանը Գարնային խաղերի փակման առիթով, որը կայացաւ մարտի 25-ի երեկոյեան, Ն.Ջ. Հայ Մ.Մ. «Արարատ» Միութեան մարզասրահում, որից յետոյ հանդիսավարութեամբ Մանիա Ղուկասեանի, մրցանակակիր մարզիկ-ուճիւններին յանձնեց նաճած մեդալները, գաւաթներն ու գնահատագրերը ձեռամբ թեմակալ առաջնորդ Սրբազան Հօր, յարգելի պատգամաւորի, Միութեան արտօնատէր՝ պրն. Թաթուլ Օհանեանի, ազգային իշխանութեան, Հայ Դատի Յանձնախմբի, Միութեան Կենտրոնական Վարչութեան, Մարզական Միաւորի եւ Գործադիր յանձնախմբի ներկայացուցիչների:

Մարզական մրցութիւններն աւարտեցին Սկաուտական Միաւորի Արի-Արեւուշական եւ Երէց փառանքի հատաձի միջոցով դրօշակի իջեցման արարողութեամբ, որին յաջորդեց խաղերի խորհրդանշական կրակի մարումը:

Յիշեցնենք, որ մրցութիւնները տեղի ունեցան բասկետբոլ եւ պինգ-պոնգ մարզաճիւղերում, որտեղ պայքարի դաշտ իջան Երեւանի, Թեհրանի, Թաւրիզի, Շահինշահի եւ Նոր Ջուղայի մարզիկ-ուճիւնները: Արժէնշել, որ գեղեցիկ եւ գնահատելի երեւոյք էր Իրանի բասկետբոլի ազգային հաւաքականի հայ մարզիկների համեստ մասնակցութիւնն այս մրցութիւններում:

Հնգօրեայ խաղերի ընթացքում իրենց անվերապահ համագործակցութիւնը ցուցաբերեցին Մարզական, Երէցների, Մշակութային, Սկաուտական եւ Ուսանողական միաւորները, կարգապահական կազմը, խմբերի մարզիչներն ու պատասխանատուները, իրաւարար կազմը, բուժսպասարկման կենտրոնի բժիշկ-պատասխանատուն եւ բուժքույրերը եւ անհատներ, որի շնորհիւ իր յաջող աւարտին հասաւ իրանահայ 25-րդ Գարնանային խաղերը:

Խաղերի ընթացքում մարզասրահի նախարահում Ուսանողական Միաւորը կազմակերպել էր լուսանկարների ցուցահանդէս, որտեղ այցելուներն առիթ ունեցան դիտելու 25-ամեայ Գարնանային խաղերի եւ ընդհանուր մարզական կեանքի լուսանկարներ, անհատական նաճումների մեդալներ, գնահատագրեր եւ այլ փաստաթղթեր:

«ՔԱՆԱՆԵԱՆ» ԴՊՐՈՑԻ ԱՇԱԿԵՐՏՈՒՇԻՆԵՐԻ ՅԱԶՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

2012 թականի աշնանը, Հայաստանի Հանրապետության Սփիուքի Նախարարության եւ Համաշխարհային Հայկական Կոնգրեսի համատեղ նախաձեռնությամբ, «Հայապահպանության գործում նշանակալի ասանդի համար» համահայկական ամենամեայ մրցանակաբաշխության շրջանակում կայացաւ «Ցեղասպանության 100-ամեայ տարելիցը» խորագրով շարադրության մրցոյթ՝ նպատակ ունենալով նպաստելու սփիւքահայ երիտասարդ սերունդների կողմից Հայոց Ցեղասպանության եւ դրա հետեւեանքների առաւել ընկալմանը եւ նրանց ներգրամանը Հայ Դատի, Ցեղասպանության միջազգային ճանաչման, դատապարտման եւ պահանջատիրության գործընթացներում:

Սույն մրցոյթին Նոր Զուղայից մասնակցել էին Հայոց Ազգային «Քանանեան» աղջկարոցի միջնակարգի աշակերտուհիներ Մեղրի Դուկասեանն ու Շաղիկ Մատթէոսեանը, որոնք արդիւնքների ամփոփումից յետոյ, արժանանալով կազմակերպիչների բարձր գնահատանքին, արձանագրեցին բացառիկ յաջողութիւն: Շաղիկ Մատթէոսեանը հանդիսացել է առաջին կարգի մրցանակակիր, իսկ Մեղրի Դուկասեանը՝ երկրորդ, ստանալով համապատասխան դիպլոմներ եւ դրամական պարգեւներ: Անկասկած պահանջատէր սերնդի այս ներկայացուցիչների փայլուն յաջողութիւնն ուրախութիւն, անհուն բերկրանք ու պարծանք է պատճառում ո՛չ միայն պատկան դպրոցի պատասխանատուներին այլ ամբողջ համայնքին:

Հարկ է նշել, որ «Քանանեան» դպրոցի աշակերտների յաջողութիւնները Սպահանի Ուսումնադաստիարակչության հիմնարկի 3-րդ շրջանի կողմից կազմակերպւած մրցոյթներում, ոչ-պակաս խանդավառութեան պատճառ են հանդիսացել: Ընթացիկ ուսումնական տարեշրջանում աշակերտուհի Շաղիկ Մատթէոսեանը մասնակցելով վեբլազագրութեան մրցոյթին՝ իր ստեղծած վեբլագով, որի հասցէն է Hoghgeensani.blogfa.com, երկրորդ կարգի յաղթող ճանաչւեց: Պատմաձքագրութեան մրցոյթի արդիւնքի ամփոփումից յետոյ նույնպէս փայլեցին դպրոցի աշակերտուհիներ Շաղիկ Մատթէոսեանը՝ գրաւելով առաջին տեղը, եւ Արմինէ Առաքելեանը՝ երրորդ հանդիսանալով:

Նշւած յաջողութիւնների կապակցութեամբ շնորհատրելով յիշեալ աշակերտուհիներին, նրանց ծնողներին եւ «Քանանեան» դպրոցի պատասխանատուներին, նրանց եւ բոլոր հայ աշակերտներին մաղթում ենք իրենց բացառիկ ձիրքով ու տաղանդով արձանագրել նորանոր յաջողութիւններ եւ առաջընթաց:

ՆՈՐ ԶՈՒՂԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԱԶԳԱՅԻՆ ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶ-ՆԱԽԱԿՐԹԱՐԱՆԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԾ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐ ԵՒ ՏՕՆԱԿԱՏԱՌՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ն.Զ. Հայոց Ազգային Մանկապարտեզ-Նախակրթարանի տեսչութեան, ուսուցչական կազմի եւ Ծնողական Խորհրդի կազմակերպութեամբ, ընթացիկ ուսումնական տարեշրջանում կայացել են մի շարք միջոցառումներ՝ եկեղեցական ու ազգային-աւանդական տօների նշման կապակցութեամբ եւ այցելութիւններ, հաճելի անակնկալներ մատուցելով երեխաներին:

ԱՄԱՆՈՐԵԱՅ ՀԱՆԴԷՍ

Մանկապարտեզ-Նախակրթարանի աւանդոյթի համաձայն, դեկտեմբերի 24-ի առաւօտեան, տեղի ունեցաւ «Նախօրեակ» տօնը, ուր Զմեռ Պապիկն այցելելով մանուկներին՝ նրանց պարգեւեց նւէրներ:

Այս տարի առաջին անգամը լինելով հանդէսին նախորդող օրերին, առանձնաբար դպրոց հրաւիրեցին խմբակների սաների մայրերը, որոնք իրենց երեխաների հետ միասին պատարստեցին գեղեցիկ եւ պսպղուն զարդեր՝ դասարաններին տօնական տեսք հաղորդելու եւ այն գեղեցկօրէն զարդարելու համար:

Նոր Տարւայ նախօրէին, չորեքշաբթի՝ դեկտեմբերի 26-ի երեկոյեան, Ն.Զ. Հայ Մ.Մ. «Արարատ» Միութեան սրահում տեղի ունեցաւ աւանդոյթի վերածած դպրոցի ամանորեայ հանդէսը, որին մեծ խանդավա-

ռութեամբ էին պատրաստել սաները:

Սկզբում ողջոյնի խօսքով եւ ամանորեայ բարեմաղթանքներով ելոյթ ունեցաւ դպրոցի տեսչուհի Քատլին Դիլանչեանը, որից յետոյ կայացաւ երեկոյի առաջին բաժինը՝ աշակերտների գեղարեստական ներկայացումը: Սոյն ներկայացումը հիմնականում իրագործեց Նախակրթարանի աշակերտների միջոցով, իսկ ընթացքում նախ Մանկապարտեզի երկու մեծ խմբակները՝ Դեղինները, ապա փոքրերը՝ Մանուշակագոյնը, բեմ ներկայանալով, գեղարեստական բաժնի տարբեր դրագներն ընդմիջեցին խմբական համահունչ երգերի եւ արտասանութիւնների կատարմամբ:

Ներս մտան պատմիչները՝ փոխանցելով, որ շուտով հիւր են գալու հեքիաթների հերոսները՝ Կարմիր Գլխարկը, գայլերը, աղւեսներն ու նապաստակները՝ իրենք իրենց մասին պատմելու համար. արարի ամբողջ ընթացքում հերոսները ներս մտնելով՝ սկսեցին պատմել հեքիաթներում իրենց կատարած գործերի մասին, իսկ գայլերը, ուլքեր չարութեամբ էին հանդէս եկել միւսների նկատմամբ, ի վերջոյ գիտակցելով իրենց սխալը՝ խօստացան նոր տարւայ ընթացքում լաւ արաքներ բանեցնել: Հերոսների գեղեցիկ երկխօսութեանը յաջորդեց Ձիւանուշիկի եւ Զմեռ Պապիկի գալուստը: Վերջում գայլերը, աղւեսները եւ նապաստակները, իր նւէրների պարկը ճանապարհին թողած Զմեռ Պապիկն օգնեցին գտնել խաղալիքներով եւ մրգերով լեցուն պարկը եւ դրանք նկիթել բոլոր մանուկներին:

Ձեռնարկի երկրորդ բաժնում տեղի ունեցաւ տօնախմբութեամբ, ուր երեխաներն ու իրենց հարազատները հիւրասիրեցին, պարեցին եւ վայելեցին ուրախ մթնոլորտը:

ՄՐՔՈՑ ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ ՏՕՆ

Ս. Վարդան Զօրավարին երեխաներին առաւել ճանաչեցնելու նպատակով, Մանկապարտեզ-Նախակրթարանի պատասխանատուները չորեքշաբթի՝ փետրարի 6-ի առաւօտեան, դպրոցի յարկի ներքոյ կազմակերպել էին գեղեցիկ միջոցառում, որտեղ Ծնողական Խորհրդի անդամ Մարինէ Ասատրեանը մանուկներին դիւրմբունքի ձեւով նկարագրեց Վարդա-

նանց Պատերազմը: Այնուհետև պատմութեանն ուշի-ուշով հետետող աշակերտներին անակնկալի բերեց զինազգեստներով զգեստաւորած Վարդան Զօրավարը, իսկ պատմիչն առիթը պատեհ համարելով աշակերտներին մօտկից ծանօթացրեց հերոսի ուղեւորական զգեստներին:

Վարդան Մամիկոնեանի դերակատարը երեխաներին փոխանցելով իր պատգամը՝ նրանցից իւրաքանչիւրին նկատեց մի գրքույկ՝ Վարդանանց Պատերազմին առնչուող նկարներով ու խաղերով:

Ծրագրի աւարտին երեխաները սիրելի հիւրի պատիւն կատարեցին հայրենասիրական երգ եւ արտասանութիւն:

ԲՈՒՆ ԲԱՐԵԿԵՆՂԱՆ

Բարեկեդանն ինչպէս միշտ ուրախ մթնոլորտում նշեց Մանկապարտէզ-Նախակրթարանում, երկու-շաբթի՝ փետրարի 11-ի առաւօտեան:

Երեխաների այս սիրելի տօնն անմոռանալի դարձնելու համար, շաբաթներ առաջ ծրագրել էր մի գողտրիկ միջոցառում, որից բոլորը մեծ բաւկանութիւն ստացան: Աշակերտներն ուրախ եւ խանդավառուած, Միկի եւ Մինի մկնիկների դիմահարդարումներով վայելեցին անակնկալներով լեցուն միջոցառումը: Զարանճի ծաղրածուի ներկայութիւնից սաների շուրթերից չհեռացաւ ժպիտը եւ նրանց աչքերում առաջացաւ հրճանքի

փայլ:

Վերջում ծաղրածուի միջոցով բոլոր աշակերտներին նկրտեցին դպրոցի Ծնողական Խորհրդի ջանքերով Մինի եւ Միկի մկնիկների տեսքով ձեւաւորած աւանդական աղանձի կապոցները:

ՏԵԱՌՆԸՆԴԱՌԱԶ

Չորեքշաբթի՝ փետրարի 13-ի առաւօտեան, դպրոց մտնելու պահին չէիր կարող չնկատել գունաւոր թղթերով ու խայտաղբետ ծաղիկներով զարդարած Տեառնընդառաջի աւանդական թուփը: Ժամը 9:30-ին, երեխաները եւ ուսուցչուհիները բոլորեցին դպրոցի բակում, որոնց միացան արժն. Տ. Վազգէն քինյ. Քէօշկերեանն ու Զանիկ սրկ. Ղազարեանը՝ Տեառնընդառաջը նշելու համար: Նախ Քահանայ Հայրը օրայ խորհրդի կապակցութեամբ խօսեց երեխաների հետ, ապա հասարակական Տէրունական աղօթքից լետոյ հնչեց տօնին առնչուող շարականներ Տէր Հօր եւ տիարցուի միջոցով: Քիչ անց վառուեց աւանդական թուփը եւ բոլոր երեխաներն ընկերակցութեամբ Քահանայ Հօր, ուսուցիչների եւ Ծնողական Խորհրդի անդամների, շրջելով խարոյկի շուրջ, երգեցին մանկական եւ հայրենասիրական գեղեցիկ երգեր:

Միջոցառման աւարտին բոլորը հիւրասիրուեցին համեղ հրուշակներով եւ մանուկներն ուսուցչուհիների օգնութեամբ թօան խարոյկի վրայից:

ԾԱՂԿԱԶԱՐԴ

Վիրակի՝ մարտի 24-ի առաւօտեան, Ծաղկազարդի Տօնի առթիւ, Մանկապարտէզ-Նախակրթարանի աշակերտները ներկայացան Ս. Յովհաննու եկեղեցում մատուցող ս. Պատարագին եւ ունկնդրեցին պատարագի՝ արժն. Տ. Վազգէն քինյ. Քէօշկերեանի օրայ առնչութեամբ պատգամը: Արարողութեան աւարտին մանուկներն ուտենու օրհնած ճիւղերով եւ մոմերով մասկազմելով պատարագի Քահանայ Հօր առաջնորդութեամբ եւ երգչախմբի երգեցողութեամբ հանդիսաւոր թափօրին՝ վերակեդանացրին մեր Տիրոջ՝ Յիսուս Քրիստոսի յաղթական մուտքը Երուսաղէմ:

ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ Ն.Զ. ՀԱՅ Մ.Մ. «ԱՐԱՐԱՏ» ՄԻՈՒԹԻՒՆ

(Կարգալ Ն.Զ. Հայ Մ.Մ. «Արարատ» Միութեան վերաբերող լուրերի շարքում, էջ՝ 23):

ՄԱՅՐԵՐԻ ՏՕՆԻ ՀԱՆԴՍԱԿՈՐ ՆՇՈՒՄԸ Ն.Ջ. ՀԱՅՈՑ ԱԶԳԱՅԻՆ ՄԱՆԿԱԳԱՐՏԷԶ- ՆԱԽԱԿՐԹԱՐԱՆԻՄ

Նախաձեռնությամբ Ն.Ջ. Հայոց Ազգային Մանկապարտեզ-

Նախակրթարանի տեսչության, ուսուցչական կազմի եւ Ծնողական Խորհրդի, երեքշաբթի՝ ապրիլի 9-ի երեկոյեան, Հայոց Ազգային Կրթահամալիրի «Ալեհուշ Տէրեան» սրահում, ներկայությամբ դպրոցի սաների մայրերի ու տատիկների, մեծ սիրով յագեցած միջոցառմամբ նշուց սրբության եւ նիրումի խորհրդանիշ հայ մօր սօնը:

Սկզբում իրագործեց գեղարեստական բաժինը՝ կատարմամբ դպրոցի թոթովախօս աշակերտների: Նախ բեմը տրամադրեց Մանկապարտեզի մեծ եւ փոքր խմբակներին՝ երկու Դեղիններին եւ Մանուշակագոյնին, որոնք մօրը նիրում երգերի եւ արտասանությունների կատարմամբ ջերմութիւն եւ ուրախութիւն պարգեւեցին բոլորին: Իսկ ընթացքում մայրերին ուղղած մեծարանքի սրտաբուխ խօսքերով ու բարեմաղթանքներով առանձնաբար ելոյթ ունեցան Դեղին խմբակների բոլոր սաները: Այնուհետեւ հերթը հասաւ Նախակրթարանի աշակերտներին, ովքեր բեմ ներկայացան պարային գեղեցիկ շարժումներով: Նրանք նույնպէս իրենց մայրերի նկատմամբ ունեցած սէրն ու յարգանքը երեսան հանեցին՝ երգերից եւ արտասանություններից կազմած մի փունջով:

Գեղարեստական բաժնի աւարտին շնորհաւորական խօսքով եւ բարեմաղթանքներով հանդէս եկաւ տեսչուհի Քատոլին Դիլանջեանը, որից յետոյ նա հրաւիրեց տարիների կրթական գործիչ Հռիփսիկ Սիմոնեանին՝ օրւայ առնչությամբ դասախօսելու:

Տկն. Սիմոնեանն իր հիացմունքն արտայայտեց սաների ելոյթների եւ դպրոցի պատասխանատուների կազմակերպած ձեռնարկի կապակցութեամբ: Նա նշեց, որ մայրն աւելի է սրբացել Աստուածամօր մայրութեան աւետումից յետոյ եւ աւելացրեց. «*Աստուած երբ ստեղծեց տղամարդուն, ինչ-որ մի բան պակասում էր՝ սէր տածելու, բազմանալու, փայփայելու եւ ցաւի դիմաց համբերութեամբ հանդէս գալու համար, եւ այդ պատճառով Տէրն ստեղծեց կնոջը՝ նրան տալով մայրութեան կարողութիւն: Մայրութիւնն առաքելութիւն է. ինչպէս առաքեալներն են ժողովրդի մէջ տարածել լաւն ու բարին, նոյնպէս մայրն էլ միշտ զգօն լինելով՝ պատրաստ է առաջնորդելու իր գաւակներին*»: Տկն. Սիմոնեանն անդրադառնալով մօրը որպէս սրբութիւն գովաբանած երգերին, խօսքերին, բանաստեղծություններին եւ բազմաթիւ գեղարեստական կատարումներին, կարեւորությամբ ընդգծեց նիրումի եւ սիրոյ խորհրդանիշ հայ մօր առաքելութիւնը եւ ասաց. «*Այսօր հայ մայրերի սօնն է: Մենք մեր սօնն առանձնացրել ենք համաշխարհային մայրերի սօնից, որովհետեւ բացառիկ է հայ մօր պարտականութիւնը: Աշխարհում որեւէ ազգ կամ մայր չի կարող հանդգնել հակառակն ապացուցելու, եթէ ծանօթ լինի հայոց պատմութեանը*»: Նա իր խօսքի շարունակութեան մէջ ակնարկելով մեր պատմութեան մէջ հայ մօր կատարած սխրագործություններին եւ անձնագոհություններին, շարունակեց. «*Անցեալից խօսելը շատ լաւ է. մեր երեխաները նոյնպէս իրաւունք ունեն լսելու, թէ ինչ են կատարել իրենց մայրերը: Մենք եւս պէտք է պսակենք այնպիսի փառքեր եւ տանք այնպիսի արդիւնքներ, որ մեր գաւակները հեռու անցեալը յիշելու հետ միաժամանակ յիշեն նաեւ մօտ անցելը՝ իրենց մայրերին*»: Տկն. Հռիփսիկ Սիմոնեանը վերջում դիմելով երիտասարդ մայրերին՝ յորդորեց հեռու մնալ արեւմտեան դաստիարակութիւնից եւ զաւակներին սնել հայոց լեզուով եւ հայկական սրբութիւններով ու մշակոյթով:

Դասախօսութեան աւարտին ներկաներն առիթ ունեցան արտայայտելու օրւայ առթիւ՝ բարեմաղթանքներով եւ զաւակին դաստիարակելու առնչությամբ սեփական տեսակէտներով:

Վերջում տեղի ունեցաւ ընդունելությամբ:

ՏՃ. Ա՞՞, ¼àè°² Û| ä²î ²Û°Î²Û ØÆàðÃ°² Û
²Û, ²ØÛ°ðÆ² Ûð°ÈàðÃÆòÛÀ²¼¼ ¶² ÛÆÛ-
ð² è² ð² Î² Î² Û ¶ àð Æà Æ. Ա՞՞, ¼àè°² ÛÆ
ԲÆðÆØÆÛ

î °² è ÛÀÛ, ² è² æÆ î úÛ² Î² î ² ðàòÃÆòÛÀ
Բ² ԾÆÛԲ² ԾðàòØ

«Թ. Թաղէոսեան» Պատանեկան Միութեան ան-
դամները, 2013 թականի ապրիլի 1-ի առաւօտեան,
այցելեցին Նոր Զուղայի Հայոց Ազգային Գերեզմա-
նատուն, որտեղ ձեռամբ արժն. Տ. Մեսրոպ աւ. քինյ.
Գալստանեանի Հոգեհանգստեան արարողութիւն կա-
տարուեց ազգային-հասարակական գործիչ, Հ.Յ. Դաշ-
նակցութեան զինուոր եւ սույն Միութեան հիմնադիրնե-
րից Թաղէոս Թաղէոսեանի շիրմի մօտ՝ հանգուցեալի
եւ առ յաւէտ հեռացած միւս զինակից ընկերների յիշա-
տակին: Արարողութեանը ներկայ էին նաեւ շրջանի
Հայ Դատի Յանձնախմբի ներկայացուցիչ Աշոտ Դաւ-
թեանը եւ Պատանեկան Միութեան Վարիչ Մարմինը:

Չորեքշաբթի՝ 2013 թականի փետրուարի 13-ի երե-
կոյեան ժամը 5:00-ին, Ծափինշահրի «Սրբոց Վարդա-
նանց» դպրոցի սրահն ու բակը լեցուն էր հաւատա-
ցեալներով, ովքեր տօնում էին մանուկ Յիսուսի ընծա-
յումը տաճարին: Ծափինշահրի հոգեւոր հովիւ հոգշ Տ.
Անանիա վրդ. Գունանեանի գլխաւորութեամբ եւ
արժն. Տ. Վարդան քինյ. Աղաբաբայեանի մասնակցու-
թեամբ կատարուեց նախատօնական երեկոյեան ժա-
մերգութիւն, ապա սուրբ Խորանից վառւած մոմով, որը
նշանակում է մեր Տիրոջ եւ Փրկչի աշխարհ բերած լոյ-
սը՝ որպէս կեանքի եւ փրկութեան խորհրդանիշ, վառ-
ւեցին եկեղեցում ներկայ նորապսակ զոյգերի եւ հաւա-
տացեալների ձեռքում գտնուող մոմերը:

Հոգեհանգստեան արարողութիւնից յետոյ, «Թ.
Թաղէոսեան» Պատանեկան Միութեան Վարչութեան
խօսքն ընթերցեց Լատրա Խուրաբախշեանը, որտեղ
անդրադառնալով հանգուցեալ ընկերոջը, ընդգծեց.
«Նա մարմնացումն էր անձնագոհութեան եւ բոլոր
այն տւեալների, որոնք հարկաւոր են իրական դաշ-
նակցականին»: Խօսքի շարունակութեան մէջ նա ան-
լացրեց. «Մենք՝ Թաղէոս Թաղէոսեանի որդիներս,
ջանք չենք խնայի՝ նրա ուխտն իրականացնելու հա-
մար: Մենք շարունակելու ենք Թաղէոսեանի եւ նրա
զինակիցների սուրբ գործը ամենայն անձնագոհու-
թեամբ, նւիրածութեամբ, լրջութեամբ եւ բոլոր այն
յատկանիչներով, որոնցով օժտուած են ազգի նւիրեալ-
ները»:

Նախատօնակի արարողութիւնից յետոյ, օրւայ
առիթով յաւոր պատշաճի քարոզեց հոգեշնորհ Հայր
Սուրբը եւ իր խօսքի մէջ ընդգծելով այսպս. «Մեր
Փրկիչը՝ Ինքն իր անձով լոյս ու ջերմութիւն է բերում
հաւատացեալներին, եւ մարդիկ, ովքեր այսօր Ս.
Խո-
րանից մոմեր են վառում, մանուկ Յիսուսի հաւատի
լոյսն ու ջերմութիւնն են տանում իրենց տները: Թող
յաւերժ վառւի եւ միշտ անմար մնայ մեր հաւատի լոյ-
սը»:

Այնուհետեւ արժն. Տ. Մեսրոպ աւ. քինյ. Գալստա-
նեանը նույնպէս կարեւորելով ազգին ծառայելը, յորդո-
րեց ներկայ պատանիներին՝ ո՛չ միայն յիշել նւիրեալնե-
րին, այլ շարունակել նրանց ճանապարհը:

Ապա դպրոցի բակում տեղի ունեցաւ աւանդական
հրավառութիւնը: Ծափինշահրի չորս նորապսակ զոյ-
գերը վառեցին խարույկը, որի շուրջ համախմբւած ժո-
ղովուրդին խորհուրդ արած հաւատացեալների միջո-
ցով բաժանեցին տարբեր անուշեղէններ, հրուշակներ
եւ օրւայ համապատասխան ուտելիքներ:

Եկեղեցական արարողութիւնից եւ աւանդական
հրավառութիւնից յետոյ տեղի ունեցաւ մանուկների
օրհնութիւն եւ արժն. Տ. Վարդան քինյ. Աղաբաբայեա-
նի միջոցով եկեղեցու Ս. Խորանի առջեւ օրհնեցին եւ
Աստուծուն ընծայեցին նորածին մանուկներ:

Ծափինշահրի Հայ Համայնքի Վարչութեան միջո-
ցով հիւրասիրութիւն էր կամակերպել նորապսակ զոյ-
գերի համար, որին ներկայ նաեւ էին արժն. Տ. Վար-
դան քինյ. Աղաբաբայեանը եւ Ծափինշահրի Վարչու-

թեան անդամները: Արժն. Տէր Հայրը եւ Շահինշահրի Վարչութեան անդամները նորաստեղծ զոյգերին յանձնեցին պատրաստած նւերներ եւ նրանց ցանկացան յաջողութիւն, փոխադարձ սէր ու յարգանք, եւ իրենց խրատներով ու աղօթքներով երիտասարդներին երկար կեանք ու բարեկեցութիւն մաղթեցին: Նորասակներն իրենց հերթին խօստացան արդարացնել բոլորի յոյսերն ու սպասումները:

Ի պատիւ Շահինշահրի Հայ Կանանց Եկեղեցասիրաց Միութեան, պէտք է ասել, որ հիւրասիրութեան աշխատանքը կատարել էր գեղեցիկ ու ճաշակով:

ՄԻՋԻՆՔԻ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ՇԱՀԻՆՇԱԿՐԻ ԿԱՆԱՆՑ ԵԿԵՂԵՑԱՍԻՐԱՑ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՄԻՋՈՑՈՎ

2013 թականի մարտի 6-ին, Շահինշահրի Հայ Կանանց Եկեղեցասիրաց Միութիւնը տօնում էր Միջինքը: Արեւագալի արարողութիւնն աւարտուելուն պէս, բոլոր ներկաները տեղ զբաղեցրին սրահում: Տօնակատարութեանը մասնակցում էր Շահինշահրի հոգեւոր հովիւ հոգձ. Տ. Անանիա վրդ. Գունանեանը, համայնքի Վարչութեան անդամները: Հանդէսը բացւած յայտարարեց եւ բոլորին բարի գալուստ մաղթեց Միութեան նախագահ տկն. Անահիտ Օհանեանը: Նա հակիրճ բաց բովանդակալից ներկայացրեց Միջինքի իմաստն ու աւանդական սովորութիւնները:

Այնուհետեւ մատուցեցին աւանդական կերակուրներ՝ մախիս, բանջարով ապուր, հաց ու պանիր եւ գարնանաբոյր կանաչեղէն:

Սեղանն օրհնեց եւ Միջինքի մասին խօսեց հոգեշնորհ Հայր Անանիա Գունանեանը, ասելով. «Միջինքն ըստ էութեան տօն չէ, բայց այն զգուշացնում է հաւատացեալներին որ հասել ենք Մեծ Պահքի կէսին եւ անհրաժեշտ է, որ իւրաքանչիւր հաւատացեալ նայի իր անցած պահքին, ստուգի իր հաւատը, հոգով մաքրի եւ շարունակի պահքը»:

Ներկաները ճաշակեցին սեղանի բարիքներից, որն ուղեկցեց երգերով ու արտասանութիւններով: Իրենց գեղեցիկ ծայնով ու երգերով ներկաներին հաճոյք պատճառեցին պրն. Հրանդ Ղարախանեանը եւ տկնք. Լիդա Շահբազեանը, Մագի Յարութիւնեանը եւ Էլիզ Շահիջանեանը: Արտասանեցին տկնք. Նարդ Փանոսեանն ու Քարմէն Շահիջանեանը:

Ճական Գործադրություններով:

Պրն. Մինասեանն իր խօսքերի մէջ շեշտելով այն հանգամանքը, որ Սպահանի Հայոց Թեմի հայութիւնը համարում է մէկ ընտանիք ու միասնական համայնք, անհրաժեշտ նկատեց առգոյ հնարաւորութիւններն ու միջոցները համահաւասար կերպով տրամադրելն Թեմի բոլոր անդամներին եւ աւելացրեց. «Երկու տարի առաջ Սպահանի Հայոց Թեմի Պատգամաւորական Ժողովի ընդունած որոշումը տնտեսական ծանր պայմանների պատճառով յետաձգւեց, սակայն մեր նկարագրին յարիր չէր ընդունել մի որոշում եւ մոռանալ այն՝ առանց իրականացման. հետեւաբար, Թեմական Խորհուրդը կենսական համարելով Շահինշահրում մարզա-մշակութային համալիրի կառուցումը, նիւթական հնարաւորութիւն ձեռք բերելուց անմիջապէս յետոյ, անվարան որոշեց սկսել աշխատանքը: Շահինշահրի հայ համայնքը մարզա-մշակութային արդիական կենտրոնատեղի ունենալու արժանի համայնք է, եւ յատկապէս հայ երիտասարդութեան հայեցի առողջ դաստիարակութեան գործի համար արժէ մեծ գումարներ ծախսել»:

Այնուհետեւ արն. Վարուժ Մինասեանը, շնորհաւորանքի խօսքեր ուղղելով Ծահինշահրի հայ համայնքին, յոյս յայտնեց, որ շինարարական աշխատանքներն ընթանալու են անարգել եւ շուտով Ծահին-

շահրի ժողովուրդը, յատկապէս երիտասարդութիւնը, առիթ կունենայ վայելելու յարմար եւ օգտաշատ հնարաւորութիւններով օժտուած կենտրոնատեղին:

Արտայայտութիւնների շարանի ատարտին իր ոգետորիչ եւ հայրական խօսքը փոխանցեց թեմակալ առաջնորդ Սրբազան Հայրը: Նա գնահատեց եւ շնորհակալութիւն յայտնեց Սպահան Հայոց Թեմի ազգային իշխանութեանը, որը տնտեսական ծանր պայմաններով հանդերձ քաջութիւնն ունեցաւ ձեռնարկել Ծահինշահրի համար նախատեսուած շինարարական եւ ցործութեան աշխատանքներին: Գերշ. Սրբազան Հայրն իր խօսքերի մէջ ասաց. «Մենք՝ հայերս, ոտնակոխուած իրաւունքներ ունենք եւ մեզանից խլել են մեր պապենական եւ պատմական հողերի մեծ մասը, որի պատճառով լաւ գիտակցում ենք, թէ ի՛նչ է նշանակում «հող»: Այսօր կրօնական յատուկ արարողութեամբ օրհնեցինք այն հողը, որի վրայ պէտք է կառուցել հայ նոր սերնդին ազգային-մշակութային եւ մարզական ազնիւ ոգով դաստիարակութիւն տւող համալիրը, որի առողջ մթնոլորտում հայ երիտասարդը հնարաւորութիւն կունենայ հայրէն մեծանալ եւ հասակ առնել՝ դառնալով գիտակից եւ արժանի հայորդի: Շահինշահրի հայ համայնքն արժանի է նոր պայմաններին համապատասխան եկեղեցի, մագա-մշակութային կենտրոն եւ հայոց դպրոց ունենալ»:

Հանդիսութեան ընթացքում կատարւեց համեստ մի հիւրասիրութիւն եւ հրաւիրուած անձանց միջոցով այս ուրախ առիթի համար հնչեցին երգեր:

ԱՌԳ ՇԱՐԱԹԻԱՅ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՇԱՀԻՆՇԱՀՐՈՒՄ

Մեր Փրկչի երկրաոր կեանքի վերջին տնօրինութիւնները կարելի է խմբել դրանցից կարեւորագոյնի՝ Յարութեան անւան տակ, որ կոչուում է նաեւ Զատիկ: Յարութեան այս տօների խումբն ընդգրկում է 64 օրերի մի շրջան, որի մէջ են պարունակուում Ղազարոսի յարութեան շաբաթը, Ծաղկազարդի կիրակին, Աւագ Եօթնեակը, Զատիկի կիրակի օրանցից մինչեւ Համբարձման տօնը եւ ապա մինչեւ Հոգեգալստեան կիրակի օրայ տասնօրեակը եւ յաջորդող Եղիական պահոց վեցօրեակը:

Այդ շրջանի մուտքն է Ղազարոսի յարութեան յիշատակը, իբրեւ նախերգանք Փրկչի Յարութեան հրաշալի դէպքի: Փրկագործական այդ հրաշալի տեսարանի առաջին հանգրւանն է յաջորդ օրը տօնող Ծաղկազարդը: Ծաղկազարդը յիշատակութիւնն է Յիսուսի առաջին անգամ մեսիաբար Երուսաղէմ Մուտքի: Մեր հին գրականութեան մէջ, աւետարանական պատմութեան ակնարկութեամբ, այն յաճախ կոչուում է Արմատեցեաց կիրակի:

Այս տարի, կիրակի՝ մարտի 24-ի առաւօտեան Ծափնշահրի Հայոց Ազգային «Սրբոց Վարդանանց» դպրոցի սրահում Ծաղկազարդի տօնի առթիւ Ս. Պատարագ մատուցեց ձեռամբ Ծափնշահրի հայ համայնքի հոգեւոր հովիւ հոգձ. Տ. Անանիա վրդ. Գունանեանի: Ս. եւ անմահ պատարագի ասարտին պատրաստած եւ Ծափնշահրի Հայ Կանանց Եկեղեցասիրաց Միութեան անդամների միջոցով զարդարած ձիթենու ճիւղերն օրհնեցին հոգձ. Հայր Սուրբի միջոցով եւ բաժանեցին ներկայ հաւատացեալներին, ովքեր այն տուն տարեցին ջերմեռանդութեամբ եւ այն խոր համոզումով, որ այդ օրհնութիւնը լինելու է նաեւ իրենց տան վրայ:

Ծաղկազարդը պիտակաբար կոչուում է նաեւ Գալուստ, իբրեւ Փրկչի մեսիաբար Երուսաղէմ գալուստի եւ շարշարանքների խորհրդանիշ: Այս պատճառով, դրան կցուում է նաեւ Քրիստոսի երկրորդ կամ վերջին գալստեան յիշատակը, որ կատարուում է երեկոյեան պաշտամունքի միջոցին, ի պատկեր վերջին դատաստանի եւ աստուածային արդարութեան: Կիրակի երեկոյեան, բազմաթիւ հաւատացեալների ներկայութեամբ տեղի ունեցաւ Դռնբացէքի խորհրդաւոր արարողութիւնը, որի ընթացքում հոգձ. Հայր Սուրբը երգեց «Բա՛ց մեզ, Տէ՛ր» յուզիչ շարականը եւ խորհուրդ արած կանանց միջոցով բացեց 40 օրեր ի վեր փակուած մնացած Ս. Խորանի վարագոյրը:

Ծաղկազարդի յաջորդող եօթնօրեակը կոչուում է Աւագ Ծաբաթ, որի առաջին երեք օրերը առանձնապէս մասնաւոր տնօրինական յիշատակութիւնների շէն կապուում: Աւագ երեքշաբթի օրը յատկապէս ուշադրութեան առարկայ է դառնում: Այդ օրը Ծափնշահրում տեղի ունեցաւ երեկոյեան արարողութիւն, որի ընթացքում ընթերցեցին Հին Կտակարանից բաժիններ՝ մարդու անկման կամ մեղքի, Զրհեղեղի եւ Նոյեան Տապանի միջոցով փրկուած արդարների մասին, ապա օրայ աւետարանական հատուածը, որն ընթերցեց հոգձ. Տ. Անանիա վրդ. Գունանեանի միջոցով՝ երկնքի արքայութեան մասին Յիսուսի պատմած Տասը Կոյսերի առակի վերաբերեալ: Աւետարանի ընթերցման պահին եկեղեցական շապիկ հագած տասը օրիորդներ, ովքեր ներկայացնում էին առակի հինգ իմաստուն եւ հինգ յիմար կոյսերը, վառուած մոմերով կանգնեցին Ս. Խորանի առջեւ: Արարողութեան ասարտին հոգձ. Հայր Սուրբն իր քարոզի մէջ ակնարկելով օրայ խորհրդին, բացատրելով առակի իմաստը եւ շեշտելով բարեգործութեամբ ու առաքինի կեանք վարելու եւ յաւիտեանական կեանքին արժանանալու համար մեր կեանքի ընթացքում «Պաշար» հաւաքելու մասին, խնդրեց Աստուծուն, որ յատկապէս արարողութեանը ներկայացած եւ մասնակից դարձած բոլոր օրիորդներին իմաստութիւն պարգեւի:

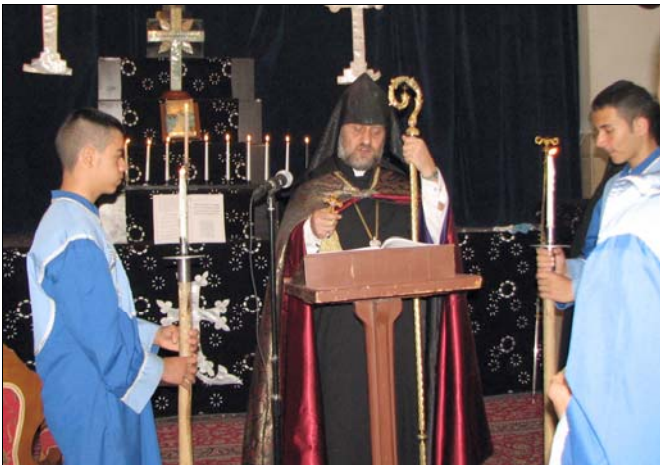
Մարտի 28-ը՝ Աւագ Հինգշաբթի օրը, Տէրունական Ընթրիքի եւ Ս. Հաղորդութեան Խորհրդի տօնն էր: Առաւօտեան ժամը 10:30-ին Ս. եւ անմահ Պատարագ

մատուցեց հոգշ. Հայր Սուրբի միջոցով, տեղի ունեցաւ հաւաքական խոստովանանք եւ ներկաներն ստացան Ս. Հաղորդութիւն:

Նոյն օրաւ երեկոյեան, յատուկ հանդիսաւորութեամբ կատարեց Ոսնալայի արարողութիւնը: Արարողութեանը նախագահեց եւ Ոսնալայի կարգը կատարեց Սպահանի Հայոց Թեմի առաջնորդ գերշ. Տ. Բաբգէն եպս. Չարեանը: Առաջնորդ Սրբազան Հայրը, Ոսնալայի արարողութիւնից առաջ ներկայացրած իր քարոզում անդրադառնալով անտարանական պատմութեանը եւ խոնարհութեան խորհրդին, իրար սիրելը, եղբայրաբար յարգելը եւ հեզ ու խոնարհ նկարագիր ունենալը իրաքանչիւր քրիստոնէայի պարտականութիւն եւ կոչում համարելով, յորդորեց բոլորին մեր Տիրոջ Յիսուս Քրիստոսի ճշմարիտ հետեւորդներն ու աշակերտները լինել: Արարողութեան ընթացքում օրհնած իւրը, որը պատրաստած էր Ծահինշահրի Հայ Կանանց Եկեղեցասիրաց Միութեան անդամների միջոցով, բաժանեց հաւատացեալ ժողովրդի միջեւ:

Ոսնալայի կարգից յետոյ, դարձեալ թեմակալ առաջնորդի նախագահութեամբ կատարեց Խաւարման երկարաժամ կարգը, որի ընթացքում առաջնորդ Սրբազան Հօր եւ հոգշ. Տ. Անանիա վրդ. Գունանեանի միջոցով ընթերցեցին անտարանական եօթը ընթերցումները՝ Քրիստոսի մատնութեան, չարչարանքի եւ խաչելութեան վերաբերեալ: Արարողութեան ընթացքում, երբ «Փառք ի բարձունս»-ի աւարտին մարեցին եկեղեցու բոլոր լոյսերը եւ երգեց յուզիչ եւ հոգեզմայլ «Ուր ես մայր իմ»-ը, մթութեան մէջ գերշ. Տ. Բաբ-

գէն եպս. Չարեանը իր հայրական խօսքը փոխանցեց ներկայ բազմաթիւ հաւատացեալներին:

Աւագ Ծաբաթ օրը մեր Տիրոջ եւ Փրկչի՝ Յիսուս Քրիստոսի թաղման եւ գերեզմանի կնքման յիշատակի օրն է: Ծաշի Պատարագը այդ օրը կատարում է երեկոյեան եւ այդ պատճառով կոչում է Ծրագալոյց. որովհետեւ օրաւ այն պահն է, երբ ընտանեկան յարկի մէջ վառում են լոյսերը, սկսած է լինում յաջորդ օրը:

Ծրագալոյցի առթիւ, շաբաթ՝ մարտի 30-ին, Ս. Պատարագ մատուցեց հոգշ. Տ. Անանիա վրդ. Գունանեանը: Պատարագի ընթացքում տեղի ունեցաւ հաւաքական խոստովանանք, որից յետոյ հաղորդեցին ներկայ հաւատացեալները: Այդպիսով իր աւարտին հասաւ Մեծ Պահոց ժամանակաշրջանը եւ արարողութեան վերջաւորութեանը հնչած «Այսօր յարեաւ ի մենելոց» շարականի բառերով Քրիստոսի յարութեան անտիսը փոխանցեց բոլորին:

Կիրակի՝ 2013 թականի մարտի 31-ին, մեր Տիրոջ Յիսուս Քրիստոսի հրաշափառ տօնի՝ Ս. Զատկի առթիւ հանդիսաւոր Ս. եւ անմահ Պատարագ մատուցեց հոգշ. Տ. Անանիա վրդ. Գունանեանի միջոցով: Ս. Պատարագի ընթացքում ընթերցեց Սպահանի Հայոց Թեմի առաջնորդ գերշ. Տ. Բաբգէն եպս. Չարեանի պատգամը Ս. Զատկաւ տօնի առթիւ: Ս. Պատարագի ընթացքում տեղի ունեցաւ հաւաքական խոստովանանք, եւ Ս. Հաղորդութիւն ստացան գրեթէ բոլոր ներկաները:

Ս. Պատարագից յետոյ, հայոց դպրոցի դասարանների միջանցքում Զատկական տօնի առթիւ ժողովրդի շնորհաւորանքներն ընդունեցին հոգշ. Հայր Սուրբն ու Ծահինշահրի Հայ Համայնքի Վարչութեան անդամները: Դպրոցի բակում, յատկապէս մանուկ-պատանիներն զբաղւում էին աւանդական հակթախաղով:

Հարկ է նշել, որ Աւագ Ծաբաթաւայ եկեղեցական բոլոր արարողութիւնների երգեցողութիւնները կատարեցին Ծահինշահրի «Նարեկ» երգչախմբի միջոցով:

ՇԱՀԻՆՇԱՀՐՈՒՄ ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՉԵՌՆԱՐԿ ՆԻՒՐԻԱԾ «ՀԱՅ ՄՕՐ ՏԱՐԻԱՆ»

Առ ի գործադրում Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա Կաթողիկոսի հռչակագրի թելադրանքների, որով Վեհափառ Հայրապետը 2013 թվականը հռչակել էր «Հայ Մօր Տարի» եւ պահանջել պատշաճ միջոցառումներով արժեւորել եւ մեծարել հայ մօրն ու նրա դերակատարութիւնը հայ ազգի կեանքում, Շահինշահի հոգեւոր տէսուշ հոգձ. Տ. Անանիա վրդ. Գունանեանի եւ Շահինշահի Հայ Համայնքի Վարչութեան յատուկ կարգադրութեամբ, կեանքի է կոչել «Հայ Մօր Տարւայ» Նշման Շահինշահի Յանձնախումբը, որի անդամներն են ըստ հետեւեալի.

- Հոգձ. Տ. Անանիա վրդ. Գունանեան՝
նախագահ
- Տկն. Վարդուհի Պօղոսեան՝
փոխ-նախագահ
- Օրդ. Էլինա Փիլոսեան՝
քարտուղար
- Տկն. Լիդա Շահբազեան՝
գանձապահ
- Տկն. Անիթա Խաչատրեան՝
հաշւապահ
- Տկն. Իսկուհի Դեհբաշեան
- Տկն. Վալենթին Թորոսեան
- Տկն. Ռոզաննա Նալբանդեան
- Տկն. Լիմա Փիլոսեան
- Տկն. Լորեթա Կիրակոսեան
- Պրն. Ռազմիկ Մարկոսեան՝

Շահինշահի Հայ Համայնքի
Վարչութեան կապ

Յանձնախմբի նախատեսած ծրագրերի անդրանիկ միջոցառումն ու մեկնարկն եղաւ հինգշաբթի՝ 2013 թվականին ապրիլի 11-ի երեկոյեան ժամը 8:00-ին, Շահինշահի Հայոց Ազգային «Սրբոց Վարդանանց» դպրոցի սրահում «Մայրերի Օր»-ւայ առթիւ կազմակերպւած երաժշտախառն ուրախ երեկոն:

Ծրագրում ներկայ էին հոգձ. Տ. Անանիա վրդ. Գունանեանը, արժն. Տ. Վազգէն քհնյ. Քէօշկէրեանը, Շահինշահի Հայ Համայնքի Վարչութեան անդամները, մայրեր՝ իրենց ամուսիններով եւ Նոր Զուղայից ու Շահինշահից բազմաթիւ մարդիկ: Ծրագրին ընդառաջել էին

կազմակերպիչներին անակնկալի բերած մեծաթիւ ժողովուրդ, եւ սրահում տեղ չլինելու պատճառով հարկադրաբար միջանցքում եւ բակում նոր սեղան-աթոռներ էին աւելացւել:

Ծրագրի բացումը կատարեց տկն. Վարդուհի Պօղոսեանը, կազմակերպիչ Յանձնախմբի կողմից շնորհակալութեան եւ շնորհաւորանքի խօսքեր փոխանցելով ներկաներին:

Օրւայ համար նախատեսւած էին Շահինշահի շնորհալի երիտասարդների միջոցով կատարող երգերի եւ ասմունքների համարներ նաեւ խանդավառութիւն եւ ուրախ մթնոլորտ ստեղծող երաժշտութիւն: Տկն. Պօղոսեանն ասմունքելու համար հերթաբար հրաւիրեց Թեմի Յովսէփանին, Արսինէ Աղախանեանին եւ Փիւնիկ Փանոսեանին, ովքեր արտասանեցին «Այդ մենք ենք գալիս» բանաստեղծութիւնը, Արգամ նազարեանին եւ Արգին Ղարիբեանին՝ ովքեր «Մայրս» բանաստեղծութիւնը ձօնեցին հայ մայրերին, նաեւ ինքը՝ տկն. Պօղոսեանը հայ մայրերին նկրեց «Մօր սիրտը» բանաստեղծութիւնը, ապա իրենց դիտիչ ձայնով բեմ ներկայացան Արուիին Հախնազարեանը՝ «Անգին մայրեր», Անդրէ Խաչատրեանը՝ «Մօր սէրը», Սոնա Մինասբանեանը եւ Արուիին Հախնազարեանը՝ զուգերգ «Հայոց մայրեր», Նոռա Աղախանեանը եւ Անդրէ Խաչատրեանը՝ զուգերգ «Մայրս» եւ Ալլին Քեշիշեանը՝ «Մայր» երգերով: Անհատ երգիչների շարքն աւարտեց հոգձ. Տ. Անանիա վրդ. Գունանեանի միջոցով հայ մայրերին նկրւած «Մայր իմ սուրբ ու բարի» գեղեցիկ երգով: Ասմունքների եւ երգերի կատարումների առաջացրած գոհունակութիւնը մեծ էր հանդիսատեսի մօտ. դրա ապացոյցը բուն ծափահարութիւններն եւ ուրախութեան կանչերն էին:

Գեղարեստական բաժնից յետոյ, ներկաները հիւրասիրեցին Յանձնախմբի անդամների միջոցով պատրաստւած պատառիկներով:

Այնուհետեւ բեմը տրամադրեց տաղանդաւոր երիտասարդներ Մարտիկին եւ Սեպուհին, ովքեր իրենց ուրախ երգ-երաժշտութեամբ պարի հրաւիրեցին ներկաներին:

Ուրախ մթնոլորտն աւելի գեղեցկացաւ եւ խորհրդաւոր դարձաւ, երբ «Հայ Մօր Տարւայ» Նշման Շահինշահի Յանձնախումբը գեղե-

ցիկ մի մտայնացումով բեմ կանչեց ներկայ բոլոր այն մայրերին, որոնց ծննդեան թականը ապրիլի 7-ն էր. նրանց համար պատրաստել էր տարեդարձի կարկանդակ: Յանձնախմբի կողմից շնորհաւորանքներ եւ բարեմաղթութիւններ փոխանցեցին նրանց: Հոգշ. Ս. Անանիա վրդ. Գունանեանն եւս շնորհաւորելով նրանց, իր գնահատանքի խօսքերը փոխանցեց բոլոր հայ մայրերին, նրանց մաղթելով քաջաոռոշութիւն, երկար կեանք եւ երջանկութիւն: Հոգշ. Հայր Սուրբն իր խօսքում յատուկ շեշտեց. «Մայրը մեզ համար սրբութիւն է: Ինչքան էլ գովասանքներ հիւսւեն մօր համար, տակաւին քիչ են ճշմարտապէս եւ բաւարար կերպով երախտագիտութիւն յայտնելու նրան: Աղօթում եմ, որ Աստուած ուրախ եւ առողջ պահի մեր մայրերին եւ նրանց կեանքը լցնի իրենց զաւակներով ուրախանալու եւ հպարտանալու պահերով: Թող որ մեր մայրերի աչքերն արտասուք չտեսնեն, եւ եթէ լինի այդպիսին, ապա այդ արտասուքները միայն ու միայն իրենց զաւակների յաջողութեան եւ երջանկութեան համար թափուող սուրբ կաթիլներ լինեն»: Հոգշ. Հայր Սուրբն իր խօսքերի շարունակութեան մէջ յոյս յայտնելով, որ Յանձնախմբի գալիք ձեռնարկներն եւս

ընդառաջելու են նոյն այդ օրւայ խանդավառութեամբ, շնորհակալական խօսքեր ուղղեց Ծախինշահրի Հայ Համայնքի Վարչութեանը՝ Յանձնախմբի կեանքի կոչման եւ համագործակցութեան համար, «Հայ Մօր Տարւայ» Յանձնախմբի անդամներին՝ ովքեր առաջին իսկ պահերից լրջութեամբ նկիրւեցին իրենց վստահած աշխատանքին, համայնքի տաղանդաշատ ասմունքողներին եւ երգիչ-ուրիներին ու երաժիշտներին՝ ովքեր ուրախ պահեր ապահովեցին հանդիսութեան համար:

Հոգշ. Ս. Անանիա վրդ. Գունանեանի արտայայտութիւններից յետոյ տեղի ունեցաւ Յանձնախմբի կողմից կազմակերպւած բախտախաղի վիճակահանութիւնը եւ յաղթողը պարգեւատրուեց Ս. Աստուածածնի պատկերով գեղեցիկ մի շրջանակով: Ապա դարձեալ բեմը տրամադրուեց երաժիշտներին, ովքեր ուրախ մթնոլորտ ու տրամադրութիւն ապահովեցին մինչեւ գիշերւայ ժամը 11:00-ը:

ՄԱՅՐԵՐԻ ՏՕՆԸ ՆԱԿԻՆՆԵԱՆԻ ՀԱՅՈՑ ԱՉԳԱՅԻՆ «ՆԱՐԵԿ» ՄԱՆԿԱԿԱՐՈՒԷԶ-ՆԱԽԱԿՐԹԱՐԱՆԻ ՅԱՐԿԻ ՏԱԿ

2013 թականի ապրիլի 10-ի առաւօտեան Ծախինշահրի Հայոց Ազգային «Նարեկ» Մանկապարտէզ-Նախակրթարանի սաները մեծ ուրախութեամբ լցած իրենց պարտքը կատարեցին մայրերի տօնի առիթով: Ծրագրում ներկայ էին Ծախինշահրի հոգեւոր տէսուչ հոգշ. Ս. Անանիա վրդ. Գունանեանը, Ծախինշահրի Հայ Համայնքի Վարչութեան ներկայացուցիչները, սաների ծնողները եւ տատիկները:

Ծրագրի բացումը կատարեց դպրոցի տեսչուհի տկն. Ալիս Մկրտչեանը՝ բարի գալստեան խօսքերով եւ շնորհաւորանքով՝ թանկագին տօնի կապակցութեամբ եւ ապա բեմ հրաւիրելով օրւայ բանախօս հոգշ. Հայր Սուրբին, տօնի առիթով իր պատգամը փոխանցելու, որն իր հերթին շնորհաւորելով մայրերի տօնը նշեց, որ այս մասին խօսելու համար դժուարութեամբ են յարմար բառեր գտնելու: Նա իր խօսքում նշեց. «Մօր մասին խօսելն առաջին հերթին մեծ պատասխանատուութիւն է եւ երկրորդ՝ մօր մասին խօսել նշանակում է խօսել

մի սրբութեան մասին»: Ապա մէջբերելով բանաստեղծի խօսքերը, թէ՛ «Ինչե՛ր ասես որ չեն արել այս ձեռքերը» ու աւելացնելով՝ «Կամ չեն տեսել այս աչքերը» եւ փոխ առնելով երգի բառերը թէ՛ «Խորնարհում ենք մեք ձեր առաջ», ասաց. «*Խոնարհւել նշանակում է՝ հոգով խորնարհ եւ հեզ լինել մօր նկատմամբ*»:

Հոգշ. Հայր Սուրբն իր խօսքում մի այլ տեղ նշեց. «Հայ մայրը տեսել է շատ բաներ, ինչպիսին են Եղեռն,

ոճիւ, աքսոր, պատերազմ եւ այլն, եւ նոյնիսկ ամենազժւար պայմաներում ծնել են հերոսներ եւ դաստիարակել նրանց»: Հետաքրքիր մէջբերում կատարելով Լիզբոնի դէպքում զոհած հերոս Արայի մահուան օրն իր մօր արտայայտած խօսքերից թէ՛ «Ես հպարտ եմ, որ առանց իմանալու հերոս եմ ծնել եւ մեծացրել, բայց ցաւում եմ, որ շատ զաւակներ չեմ ունեցել՝ ուրիշ զինուորներ նւիրելու ազգիս», նշեց թէ հայ մայրն ինչքա՛ն հոգատար եւ մտահոգ է իր ծնած երեխայի դաստիարակութեան, ուսման եւ ինչու չէ նաեւ ապագայի համար: Հոգշ. Հայր Սուրբն իր խօսքերի աւարտին ասաց. «Բոլորս նոյնիսկ մօր մէկ բարեւին պէտք է մօտենանք սիրով, յարգանքով եւ երկիւղածութեամբ», եւ իր խօսքն աւարտեց երգի բառերով՝ «Ա՛խ իմ մայր թանկագին, տուն կը գամ ես կրկին, կը սեղմեմ քեզ իմ կրծքին»:

Ծրագրի երկրորդ բաժնում, դպրոցի սաներն իրենց քաղցր ձայներով ներկայացրեցին ծաղիկների, գարնանը եւ մայրերին նիրաւ երգեր, որոնք մեծ ուրախութիւն եւ հուզմունք առաջացրեցին ներկաների մօտ: Քաղցր եւ գեղեցիկ էր սաների շուրթերից լսել մայրական սէրն արտայայտող երգեր, որոնցից մէկում ասում էին. «Իմ մայրիկին եմ սիրում Այբուբենի չափ, Այբուբենն եմ սիրում իմ մայրիկի չափ»:

Սաները մեծ ուրախութեամբ կատարեցին իրենց դաստիարակներից սովորած երգերը, ապա մայրիկներին նիրեցին իրենց իսկ ձեռքերով պատրաստած շատ գեղեցիկ աշխատանքներ՝ ուրախացնելով եւ հրճանք պատճառելով նրանց:

Ծրագրի վերջում Ծնողական Խորհուրդը կազմակերպել էր համեստ հիւրասիրութիւն եւ մայրերին ու տատիկներին նիրեց գեղեցիկ յուշանւերներ:

Օ՞՞ ՄԾՕԾԷ՝ ի նՍÀ Բ՞ԾԱՅՍԲ՞ԾԾԷ Ծ՞Սàօ
 ՝ ¼ ¶ ՞ՍՅՍ Տեծ՝ àօ ի ՞ ծ, ՞ Ս՞ Սօ՛ | օօ
 ՏՅ՞ ԷՖԷ՛ | , äðàօàօԾ

Մեծ է հայ մօր արժէքը, հայ մօր սիրտը, հայ մօր սէրը:

Երեքշաբթի 2013 թականի ապրիլի 16-ի առաւօտեան Ծափնշահրի «Սրբոց Վարդանանց» եւ «Մասիս» դպրոցների ուսուցչական կազմը, Ծնողական Խորհրդը եւ դպրոցի աշակերտ-ուսիները համատեղ աշխատանքով տօնեցին հայ մայրերի գեղեցիկ տօնը:

Սույն ծրագրում ներկայ էին Ծափնշահրի հայ համայնքի հոգեւոր տէսուչ հոգշ. Տ. Անանիա վրդ. Գոնճանեանը, Սպահանի Հայոց Թեմի Կրթական Խորհրդի ատենապետ Զանսոն Աղաբաբայեանը, Ծափնշահրի Հայ Համայնքի Վարչութեան ներկայացուցիչները եւ հայոց դպրոցի աշակերտ-ուսիների մայրերը:

Ծրագրի բացումը կատարեցին վեցերորդ դասարանցի Էնոիքօ Զէյնալեանը եւ Մելինէ Մուրադեանը՝ բարի գալստեան խօսքերով եւ մայրերին ուղղւած բարեմաղթանքներով, ցանկանալով նրանց անսպառ ժպիտ եւ ուրախութիւն: Ապա հրաւիրեց տկն. Վարդուհի Պողոսեանը՝ օրւայ առթիւ արտայայտելու: Տկն. Պողոսեանն իր խօսքում նշեց. «Հայ մայրը տարբերւում է իր գեղեցկութեամբ, վսեմութեան, ազգային ոգով եւ դեռ աւելի բարձր աստաճանի վրայ է կանգնած աշխարհի միւս մայրերի համեմատ»: Նա շարունակեց. «Սփիւռքահայ մօր պարտականութիւնն է

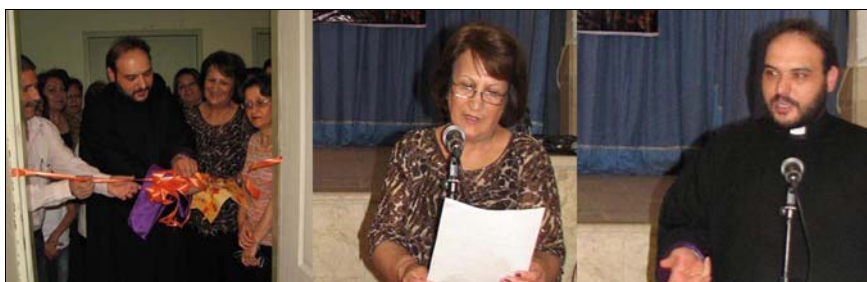
երեխաներին հայեցի դաստիարակել, եւ ամենակարեւորը՝ լաւ կերպով սովորեցնել մայրենի լեզուն: Հայ մայրն է, որ սնուցանում, դաստիարակում եւ մեծացնում է գաւակներին: Նա նոյնիսկ մինչեւ խոր ծերութիւն հետաքրքրւում եւ մտահոգւում է իր գաւակներով»: Տկն. Պօղոսեանը շեշտեց, որ միայն ապրիլի 7-ին չէ, որ պէտք է մեծարել հայ մայրերերին. ամբողջ տարին նոյնիսկ քիչ է մեր յարգարնքը նրանց մատուցելու համար: Նա իր խօսքերի աւարտին հայ մայրերին ցանկանալով առողջ եւ սիրով լի կեանք, նշեց. «Հայ մայրերը թող իրենց ամբողջ սէրը փոխանցեն իրենց երեխաններին, քանի որ ինչքան սէր փոխանցեն՝ կրկնապատկեր կը ստանան իրենց գաւակներին»:

Ծրագրի երկրորդ բաժնում դպրոցի աշակերտ-ուհիները հանդէս եկան «Մայրիկ», «Մայրիկիս ժպիտը» եւ «Զինորիկն եմ ես փոքրիկ» խմբերգերով, ապա մօր մասին գեղեցիկ բանաստեղծութիւններ արտասանեցին Մեգան Բարֆեանը, Վանէ Թահմազեանը, Անարէ Շահբազեանը եւ Արիս Մուրադեանը: Վերջում «Մենք ենք մեր սարերը» զուգերգով ներկայացան Նազելի Մարկոսեանը եւ Վանէ Օրոջեանը: Աշա-

կերտներին նւագակցում էր տկն. Աննա Դանիէլը: Ծրագրի աւարտին, օրւայ առիթով իր պատգամը փոխանցեց Շահինշահրի հոգետոր տէսուշ հոգշ. Տ. Անանիա վրդ. Գունանեանը՝ իր ուրախութիւնն արտայայտելով՝ «*Ես ուրախ եմ, որ այսօր մեր երեխաներն իրենց սրտի խօսքը, երախտագիտութիւնն ու սէրը արտայայտեցին ծնողներին երգի եւ արտասանութեան միջոցով*»: Հոգշ. Հայր Սուրբը գնահատելով դպրոցի ուսուցչական կազմի եւ Ծնողական Խորհրդի աշխատանքը եւ մտալոյացումը՝ ծրագրի վերաբերեալ, մայրերին մաղթեց՝ «*Թող ձեր շւաքը միշտ լինի ձեր գաւակների վրայ եւ ձեր աղօթքը, օրհնութիւնն ու առաջնորդութիւնը ձեր գաւակների համար լինեն յոյս եւ լոյսի ճանապարհ, որոնք առաջնորդում են ձեր գաւակներին՝ միայն հայի նկարագիր եւ լաւ կամք ունեցող, մաքուր, ազնիւ եւ հեզ հայ աշակերտ լինելու*»: Վերջում բոլորին յաջողութիւն եւ բարի օր մաղթեց աշակերտուհի Արմիկ Թուսեանը: Ներկաները դպրոցը թողնելուց առաջ օգտուեցին Ծնողական Խորհրդի կողմից պատրաստուած համեստ հիւրասիրութիւնից:

ԻՉԹԱՅԻՉԹԹԵԹՅՄ Ի ՉՅՅՍԾ օԻ օԾօծՉԵԹՉծ
ՅԲԵօ՞ՆԵօՍԱ ՍՐօ՞ծ ՅՉՍԾօ՞ՑԹԵ՛ՆՍԱ

Երեքշաբթի՝ 2013 թականի ապրիլի 16-ի երեկոյան, Շահինշահրի

Հայ Կանանց Եկեղեցասիրաց Միութեան անդամները մեծ խանդավառութեամբ, զատկական, մայրերի տօնի եւ Միութեան նոր գրասենեակի բացման երեք առիթները միատեղած՝ հանդիսութիւն էին կազմակերպել Շահինշահրի Սրբոց Վարդանանց դպրոցի սրահում: Ծրագրի սկզբում Միութեանը տրամադրուած նոր սենեակի բացումը կատարեց Շահինշահրի հոգետոր տէսուշ հոգշ. Տ. Անանիա վրդ. Գունանեանի ձեռամբ եւ ներկայութեամբ

Շահինշահրի Հայ Համայնքի Վարչութեան ներկայացուցչին: Հոգ2. Հայր Սուրբը սեներակի բացումից յետոյ, Կանանց Միութեան անդամներին ուղղելով իր խօսքը՝ գոհունակութիւն յայտնեց Միութեան տարած աշխատանքների կապակցութեամբ, ցանկանալով տրամադրուած նոր հնարատրութիւնը առաւել խթան հանդիսանայ Միութեան գործունէութեան ծաւալման եւ անդամների թւի աճման: Հոգ2. Հայր Սուրբը շեշտեց, որ Շահինշահրի Հայ Կանանց Եկեղեցասիրաց Միութիւնն իր կենսունակութեամբ համայնքի ամենատեսակէտով մարմինը կարելի է համարել:

Ապա հաջոց դպրոցի սրահում կազմակերպուած հանդիսութեան բացումը կատարեց Միութեան նախագահ տկն. Անահիտ Օհանեանը՝ բարի գալստեան խօսքով եւ Մայրերի Տօնին նիւրած բարեմաղթանքներով ու ցանկութիւններով: Տկն. Օհանեանը հրաւիրեց հոգ2. Հայր Սուրբին օրուայ պատգամը փոխանցելու, ով իր խօսքում ասաց. *«Մեր կեանքում մնայուն ներկայութիւն, դեր, տեղ եւ գուրգուրանք ունի մայրը: Հայ մայրը արժանի է միայն մէկ բառի եւ դա սրբութիւնն է»*, ապա նշեց. *«Եթէ չլինէին հայ մայրերը, չէին լինի Կոմիտասներ, Մեսրոպ Մաշտոցներ, Խորենացիներ եւ այլն: Մայրը Աստծու ներկայացուցիչն է երկրի վրայ, նա իշխում եւ օրհնում է իր զաւակներին, ինչպէս Աստուած նոյնն է անում վերելից»*:

Հոգ2. Հայր Սուրբն աղօթեց Կանանց Եկեղեցասիրաց Միութեան հիմնադիր մայրերի եւ հանգուցեալ անդամների համար: Նա շատ գեղե-

ցիկ արտայայտութեամբ փակեց իր խօսքը՝ ասելով. *«Որեւէ միութիւնեան մէջ եթէ չկայ սէր եւ միասնականութիւն, այն դառնում է ժամանակավրէպ, բայց անհասարկ այս Միութիւնը, հիմնադիր մայրերի ձեռքով ստեղծել է սիրոյ հիմունքների վրայ եւ այսօր այդ ցանած սերմը բոլոր անդամուհիների միջոցով ջրակ, անցել եւ կանգուն է պահել»*:

Ծրագրի երկրորդ բաժնում Կանանց Միութեան անդամները եւ հիւրերը պատրաստել էին մօր մասին գեղեցիկ բանաստեղծութիւններ եւ երգեր՝ ըստ յետեւեալի. Արմիկ Թորոսեանը՝ «Պար երգ, Անահիտ Ստեփանեանը՝ «Դու ով ես մայր», Շողիկ Քեշիշեանը՝ «Մօր սէրը», Ռիթա Մկրտչեանը՝ «Մօր ձեռքերը», Վարդուհի Պօղոսեանը՝ «Մօր սէրը», Վանէ Թահմազեանը՝ «Արմատները եւ տերեւները» բանաստեղծութիւնները, իսկ Ծաղկուշ Մանսուրեանը՝ «Մայրս», Վարդուշ Հախնազարեանը՝ «Կանչէ կունկ», Սառա Գրիգորեանը՝ «Արագ» եւ Ռիթա Մկրտչեանը՝ «Ապրիլ մայրիկ» երգերը:

Գեղարեստական բաժնից յետոյ, տեղի ունեցաւ գիտելիքների եւ արագաշարժութեան մրցութիւններ, որը մեծ խանդավառութիւն ստեղծեց: Ապա տեղի ունեցաւ զատկական հակթախաղ, որին յաջորդեց ուրախ մթնոլորդ, պար եւ երաժշտութիւն, լատար ու համեստ հիւրասիրութիւն:

Ծրագրի փակումը կատարեց հոգ2. Հայր Սուրբի յուզիչ «Ով է ասել» երգով:

Յատկանշելի է որ օրուայ առիթով կատարեցին նիւրատրութիւններ:

ՀԱՅՈՑ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ 98-ԱՄԵԱԿԻ ՈԳԵԿՈՉՄԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ԾԱՐԱՆ ԾԱՀԻՆԾԱՀՐՈՒՄ

18 ապրիլ 2013

ՄԱՐԶԱԿԱՆ ՄՐՑՈՑԹ

Հինգշաբթի՝ 2013 թականի ապրիլի 18-ի երեկոյեան, Ապրիլեան Մեծ Եղեռնի 98-ամեակի Ոգեկոչման Ծահինշահրի Յանձնախումբը ապրիլեան նահատակների յիշատակին կազմակերպել էր շախմատի եւ սեղանի թենիսի մրցութիւններ:

Մարզաշարի բացմանը ներկայ էին Ծահինշահրի հոգեւոր հովիւ հոգշ. Տ. Անանիա վրդ. Գունանեանը, Ծահինշահրի Հայ Համայնքի Վարչութեան անդամները, մասնակից մարզիկներ եւ մեծ թուով հայորդիներ:

Համար, ապրիլեան այս օրերին ոգեկոչել մեր նահատակների արեան կանչը, աղօթել նրանց հոգիների համար, նաեւ պահանջել մեր արդար դատը»:

Հոգշ. Հայր Սուրբը գնահատեց Յանձնախմբի սկսած աշխատանքները՝ միջոցառումների կազմակերպման վերաբերեալ եւ մարզական խաղերի կապակցութեամբ մտայնացումը: Նա գնահատեց մասնակցած մեծ թուով երիտասարդ-ուհիներին, ովքեր այսպիսով՝ առողջ մթնոլորտում իրենց յարգանքի տուրք են մատուցում ապրիլեան անմահ նահատակներին: Նա շարունակելով իր խօսքը, շեշտեց, որ պարտք է հայ երիտասարդներին՝ նախ ճանաչել Հայոց Յեղասպանութիւնն իր ամբողջութեամբ, ապա ճանաչեցնել այն վայրագ թուրքին: Հոգշ. Հայր Սուրբն իր խօսքն ուղղեց երիտասարդներին՝ ասելով. «*Մենք մեր միասնականութեամբ պէտք է ցոյց տանք թուրքին, որ 98 տարիներ յետոյ նոյնիսկ չենք մոռացել, ընդերկար չենք մոռանալու մեր նահատակներին եւ վճռակամօրէն պահանջելու ենք մեր հողերը: Մեր նահատակների վրէժը լուծելու ենք մեր կեանքն գնով, գործով, միասնականութեամբ եւ մասնակցութեամբ*»: Ապա Հայր Սուրբն իր աղօթքը բարձրացրեց առ Աստուած՝ իւրաքանչիւր նահատակի հոգու խաղաղութեան համար, եւ փառք տուեց Աստծուն՝ հայ ծնելու, հայ սնելու եւ հայ ապրելու համար:

Մրցութիւնների բացման առթիւ Յանձնախմբի անունից բացման խօսք ներկայացրեց տկն. Մատիթա Սարեանը: Նա սկզբում բոլոր ներկաներին հրաւիրեց մէկ րոպէ լուրջեամբ յոտնկայս յարգել ապրիլեան անմեղ նահատակների յիշատակը, ապա ակնարկելով վայրագ թուրքի մտադրութիւններին՝ հայ ժողովրդի ոչնչացման եւ բնաջնջման վերաբերեալ, շեշտեց, որ 21-րդ դարում բոլոր հայորդիները, թէ՛ Հայրենիքում եւ թէ՛ Սփիւռքում զգաստ, արթուն ու ամուր կանգնած են՝ պաշտպանելու իրենց իրաւունքները, իսկ յատկապէս հայ մարզիկները միջազգային մրցաբեմերում իրենց յաջողութիւններով պատիւ, վեհութիւն եւ առաւել մեծ յաղթանակ են պարգեւում հայութեանը: Տկն. Սարեանը մրցոյթներին մասնակիցած անձանց յաջողութիւն մաղթեց, ապա խօսքը փոխանցեց Յանձնախմբի նախագահ պրն. Զանիկ Թահմազեանին, որն իր հերթին շնորհակալական եւ յաջողութիւնների խօսքեր ուղղեց մարզիկներին:

Յաջորդիւ հոգշ. Հայր Սուրբն իր պատգամը փոխանձեց՝ ասելով. «*Ուրախութիւն եւ պատիւ է մեզ*

Ծրագրի բացման արարողութիւնից յետոյ սկսեց մարզական մրցաշարը: Ծախմատի մրցութեանը մասնակցում էին թուով 11 աղջիկ եւ տղաներ՝ Վանէ Սահակեանը, Նորվան Թահմազեանը, Թէոդիկ Աւանէսեանը, Լէոնի Դանիէլը, Ծիրակ Հախնազարեանը, Արգին Խողալվերդեանը, Գեղարդ Թահմազեանը, Մելիսա Խանմելիքեանը, Նելի Դանիէլը, Նարէ Մարկոսեանը, Էրիկ Դանիէլը: Մրցութեան ընթացքին հետեւում էր Յանձնախմբի անդամ եւ շախմատիստ Անաշէ Բաբումեանը: Մասնակիցներն աւելի քան 2 ժամ մրցեցին, որի արդիւնքում Թէոդիկ Աւանէսեանը գրաւեց առաջին տեղը, Լէոնի Դանիէլը, Արգին Խողալվերդեանը եւ Ծիրակ Հախնազարեանը՝ երկրորդ տեղը, իսկ Գեղարդ Թահմազեանը եւ Մելիսա Խանմելիքեանը գրա-

Լեցին երրորդ տեղը:

Հայոց դպրոցի միս սրահում, սեղանի թենիսի մրցութեանը մասնակցում էին թույլ 16 մարզիկ-ուհիներ՝ Արին Քեշիշեանը, Շիրակ Հախնազարեանը, Զատա Ռաշան, Յովակ Թահմազեանը, Ադրիան Ծառուկեանը, Համո Քամարզարեանը, Էնրիթո Զէյնալեանը, Զարե Մարկոսեանը, Մասիս Մանուկեանը, Էդիկ Փիլոսեանը, Սաթո Խաչատրեանը, Հելեն Նալբանդեանը, Մառինա Մանասերեանը, Հերմինէ Մանուկեանը, Ռոզանա Նալբանդեանը եւ Ալիս Մանուկեանը: Աշակերտական բաժնում Արին Քեշիշեանը գրաւեց առաջին տեղը, Շիրակ Հախնազարեանը՝ երկրորդ եւ Զատա Ռաշան՝ երրորդ տեղերը: Տիկնանց բաժնում առաջին, երկրորդ եւ երրորդ տեղերը գրաւեցին հերթաբար օրդ. Հելեն Նալբանդեանը, տկն. Մառինա Մանասերեանը եւ տկն. Հերմինէ Մանուկեանը, իսկ երեք տղամարդկանց բաժնում Զարե Մարկոսեանը գրաւեց առաջին տեղը, Մասիս Մանուկեանը՝ երկրորդ եւ Էդիկ Փիլոսեանը՝ երրորդ տեղերը:

**19 ապրիլ 2013
ՇՐՋԱԳԱՅՈՒԹԻՒՆ**

Ապրիլեան Մեծ Եղեռնի 98-ամեանի Ոգեկոչման Ծահինշահրի Յանձնախումբը ուրբաթ՝ ապրիլի 19-ի առաւօտեան, կազմակերպել էր շրջագայութիւն՝ դէպի Ն. Զուղայի Ս. Ամենափրկչեան Վանք:

Յանձնախմբի այս մտայղացմանն ընդառաջեցին Ծահինշահրի համայնքի շուրջ 50 անձինք՝ մեծահասակ եւ պատանի, որոնց ընկերակցում էին Ծահինշահրի

րի Հայ Համայնքի Վարչութեան եւ Յանձնախմբի անդամները: Նրանք, հետաքրքիր զուգարդիպումով, առաւօտեան ժամը 10-ին, մասնակցեցին Ս. Ամենափրկչեան Վանքի Յովսէփ Արեմաթացի եկեղեցում Սպահանի Հայոց Թեմի 15-րդ նստաշրջանի Պատգամաւորական Ժողովի անդրանիկ նիստի առթիւ թեմակալ առաջնորդ գերշ. Տ. Բաբգէն եպս. Չանրեանի նախագահութեամբ, Ծահինշահրի հոգեւոր տեսուչ հոգշ. Տ. Անանիա Վրդ. Գունանեանի եւ հոգեւորականաց դասի, նորընտիր պատգամաւորների եւ ազգային մարմինների ներկայացուցիչների մասնակցութեամբ մատուցուող բացման աղօթքին եւ յաջորդիւ՝ Մեծ Եղեռնի Յուշարձանի առջեւ ծաղկեմատոյցին:

Տպաւորիչ ծրագրից յետոյ, խումբն առանձնաբար այցելեց Ս. Ամենափրկչեան Վանքի Յովսէփ Արեմաթացի եկեղեցի եւ «Խաչատուր Կեսարացի» անան թանգարան:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ԿԼՈՐ ՍԵՂԱՆ

Ուրբաթ՝ ապրիլի 19-ի երեկոյան, Ապրիլեան Մեծ Եղեռնի 98-ամեակի Ոգեկոչման Ծահինշահրի Յանձնախումբը կազմակերպել էր երիտասարդական կլոր սեղան: Ծրագրին ներկայ էին Ծահինշահրի հոգեւոր տեսուչ հոգշ. Տ. Անանիա վրդ. Գունանեանը, Ծահինշահրի Հայ Համայնքի Վարչութեան, Ոգեկոչման Յանձնախմբի եւ համայնքի անդամներ եւ բազմաթիւ երիտասարդներ:

Ծրագրի բացումը կատարեց Յանձնախմբի նախագահ պրն. Զանիկ Թահմազեանը՝ շնորհակալական խօսքեր ուղղելով ներկաներին՝ մասնակցութեան համար, ապա ներկայացրեց եւ հրաւիրեց օրայ դասախօս երիտասարդ-ուհիներին՝ իրենց պատրաստած նիւթերը փոխանցելու համար:

Համայնքի երիտասարդներից չորսը կլոր սեղանի դասախօսութիւնները ներկայացրին ըստ հետեւեալի.

* ԱՆԻ ՄԻՆԱՍԵԱՆԵԱՆՆ ռուսումնասիրութեան էր ենթարկել 19-րդ դարի վերջաւորութեանը եւ 20-րդ դարի սկզբում Արեւմտեան Հայաստանում տիրող պատմական իրավիճակը, յատկապէս Թուրքիոյ միջոցով հայութեան դէմ կիրառուած անմարդկային բռնութիւններն

ու սպանդները մինչև Ցեղասպանության իրականուցումը, ապա միայն թղթի վրայ մնացած հայոց իրաւունքների սահմանումը:

* Արիս Դաթեանը ներկայացնելով «Թուրքիայում ապրող հայերը» նիւթը, պարզ եւ ընկալելի կերպով բացատրեց Հայոց Ցեղասպանութիւնից յետոյ Թուրքիայում եւ Արեւմտեան Հայաստանում զանազան ձեւերով տարբեր բնակավայրերում յարատեւող հայերի մասին, խօսելով «պաշտօնական», «խլամացած (համշենահայեր)», «քրդացած» եւ «ծպտեալ» հայերի մասին՝ հետաքրքիր մանրամասութիւններ փոխանցեց նրանց ապրելակերպի եւ հայկականութեան նկատմամբ այս խմբաւորումների կեցածքի եւ կապաւածութեան վերաբերեալ, փոխանցելով Թուրքիոյ եւ Արեւմտահայաստանի մէջ տարածուած ու տակաւին իրենց իսկական ազգութեանը կառչած «հայերի» կարեւորութեան, առանձնայատկութիւնների եւ ծաւալած աշխատանքների մասին տեղեկութիւններ:

* Վահէ Թահմազեանը կենտրոնանալով «Հայ Դատի ձեռքբերումները» նիւթի շուրջ, խօսեց բազմակողմանի յաջողութիւնների եւ Հայ Դատի արդար ու ամբողջական լուծման ուղղութեամբ տարած ու տարւող աշխատանքների մասին՝ մատնանշելով բոլոր այն յաղթական նաճումները, որ կատարել են զանազան երկրներում եւ բազմազան ատեաններում:

* Գեղարդ Թահմազեանը շօշափելով «Ներկայ մարտահրաւերները» նիւթը, գեղեցիկ կերպով ներկայացրեց բոլոր այն հրամայականները, որոնք պէտք է իւրաքանչիւր հայի ուշադրութեան կենտրոնը լինեն եւ Հայ Դատի լուծման ուղղութեամբ աշխատող բոլոր հայ կազմակերպութիւնների աշխատանքների առանցքը հանդիսանան:

Իւրաքանչիւր նիւթի ներկայացումից յետոյ ներկաների միջոցով հարցումներ ուղղւեցին երիտասարդ դասախօսներին, ովքեր փորձեցին բաւարար պատասխաններ տալ նրանց:

Ձեռնարկի աւարտին հրաւիրեց հոգշ. Հայր Սուրբը՝ իր պատգամը փոխանցելու բոլորին: Նա իր հրճանքն ու գոհունակութիւնը յայտնեց Հայոց Ցեղասպանութեան 98-ամեակի ոգեկոչման աշխատանքների ծիրում համանքի երիտասարդների գործօն մասնակցութեան համար եւ վստահութիւն յայտնեց, որ եթէ համատեղ, միասնական եւ գիտակից այս կեցածքով շարունակւեն պահանջատիրական աշխատանքները, յաջողութեամբ եւ արդարութեամբ են պսակելու դրանք՝ մեզ բերելով Հայ Դատի արդար լուծման:

21 ապրիլ 2013

ԱՇԽԱՏԱԿԱՆ ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԻ ՄՐՑՈՒԹԻՒՆ

Հայոց Ցեղասպանութեան ոգեկոչման աշխատանքների շարանում, կիրակի՝ ապրիլի 21-ի երեկոյան, Ծահինշահրի Հայոց Ազգային «Սրբոց Վարդանանց» դպրոցի սրահում կազմակերպւել էր գիտելիքների մրցութիւն, որին իրենց մասնակցութիւնն էին բերել հայոց դպրոցի աշակերտ-ուսիւնները: Աշակերտներին մեծ ուրախութիւն պարգեւեց Սպահանի Հայոց Թեմի առաջնորդ գերշ. Տ. Բաբգէն եպս. Չարեանի եւ Նոր Զուղայի հոգեւորականաց դասի այցելութիւնը:

Ծրագրին ներկայ էին նաեւ Ծահինշահրի հոգեւոր տեսուչ հոգշ. Տ. Անանիա վրդ. Գունանեանը, Ապրիլեան Եղեռնի 98-ամեակի Ոգեկոչման Ծահինշահրի Յանձնախմբի անդամները, Ծահինշահրի Հայ Համայնքի Վարչութեան ներկայացուցիչները եւ աշակերտների ծնողներն ու հարազատները:

Ծրագրի բացումը կատարեց տկն. Մառիթա Քեշիշեանը՝ բարի գալստան խօսքեր ասելով բոլորին, նշելով, որ թէեւ աշակերտները գտնուում են դպրոցական քննութիւնների եղանակին, սակայն ոչ մի բան չիսանգարենց նրանց որպէսի հաստատակամօրէն մասնակցեն

այս մրցութիւններին, ապա յոյս ունենալով որ կը լինի աշխոյժ մրցակցութիւն, մասնակիցների համար յաջողութիւն ցանկացաւ:

Օրւայ մրցութեան համար իրաւարար խումբ էին նշանակել հայոց դպրոցի ուսուցչուհիներից տկնք. Մատիթա Քեշիշեանը, Անահիտ Այազեանը, Քարմէն Մատթէոսեանը եւ Վարդուհի Պօղոսեանը:

Մրցութեանը մասնակցել էին տարրկան բաժնից Սեւանա, Մասիս, Արցախ, Վան եւ Արարատ, իսկ ուղեցոյց բաժնից Արծիւներ եւ Սեւան խմբերը: Իւրաքանչիւր խումբ ընդգրկում էր երեքական աշակերտ: Մրցակցութիւնը կազմակերպ եւ հետաքրքիր կերպ տեղի ունեցաւ երեք փուլերով: Աշակերտ-ուհիների պատրաստածութիւնը մեծ ուրախութիւն պատճառեց թէ՛ ուսուցիչներին եւ թէ՛ ծնողներին:

Ծրագրի ընդմիջումին, տկն. Մատիթա Քեշիշեանը հրաւիրեց գերշ. Սրբազան Հօրը՝ իր հայրական օրհնանքը փոխանցելու աշակերտներին եւ ներկաներին: Գերշ. Սրբազան Հայրն իր ուրախութիւնը յայտնեց ծրագրի կազմարկերպման եւ աշակերտութեան մասնակցութեան առթիւ, նշելով. «Ապրիլ ամիսը մեր ժողովրդի համար անմոռանալի ամիս է եւ ո՛չ թէ լացի

ու սգոյ ամիս. այն պահանջատիրական պայքարի առիթ է, եւ որքան մեր աշակերտները գիտակից ու մեր պատմութեամբ հարստացած լինեն եւ լաւ իմանան այն, անցեալից դասեր քաղեն եւ հայերէն լեզուն լաւապէս սերտեն, այնքան առողջ են ապրելու ներկան եւ ապագան կերտելու են մեծ յոյսերով»: Վերջում Առաջնորդ Սրբազն Հայրը յաջողութիւն եւ բարի երթ մաղթեց մասնակից աշակերտ-ուհիներին:

Մրցութեան աւարտին իրաւարար խումբն արդիւնքները ներկայացնելով՝ տարական բաժնում առաջին, երկրորդ եւ երրորդ տեղերը գրաւած յայտարարեց հերթաբար Արցախ, Արարատ եւ Սեւանա խմբերին, իսկ ուղեցոյց բաժնում յաղթող խումբ ճանաչեց Սեւան խմբին:

Յաղթող խմբերը պարգեատրուելու են Ոգեկոչման առթիւ կազմակերպւած բուն ձեռնակի ընթացքում:

Յանձնախմբի կողմից պատրաստուել էր համեստ հիւրասիրութիւն:

22 ապրիլ 2013
ՆԿԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԶԵՆԱՐԻԵՍԻ
ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍ

Երկուշաբթի՝ ապրիլի 22-ի երեկոյան, Ծափնշահրի Հայոց Ազգայն «Սրբոց Վարդանանց» դպրոցի սրահում, տեղի ունեցաւ նկարչութեան եւ ձեռարւեստի ցուցահանդէս՝ Հայոց Յեղասպանութեան թեմայով, որին ներկայ էին Ծափնշահրի հոգեւոր տեսուչ հոգշ. Տ. Անանիա վրդ. Գունանեանը, Ծափնշահրի Հայ Հա-

մայնքի Վարչութեան եւ Ոգեկոչման Յանձնախմբի անդամներն ու զգալի թուով համայնքի անդամներ:

Յուցահանդէսի բացումը կատարեց հոգշ. Հայր Սուրբի եւ Ոգեկոչման Յանձնախմբի նախագահ պրն. Զանիկ Թահմազեանի ձեռամբ: Սրահի պատերը ծածկած էին աշակերտ-ուհիների եւ համայնքի երիտասարդների նկարած պատկերներով. բոլորը ինչ որ կերպ իրենց զգացումները թղթին յանձնելով՝ նկարագրել էին վայրագ թուրքին, մեր անմեղ ժողովրդին՝ Սուրիոյ աւազների վրայ, Արարատ լեռը եւ մեր եռագոյն դրօշը: Բոլորը խորհրդաւոր էին եւ յուզիչ. երբ դիտում ես այդ նկարչութիւնները, մի պահ ոգեւորածութեամբ եւ յոյսով լցւած մտածում ես՝ դեռ կան սերունդներ, որ պահանջատէր են մեր արդար իրաւունքների նկատմամբ եւ ուրախանում ես, որ նրանք անտարբեր չեն Հայոց Յեղասպանութեան վերաբերեալ:

Յանձնախումբը պատրաստել էր յուշատետր, որպէսզի ցուցահանդէս այցելողներն իրենց զգացումները եւ մտածումները գրեն Եղեռնի եւ ձեռնարկի մասին. տետրը լցւեց բազմաթիւ յուշագրութիւններով:

23 ապրիլ 2013
ՀՍԿՈՒՄԻ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ ԵՒ
ԾԱՂԿԵՄԱՏՈՅՑ

Ապրիլի 23-ի երեկոյան, Շահինջահրի Հայոց Ազգային «Սրբոց Վարդանանց» դպրոցի բակում կա-

ռուցած Ապրիլեան Եղեռնի Յուշարձան-Խաչքարի առջեւ ի մի եկած հայորդիներ, նախ մասնակցեցին Հոգեհանգստեան արարողութեանը, որը կատարեց Շահինջահրի հոգետր տեսուչ հոգշ. Տ. Անանիա վրդ. Գունանեանի գլխաւորութեամբ, հոգետր հովիւ արժն. Տ. Վարդան քինչ. Աղաբաբայեանի մասնակցութեամբ եւ Շահինջահրի «Նարեկ» երգչախմբի երգեցողութեամբ:

Հոգեհանգստեան արարողութիւնից յետոյ, Շահինջահրի Հայ Համայնքի Վարչութեան ներկայացուցիչ տկն. Մառիթա Քելիշեանը ընթերցեց Համայնքի Վարչութեան Ապրիլեան Եղեռնի առթիւ հրապարակած կոչը, որի մէջ նշել էր թէ թուրքերը դեռ 1915 թաւականից շատ առաջ ծրագրել էին ցեղասպանութիւն գործել եւ ոչնչացնել ու բնաջնջել հայերին: Այնտեղ շեշտադրումով ասել էր. «*Թուրք ոճուագործների այս արարքը դատապարտելի է, եւ մենք բոլոր հայերս պէտք է ճանաչել տանք Յեղասպանութիւնը, քանի որ Յեղասպանութեան ուրացումը յանգեցնում է նոր ոճուագործութիւնների: Այդ պատճառով հայ ժողովուրդը պէտք է համախմբւի համահայկական օրակարգերի շուրջ եւ որպէսզի վերելքը թռիչքային լինի՝ հրամայական են՝ վերակազմակերպում Սփիւռքում, արդարութիւն, ժողովրդաւարութիւն, միասնականութիւն եւ ազգային հզօր կազմակերպւածութիւն հայրենիքում*»:

Ծրագրի միւս բաժնում տկն. Մառիթա Սարեանը ընթերցեց Ապրիլեան Եղեռնի 98-ամեակի Ոգեկոչման Շահինջահրի Յանձնախմբի խօսքը, որի մէջ դարձեալ շեշտում էր՝ հայութեան բեկորների միասնականութեան եւ միահամուռ լինելու անհրաժեշտութիւնը, որով հայ ժողովուրդը կը կարողանայ իր կոչն ուղղել համայն աշխարհին եւ իր ծայնը լսելի դարձնել՝ իր արդար իրաւունքների վերատիրացման նպատակով, այն համոզումով, որ Մեծ Եղեռնից վերապրած հայ ժողովուրդն իր եզակի տոկունութեամբ եւ հետեւողականութեամբ ի զորու է դիմագրաւել Հայ Դատի բազմազան ճակատներում նետուած մարտահրաւերները եւ ծանօթացնել նրա իրաւական արժէքը միջազգային ատենաներում: Տկն. Սարեանն իր խօսքն ասարտեց՝ «*Շուտով կը ծագի արեւն արդարութեան. յաղթանակը մերն է*» յուսադրիչ նախադասութեամբ:

Բողոքի համահաւաքի եւ ծաղկեմատոյցին իրենց

յատուկ բաժինն ունեն Հայոց Ազգային «Նարեկ» Մանկապարտեզ-Նախակրթարանի եւ «Սրբոց Վարդանանց» ու «Մասիս» դպրոցների աշակերտ-ուսուցիչները. խմբերգներով ներկայացրին «Թող հնչէ շէփոր», «Քալէնք միասին», «Զինորիկն եմ ես փոքրիկ» երգերը, ապա ասմունքեցին Մեզան Բարձեանը՝ «Ես այն մէկ հայն եմ», Արայիկ Թահմազեանը՝ «Մենութեան խաւար» եւ Ադանա Այազեանը՝ «Հայն իր ազգը չի ուրանայ» բանաստեղծութիւնները, իսկ զուգերգներով հանդէս եկան Վաչէ Քեշիշեանը եւ Արիւն Մինասբանեանը՝ «Ախպէրս ու ես», Զեփիւո Շահիջանեանը, Վանէ Օրոջեանը, Նազելի Մարկոսեանը, Արիւնէ Նազարեանը եւ Ռենիթա Նազարեանը՝ «Կարմիր Կակաչները», Արգին Շահմիրզայեանը եւ Արուսիկն Հախնազարեանը՝ «Մենք չենք մոռացել» երգերի կատարումով:

Ծրագրի ընթացքում տեղի ունեցան ծաղիկների եւ ծաղկեպսակների զետեղում Ապրիլեան Զոհերի Յուշարձանի առջեւ՝ Շահինջահրի Հայ Համայնքի Վարչութեան, Շահինջահրի պատգամաւորների, Ոգելոյզման Յանձնախմբի, «Նարեկ» Մանկապարտեզ-Նախակրթարանի եւ «Սրբոց Վարդանանց» դպրոցի ուսուցչական կազմերի, Ծնողական խորհուրդների եւ աշակերտութեան, Շահինջահրի Հայ Կանանց Եկեղեցասիրաց Միութեան, «Նարեկ» եւ «Նարսոս» Երգչախմբերի, Ն.Ջ. Հայ Մ.Մ. «Արարատ» եւ Փերիոյ Կրթասիրաց միութիւնների Շահինջահրի մասնաճիւղերի եւ Հայ Դատի Յանձնախմբի միջոցով:

Ծրագրի շարունակութեանը Շահինջահրի Հոգեւոր տեսուչ հոգշ. Տ. Անանիա վրդ. Գունանեանը եւ հոգեւոր հովիւ արժն. Տ. Վարդան քհնյ. Աղաբաբայեանը կատարեցին մոմավառութիւն, որոնց հետեւեց ներկայ բազմութիւնը:

Վերջում իր բովանդակալից պատգամը փոխանցեց հոգշ. Հայր Սուրբը՝ ասելով. «Փա՛ռք Քեզ, ո՛վ Աստուած, որ հայ ենք ծնւել, եւ ունենք նահատակներ՝ որոնց մարտիրոսութեան շնորհիւ մենք կարողանում ենք կանգնել Քո եկեղեցում, այն խաչի դիմաց, որը 98-տարիներ առաջ մեր նահատակներն իրենց ուսերի վրայ վերցրեցին եւ քայլեցին այս անգամ դէպի նոր Գողգոթայ, որով փրկեցին մեր հայ ազգը, մշակոյթը,

կրօնն ու լեզուն»:

Հոգշ. Հայր Սուրբն իր արտայայտութիւնների շարունակութեան մէջ վստահեցրեց, որ Ապրիլեան Եղունին նւիրած ծրագրերը մեր նոր սերնդի կեանքում բանալու են նոր էջ, որն առաջնորդում է դէպի Հայ Դատի արդար յատուցում եւ աննահանջ պայքար: Նա, իր խօսքի աւարտին գնահատեց Յանձնախմբի տարած աշխատանքները՝ օրւայ կապակցութեամբ եւ կոչ ուղղեց ներկաներին, որպէսզի խոսնեան շարքերով մասնակցեն յաջորդ օրւայ Ս.Պատարագին եւ բողոքի քայլարշախին:

Համահաւաքի աւարտին տեղի ունեցաւ նստացոյց Շահինջահրի համայնքի երիտասարդների միջոցով, որին հսկեց անձամբ՝ հոգշ. Հայր Սուրբը:

24 ապրիլ 2013
ԱՊՐԻԼ 24-Ը ԸԱՀԻՆԸԱՀՐՈՒՄ

Չորեքշաբթի՝ ապրիլի 24-ի առաւօտեան, Շահինջահրի «Սրբոց Վարդանանց» դպրոցի սրահում տեղի ունեցաւ սուրբ եւ անմահ Պատարագ՝ նւիրած Հայոց Յեղասպանութեան զոհերի յիշատակին, ձեռամբ Ըա-

հինշահրի հոգետոր հովիւ արժն. Տ. Վարդան քհնյ. Աղաբաբայեանի եւ երգեցողութեամբ Ծահինշահրի «Նարեկ» երգչախմբի:

Եկեղեցական արարողութիւնից յետոյ, համահաւար տեղի ունեցաւ դպրոցի բակում, որին յաջորդեց բողոքի քայլարշաւը հայոց դպրոցի ուղղութեամբ ձգուող պողոտայով: Ծահինշահրի հայորդիներն իրենց խումներամ եւ միահամուռ մասնակցեցին եկեղեցական արարողութեանն ու քայլարշաւին, եւ իրենց բողոքի ձայնը բարձրացնելով՝ միացան աշխարհասփիւռ հայութեան պահանջատիրութեանը:

Քայլարշաւի աւարտին, բոլոր պահանջատէր հայորդիները միասին «Սարդարապատ» երգով կենտրոնացան հայոց դպրոցի բակում, որտեղ ունկնդրեցին Հայոց Յեղասպանութիւնը դատապարտող պարսկերեն լեզուով բանաձեւը՝ ընթերցած արն. Էդիւն Բաբունեանի միջոցով:

Բողոքի ցույցի աւարտին, Ծահինշահրի հոգետոր տեսուչ հոգշ. Տ. Անանիա վրդ. Գուճանեանն իր գեղեցիկ պատգամը փոխանձեց՝ ասելով. «Ապրիլ 24 նշանակում է նահատակների արեան կանչի օր, Հայոց Յեղասպանութեան եւ Թուրքիոյ վայրագութեան եւ անգթութեան փաստ եւ իրողութիւն, մեր հողերի ու նահատակների հոգիների եւ արեան պահանջատիրութեան օր: Ահաւասիկ այսօր 98 տարիներ են անցել,

երբ մեր նահատակ մայրերն ու հայրերը, քոյրերն ու եղբայրները իրենց կեանքն ու անձը յանձնեցին Դեր-Ջորի աւազներին, որպէսզի այսօր հայ ժողովուրդը ապրի հայի նկարագրով»: Հոգշ. Հայր Սուրբը իր խօսքն աւարտեց հետեւեալ խորիմաստ եւ մտածելու տեղիք տուող արտայայտութեամբ. «Որտե՞ղ ենք մենք, ի՞նչ ենք անում եւ ինչի՞ համար: Եթէ թշնամին մեզ վերադարձնի մեր հողերը, մենք պէտք է պատրաստ լինենք արժեւորել դա մեր կեանքով, տէր կանգնել դրանց եւ մեր պապենական հողերի վրայ հաստատել մեր կեանքը»:

Վերջում նա գնահատեց Ծահինշահրի Հայ Համանցի Վարչութեանը՝ ոգեկոչման ծրագրերն իրագործելու նպատակով բազմակողմանի համագործակցութեան համար, նաեւ դրատեց Ոգեկոչման Յանձնախմբի աշխատանքները եւ Ծահինշահրի հայ համայնքի անդամների գիտակից մասնակցութիւնը:

**28 Ապրիլ 2013
ԴԱՍԱՆՍՈՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳԵՂԱՐԻԵՍԱԿԱՆ ՋԵՌԱՆՎ**

Կիրակի՝ 2013 թականի ապրիլի 28-ի երեկոյան, Մեծ Եղեռնի 98-ամեակի Ոգեկոչման Ծահինշահրի Յանձնախմբի կազմակերպութեամբ, Հայոց Ազգային «Սրբոց Վարդանանց» դպրոցի սրահում տեղի ունեցաւ դասախօսական եւ գեղարուեստակն ձեռնարկ՝ իբրեւ աւարտ Հայոց Յեղասպանութեանը նիւրած ձեռնարկների շարանի:

Ծրագրին ներկայ էին Սպահանի Հայոց Թեմի առաջնորդ գերշ. Տ. Բաբգէն եպս. Չարեանը, Ծահինշահրի հոգետոր տեսուչ հոգշ. Տ. Անանիա վրդ. Գուճանեանը, Պատգամաւորական Ժողովի, Թեմական ու Կրօնական խորհուրդների, Ծահինշահրի Հայ Համայնքի Վարչութեան եւ ազգային այլ մարմինների ներկայացուցիչներն ու Ծահինշահրի հայ համայնքի գիտակից եւ պահանջատէր անդամներ:

Ծրագրի բացումը կատարեց ոգեկոչող Յանձնախմբի անդամ տկն. Վիոլէթ Յարութիւնեանը: Նա իր խօսքն սկսելով Հայրենիքին նիւրած գեղեցիկ բանաստեղծութեամբ՝ ասելով.

տեղծութեամբ, շնորհակալութիւն յայտնեց ներկաներին՝ մասնակցութեան համար եւ բեմ հրաւիրեց օրւայ բանախօս բազմամեայ փորձով եւ անցեալով ազգային, հասարակական գործիչ պրն. Թաթուլ Օհանեանին:

Պրն. Օհանեանը, ինչպէս ծրագրի հաղորդավարուհին բանախօսութիւնից յետոյ նշեց, պարզ, ճարտար, հաճելի եւ հասարակութեանը ընկալելի ոճով բովանդակալից կերպով ներկայացրեց հայոց ջարդի, տարագրութեան եւ կրած բարոյական, մարդկային եւ նիւթական կորուստների պատմականն ու նկարագրութիւնը: Նա պաշտօնական մարդահամարներից եւ տեալներից թւեր նշելով, փոխանձեց, որ Յեղասպանութեան ընթացքում մէկ եւ կէս միլիոն հայ անմեղ զոհերի կորուստը ո՛չ միայն իր ժամանակին արհաւիրք էր, այլ անդառնալի եւ անփոխարինելի բացասական ազդեցութիւն թողեց հայ ժողովրդի բնականոն աճի եւ զարգացման ընթացքի վրայ:

Յարգելի դասախօսն անդրադառնալով ցեղասպան Թուրքիոյ անցեալի եւ այժմեան փանթուրքիստական քաղաքականութեանը եւ գործունէութիւններին, շեշտեց, որ ո՛չ մի փոփոխութիւն չկայ ազգայնամոլ եւ ռիսակալ թուրքի նկարագրի մէջ: Պրն. Օհանեանն իր խօսքերի մէկ բաժնում շեշտեց. «Այսուհանդերձ հայ ժողովուրդն իր դարաւոր թշնամու նկատմամբ չունի վրէժխնդրութեան հարց. առհասարակ հայը չունի վրէժի բարդոյթ, այլ արդար պահանջատիրութիւնն է

հետաքրքրում հայութեանը: Մեծ տարբերութիւն կայ պահանջատիրութեան եւ վրէժի միջեւ. վրէժը եւ վրէժից դրդւած արարքներն ու զգացումները չեն ընդունում զարգացած եւ առաջադէմ աշխարհի կողմից, սակայն պահանջատիրութիւնը յառաջադիմական է, որն էլ պէտք է լինի հայութեան պայքարի առանցքը»:

Ծրագրի երկրորդ բաժնում Ծահինշահրի շնորհալի անդամներից՝ տկնք. Լիդուշ Քամարզարեանը, Մատիթա Սարեանը, պրնք. Մարտիկ Յովհաննիսեանը, Արուսիւն Հախնազարեանը եւ Արգին Ծահմիրզայեանը ներկայացրեցին «Կիլիկիա», «Սուրբերու աչքեր», «Արմենեա», «Մենք չենք մոռացել», «Ահա կերթամ», «Ախալէրս ու ես», «Նրանք ընկան», «Նորէն հայրս տխուր», «Կոտորածն անգութ» երգերը՝ մեներգ, զուգերգ եւ խմբերգ ձեւերով, իսկ օրդ. Ադանա Ալւազեանն ասումներց «Հայն իր ազգը չի ուրանայ» բանաստեղծութիւնը:

Գեղարուեստական կոկիկ յայտագրից յետոյ, ծրագրի աւարտին, բեմ հրաւիրեց թեմակալ առաջնորդ Սրբազան Հայրը՝ իր հայրական օրհնանքը փոխանցելու: Գերշ. Սրբազան Հայրը գնահատելով ռեկոնոլ Յանձնախմբին՝ կազմակերպած միջոցառումների համար, նաեւ Ծահինշահրի հայ համայնքին, որն անցնող օրերում լրջօրէն մասնակցել էր ձեռնարկներին, մէջբերեց Հայոց Յեղասպանութեան 100-ամեակի առիթով զոյգ կաթողիկոսների միատեղ կոչի բառերը եւ ասաց. «Կը յիշենք, կը յիշեցնենք ամբողջ աշխարհին եւ կը պահանջենք ցեղասպան ոճուագործից մեր արդար իրաւունքները, հողերը, վանքերը, եկեղեցիները, սրբութիւններն ու արժէքները: Այլեւս մեր աչքերը ո՛չ թէ Դեր-Չորի արեւակէզ աւազներին, այլ Մուշին ու Սասունին պէտք է ուղղենք»: Առաջնորդ Սրբազան Հայրն երախտագիտութեան խօսք ուղղեց բոլոր այն պետութիւններին, որոնք Յեղասպանութեան օրերում գրկաբաց ընդունեցին հայ տարագրեալներին, եւ կոչ ուղղեց ամբողջ հայութեանը՝ միասնական կեցածքով այսուհետեւ միջազգային մակարդակի վրայ եւ ատեններում արծարծել հայոց պահանջատիրութեան հարցը մինչեւ արդար եւ վերջնական լուծում:

Ընթացող ժամանակներում Ս. Ամենափրկչու Վան-Բ-ի համայնականները և համայնականները շատ ակտիվ են զբաղվում համայնականության բարձրացման և համայնականության պահպանման գործերով:

հանդես եկա դամբանախօսությամբ, որտեղ անդրադարձառեցի նաև հանգուցեալի կենսագրական գծերին՝ թեմակա առաջնորդ Տ. Բարգէն եպս. Չարեանի, ազգային մարմինների ու միությունների անունից ցաւակցական խօսք ուղղեց սգակիրներին:

Այնուհետև նորոգ հանգուցեալի դին տեղափոխեց եկեղեցու բակ, որտեղ կարճատե արարողութիւնից յետոյ՝ դամբանախօսությամբ ելոյթ ունեցան նաև՝ Սպահանի հայոց թեմի Կրթական խորհրդի առեմնապետ Զանսոն Աղաբաբայեանը՝ թեմի ազգային մարմինների եւ Սպահանի Պետական համալսարանի մակալարժութեան եւ հոգեբանութեան ֆակուլտետի դասախօս դոկտ. Նուրի՛ն՝ համալսարանի տնօրինութեան անունից:

Երկուշաբթի, ապրիլի 8-ին, Նոր Զուղայի Ս. Ստեփանոս եկեղեցում, ներկայութեամբ՝ ազգային մարմինների ներկայացուցիչների, Սպահանի Պետական համալսարանի դասախօսների եւ ուսանողների ու հայ եւ պարսիկ հայրենակիցների տեղի ունեցաւ նոյն համալսարանի բազմավաստակ հոգեբան-դասախօս եւ ազգային-կրթական գործիչ դոկտոր-պրոֆեսոր Մեսրոպ Բալայեանի յուղարկատրութիւնը, որն իր մահկանացուն էր կնքել ապրիլի 3-ին՝ 90 տարեկան հասակում:

Դկտ. Բալայեանի դին ամփոփեց Նոր Զուղայի հայոց ազգային գերեզմանատանը:

Դկտ. Մեսրոպ Բալայեանը ծնել է 1923 թականին: Նրա հայրը եղել է Հայոց Ցեղասպանութիւնը վերապրածներից: Նա իր դոկտորի կոչումն ստացել է Ֆրանսիայի Սորբոն համալսարանի հոգեբանութեան ճիւղում, որից յետոյ՝ վերադառնալով Իրան՝ սկսել է աշխատել որպէս համալսարանի դասախօս: 1962 թականից ընտանեօք տեղափոխուում է Սպահան եւ աշխատանքի անցնում տեղի Պետական համալսարանի մանկավարժութեան եւ հոգեբանութեան ֆակուլտետում որպէս դասախօս եւ դեկան: Եղել է նաև նոյն համալսարանի հայոց լեզւի եւ գրականութեան ամբիոնի դասախօս:

Թաղման եկեղեցական արարողութիւնը կայացաւ կէսօրից յետոյ ժամը 3-ին, գլխաւորութեամբ Ծափինշահիի հայ համայնքի հոգեւոր տեսուչ Տ. Անանիա վրդ. Գուճանեանի եւ մասնակցութեամբ Տ. Մեսրոպ քհնյ. Գալստանեանի ու դպրաց դասի:

Եկեղեցական կարգի աւարտին Տ. Անանիա վրդ. Գուճանեանը

ԱՏԱՑԱԾ ՆԻՒՐԱՏԻՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ն.9. Հայոց Առաքելական Եկեղեցեայ Կարգութան

Ս. Գէորգ եկեղեցի

- 1,900,000 ռիալ. Ծայան:
- 1,000,000 ռիալ. Վահէ Ակոն:
- 500,000-ական ռիալ. Արէն Դաւթեան, Առինֆառ, Ծաբա-
ցի, Դուռանդիշ, ոմն(×2):
- 100,000-ական ռիալ. Սեդա Այազբալեան, ոմն:
- 40,000 ռիալ. Իււէֆի-Նիա:

Խաչի զոյգելու փոխարէն

- 400,000 ռիալ. Անիթա Դեմբաշեան:
- 200,000 ռիալ. Հրանուշ Դաւթեան:
- 170,000 ռիալ. Լեւոն Ղարիբեան:
- 100,000-ական ռիալ. Վահէ Գրիգորեան, Թէօ Ծահիջա-
նեան, Հերմիէն Ղարիբեան, Արա Աւանէսեան, Ծափուրի,
ոմն(×2):
- 70,000 ռիալ. Միրո Խուրավերդեան:
- 50,000-ական ռիալ. Ժուլիտ Մինասեան, ոմն:

Ջանազան առիթներ

- 1 փոշեկոյ՝ Ա. Ստեփանոս եկեղեցուն. Մարտո եւ Լինա
Յովսէփեաններ՝ Սեդրակ Մարկոսեանի յիշատակին:
- 1 գորգ՝ Ա. Գէորգ եկեղեցուն. Ծաղկուշ Դանիէլեան՝ Ժորժ
Դանիէլեանի յիշատակին:
- Ա. Աստաճաճիկ եկեղեցու արտաքին պատերի եւ սիւնների
ներկր. Ջանոսն Աղաբաբալեան:

Ս. Յովհաննու եկեղեցի - Ծաղկազարդ

- 300,000 ռիալ. Ջանէս Գրիգորեան:
- 200,000-ական ռիալ. Կարօ Յովսէփեան, Լիլիթ Քեշիշեան:
- 100,000 ռիալ. Հակոբ Պետրոսեան:

Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցի

- 500,000 ռիալ. Արգիշտի Ղարիբեան՝ խաչքարութեան
առթիւ:

Ս. Մինաս եկեղեցի

- 500,000 ռիալ. Սարէ Ղազարեան՝ Տեառնընդառաջի առ-
թիւ:
- 300,000 ռիալ. Մարտիրոս եւ Լուսիկ Յովսէփեաններ՝ Ծաղ-
կազարդի առթիւ:

Ջառակի Տօնի առթիւ

- 500,000 ռիալ. Անուշ Ղարախանեան, Տիգրանուհի Ղեւեան՝
իր թոռնիկների յաջողութեան համար, ոմն:
- 300,000 ռիալ. Վանիկ Մարգարեան, Վանիկ Մարկոսեան՝
Սեդրակ Մարկոսեանի յիշատակին:
- 200,000 ռիալ. Նորիկ Յարութիւնեան:
- 100,000-ական ռիալ. Սանդրա Խաչատրեան, Էմա Պողո-
սեան, Թալին Ստեփանեան, Վալլէթ Հայրապետեան՝ Ովսաննա
Հայրապետեանի յիշատակին:
- 60,000 ռիալ. Մարիամ Ծատուրեան:

Հանգուցեայ Սեդրակ Մարկոսեանի յիշատակին.

- 3,000,000 ռիալ. Լեւոնիկ եւ Կարէն Թահմազեաններ:
- 300,000 ռիալ. Հայրուկ Մարգարեան:

Հանգուցեայ Գրիգոր Յակոբեանի յիշատակին

- 450,000 ռիալ. Ն.Ջ. Հայ Մ.Ս. «Արարատ» Միութեան
Մարգական Միատրի Կարչութիւն:
- 200,000 ռիալ. Արսիւնէ Մարգարեան:
- 150,000-ական ռիալ. Ռազմիկ Խուրավերդեան, Մինաս
Թահմազեան:
- 100,000-ական ռիալ. Համօ եւ Ռիթա Մկրտչեաններ, Ար-
դալ Յովսէփեան, Սերոժ Յովհաննիսեան, Յովհաննէս Խուրա-
վերդեան, Խաչիկ Խուրավերդեան:
- 70,000 ռիալ. Ղազար եւ Արաքս Թահմազեաններ:
- 30,000 ռիալ. Մասիս Յովսէփեան:

Հանգուցեայ Ծաղկուշ Պողոսեանի յիշատակին

- 200,000 ռիալ. Կարօ Յովսէփեան:
- 100,000-ական ռիալ. Զալվարդ Ամրանեան, Լուսիկ Յարու-
թիւնեան:

- 50,000 ռիալ. Անուշ Մինասբանեան:
- Հանգուցեայ Բարսեղ Բաղդասարեանի յիշատակին**
- 150,000-ական ռիալ. Ռազմիկ Խուրավերդեան, Հայրուկ
Մարգարեան:
- 100,000-ական ռիալ. Ծաղկուշ Արեւեան, Քարմէն Արթու-
նեան:

Հանգուցեայ Շիրակ Մինասեանի յիշատակին

- 1,000,000 ռիալ. Մինասեան ընտանիք:
- 300,000-ական ռիալ. Ն.Ջ. Հայոց Առաքելական Եկեղե-
ցեայ Կարչութիւն, Իսայեան ընտանիք:
- 200,000 ռիալ. Հոփիսիկ Համբարչեան:
- 100,000-ական ռիալ. Կանանց Հոգեւոր Լսարան եւ «Շուշա-
նիկ» երգչախումբ, Տ. Խաչատուր քինյ. Զարգարեան, Վահիկ
Ասատրեան, Լուսիկ Յարութիւնեան, Սալիկ Դուկասեան, Եղսօ
Ծահրազեան, Մասիս եւ Լուիզ Յովհաննիսեաններ, Արին Արնու-
սեան, Աննա Քեշիշեան, Լուսիկ Միրզախանեան, Լորթթա Գէոր-
գեան, Ռազմիկ Գալստանեան:

- 50,000-ական ռիալ. Յարութ Բաղդասարեան, Ռոզի Արա-
մեան, Հակոբուշ Հայրապետեան:

Հանգուցեայ Մեսրոպ Բալայեանի յիշատակին

- 500,000 ռիալ. Դիանա Ղազարեան-Խաչիկեան:

Հանգուցեայ Յայրօ Համբարձումեանի յիշատակին

- 500,000 ռիալ. Ահմադ Շոքրանէ (Դեմմարից):
- 300,000 ռիալ. Ն.Ջ. Հլց. Առաքելական Եկղց. Կարչութիւն:
- 200,000 ռիալ. Զաւէն Սիմոնեան:
- 160,000 ռիալ. Աննա Քեշիշեան:
- 100,000-ական ռիալ. Միլվարդ Թորոսեան, Սարօ Հայրա-
պետեան, Համլէթ Մինասեան, Մելքոն Ծիրանեան, Լիդա Ծահ-
րազեան, Նազիկ Խուրավերդեան:
- 50,000 ռիալ. Գարեգին Մարկոսեան:

Հանգուցեայ Պաշատուր Մինասեանի յիշատակին

- 1,000,000 ռիալ. Վարուժ Մինասեան:
- 500,000 ռիալ. Մասիս Խաչիկեան, Երանդ Մինասեան:
- 350,000 ռիալ. Ա. Ստեփանոս եկեղեցու յանձնախումբ:
- 300,000 ռիալ. Ն.Ջ. Հլց. Առաքելական Եկղց. Կարչութիւն:
- 200,000 ռիալ. Սնկերտ Գիւղի եկեղեցու վարչութիւն:
- 150,000 ռիալ. Արեւիատ Զարգարեան:
- 100,000 ռիալ. «Շուշանիկ» երգչախումբ եւ Կանանց Հոգե-
ւոր Լսարան, Տ. Խաչատուր քինյ. Զարգարեան, Զանի Ղազա-
րեան, Արուսեակ Աղաջանեան, Գալստան եւ Սեդա Փանոսեան-
ներ, Արդալ Յովսէփեան, Ռաբերթ Ակոն, Հակոբ Պետրոսեան,
Գառնիկ Արթունեան, Սոնիկ Զոհրաբեան, Էմմա Զոհրաբեան,
Երանդ Պողոսեան
- 50,000 ռիալ. Մարգարիտ Զարգարեան:

Հանգուցեայ Սիրանուշ Մինասբանեանի յիշատակին

- 100,000 ռիալ. Մելքոն Ծիրանեան:
- 80,000 ռիալ. Լուսվարդ Առաքելեան:

**Ն. 9. Հայոց Գերեզմանաւան Բարեկարդման
Յանձնախումբ**

- 2,000,000 ռիալ. Հրայր Դուկասեան:
- 600,000 ռիալ. Սարօ Յակոբեան:
- 500,000-ական ռիալ. Տէր Մկրտչեան ընտանիք՝ Նարդ
Իսաղուկեանի յիշատակին, Ամիրխան Ղազարեան, Կարդան
Ալեքսանդրեան, Սէթ-Աղայեան ընտանիք՝ Հերոս եւ Վազգէն
Սէթ-Աղայեանների յիշատակին, Վազգէն Խաչիկեան, Փաթիկ
Սահակեան, Սուրէն Մինասեան:
- 300,000-ական ռիալ. Վազրիկ Վարդանեան, Վահիկ Թահ-
մազեան՝ Արմենուհի Բաղդասարեանի յիշատակին:
- 200,000-ական ռիալ. Տ. Վաղինակ ա. քինյ. Ծահիջանեան,
Տ. Մեսրոպ ա. քինյ. Գալստանեան, Տ. Խաչատուր քինյ. Զար-
գարեան, Վրէժ Մինասեան, Վարուժ Վարդանեան, Ծաղկուշ
Մկրտչեան՝ Սուրէն եւ Աւօ Մկրտչեանների յիշատակին, Վարուժ
Ղարախանեան, Պետիկ Բաղումեան, Արթին Մուրադեան, Վազ-
րիկ Յակոբեան:

- 150,000 ռիալ. Ալվարո Ջարգարեան:
- 100,000-ական ռիալ. Անթրա Ալեքսանդրեան, Ջալէն Ղա-րիբեան, Ռազմիկ Խաթուն-Նեժտադ, Փիւնիկ եւ Էմմանուէլ Ասատրեաններ, Անեթ Աղաբաղայեան, Քելին Մինաս Խաչիկեան, Ջանի Ղազարեան, Ռազմիկ Գալստանեան, Գարեգին Մարկոսեան, ոմն:

Ն. 2. Հայ Կանայ Գործեան Միութիւն

Հայոց Ազգային Օճանոց

- 300,000-ական ռիալ. Վիկտոր Գորգինեան:
- 150,000 ռիալ. Սիամաք Սոլլէմանգադեան:
- Սննդամթերք. Ն.Ջ. Հայ Մ.Մ. «Արարատ» Միութեան Երեցների Միատր, Ն.Ջ. Հայոց Ազգ. «Քանանեան» դպրոց, Ն. Ջ. Հայոց Ազգ. «Կատարիներ» դպրոց, «Շուշան» երգչախումբ, Մարո Ղարիբեան, Պերնիկ Խողալերդեան, Անահիտ Կիրակոսեան, Հրայր Դանիէլեան, Ժանետ Ինիկեան, Էլիզ Մարտիրոսեան, Սոնիա Թումաթարեան, Վերժիկ Գորգինեան, Ֆրիդա Ալլավերդեան, Ժանեթ Պողոսեան, Վերժիկ Թորոսեան, Սոնա Թումաթարեան, Վարդուշ Ղազարեան, Ֆերեշթեհ Խողա-եան:

Ն.2. Հայոց Ազգային «Կասարիներ» Դպրոց

- 1,000,000-ական ռիալ. Գարեգին Մարկոսեան, Արին Նազարեան:

Ն.2. Հայոց Ազգային «Արմէն» Համալիր

- 3,000,000 ռիալ. Ռուբէն Մկրտչեան:
- 1,000,000 ռիալ. Անահիտ Քամարգարեան:
- 500,000-ական ռիալ. Իզաբել Ժարդն-Դաւոդ, Էդիմ:
- 200,000 ռիալ. Մարգարիտ Դաթեան՝ իր հօր՝ Ժորժիկ Դաթեանի յիշատակին:

Ն.2. Հայ Մ.Մ. «Արարատ» Միութիւն

- 1 հատ կատեր՝ Սելին Ղարիբեան:

Սկառուական Միւտորի երգման արարողութեան առթիւ

- 500,000-ական ռիալ. Հայ Դատի Ն.Ջ. Յանձնախումբ, Արթին Վարդանեան, Արփիար Դաթեան, Լիանա եւ Էրիկ Ղազարեաններ, Ջարեհ Ղարախանեան, Ռիմա Սիմոնեան, Նարեկ Մարկոսեան, Դիմիթրի Յովհաննիսեան, Ջանսոն Աղաբաղայեան, Սերինէ Թահմազեան, Լուսինէ Սէթ-Աղայեան, Անի եւ Արփի Ղազարեաններ:
- 400,000 ռիալ. «Թաղէս Թաղէսեան» Պատանեկան Միութիւն, Լեոնիկ Ալազեան, Անի եւ Վանէ Ղազարեաններ:
- 300,000-ական ռիալ. Ն.Ջ. Հայուհեաց Բարեգործական Ընկերութիւն, Վանիա Պետրոսեան, Հուրիկ Թահմազեան, Արնէ եւ Մանիֆա Մանսուրեաններ, Սիլվան Անդրիասեան, Անիա Անդրիասեան, Վարսենիկ Օրօջեան, Սիլա եւ Յովիկ Աղախանեաններ, Նարինէ, Մեղերի եւ Լիլիան Քեշիշեաններ, Վանէ Յովսէփեան, Դերենիկ Թորոսեան, Մարգարիտ Դաթեան:
- 250,000-ական ռիալ. Արգիս եւ Շիրակ Օրօջեաններ:
- 200,000-ական ռիալ. Ն.Ջ. Հայ Մ.Մ. «Արարատ» Միութեան Շահինշահրի Մասնաճիւղի Վարչութիւն, Փերիոյ Կրթասիրաց Միութիւն, Հայ Ուս. Չհարմահալ Միութեան Ն.Ջ. Մասնաճիւղ, «Քանանեան» դպրոցի ուսուցչական կազմ եւ Ծնողական Խորհուրդ, «Կատարիներ» դպրոցի ուսուցչական կազմ եւ Ծնողական Խորհուրդ, Հարմա Կարապետեան, Ռայեա Խողալերդեան, Մասիա Մինասեան, Սարհատ Դիլանչեան, Լէօ Շահիջանեան, Մորենա եւ Մելանի Դաթեաններ, Մանիա Բեգիջանեան, Մասիա Սիրջանեան, Ժանօ Շահիջանեան, Էմիլի Կիրակոսեան, Նարեգա Սիմոնեան, Լիլիթ եւ Արսինէ Հայրապետեաններ, Լորեթա Ասատրեան, Սեպուհ Վարդանեան, Արամէ եւ Արփիկէ Մովսիսեաններ, Ռուբէն եւ Հայկ Խարովեաններ, Արայիկ Սիմոնեան, Գեղարդ Մանսուրեան, Վեհանուշ Խողաբախչեան, Թաղէ Ղարիբեան, Վարագ եւ Մեղրի Փանոսեաններ, Տաթևիկ եւ Յասմիկ Տէր Մարտիրոսեաններ, Նարեկ Փանոսեան:
- 150,000-ական ռիալ. Լիլիթ եւ Լուսին Յովսէփեաններ, Նարէ եւ Վահէ Յակոբեաններ, Արուսիկ Առաքելեան, Վանէ Յարութիւնեան, Հանրի Հաթամեան, Ալեմիա Տէր Մինասեան, Թէդդիկ Յովհաննիսեան, Շիրակ Հախնազարեան:

- 100,000-ական ռիալ. Քրիստինէ եւ Դերիկ Յակոբեաններ, Սելինէ եւ Էմիլի Հայրապետեաններ, Սոնիկ Կիրակոսեան, Նաչիրի Հախնազարեան, Նարեկ Հախնազարեան, Արփա Վարդանեան, Արուսիկ Հախնազարեան, Վանէ Թահմազեան, Շանթ Թահմազեան, Վահէ Թահմազեան, Բիրա Մինասեան, Արին Մինասեան, Սերիկ Ղարախանեան, Արինէ Նազարեան:

- 50,000-ական ռիալ. Արգամ Նազարեան, Արգիշտի Նազարեան, Արգին Ուղուրեան, Ջեփիտ Շահիջանեան, Արամէ Շահիջանեան, Լուսնա Գորգի, Վաչէ Քեշիշեան, Թաղէ Սարգըսեան, Արիա Մուրադեան, Ադենա Մուրադեան:

«Կուռնիկ» պարաօլիմպիկ տարեկան ելոյթի առթիւ

- 3,400,000-ական ռիալ. Պարի դասարանի ա. խումբ:
- 1,500,000-ական ռիալ. Ն.Ջ. Հայ Կանանց Գործեան Միութիւն:

- 1,000,000-ական ռիալ. Սպահանի Հայոց Թեմի Թեմական Խորհուրդ, Անիա Թորոսեան, Անիա Յովհաննիսեան, Լուսիա Մատթէոսեան, Անիշա Խաչեան, Վանէ Շահիջանեան, Սուէ Մինասեան, Անի Ասատրեան, Սարինէ եւ Սելինէ Խողաբախչեաններ, Նարէ Ասատրեան, Մարալ Յարութիւնեան, Սելին Մկրտչեան, Լիլիթ Գեորգեան:

- 500,000-ական ռիալ. Փերիոյ Կրթասիրաց Միութիւն, Էրիքա Գեորգեան, Տաթևիկ Տ. Մարտիրոսեան, Սիւնէ Շահիջանեան, Արտեմիա Խաչեան, Թերեզ Յակոբեան:

- 400,000-ական ռիալ. Հայ Ուս. Չհարմահալ Միութեան Ն. Ջ. Մասնաճիւղ, Ն.Ջ. Հայուհեաց Բարեգործական Ընկերութիւն, Հայ Դատի Ն.Ջ. Յանձնախումբ:

- 300,000-ական ռիալ. Կարին Տ. Մարտիրոսեան:

- 100,000-ական ռիալ. Վիգէն Մովսիսեան:

25-րդ Գարնանային Խաղերի բացման ծրագրի առթիւ

- 5,000,000 ռիալ. Փաւէլ Օսիփոֆ:
- 2,000,000-ական ռիալ. Էդիկ Ղազարեան, Մելքոն Կարապետեան, Դիանա Ղազարեան:

- 1,000,000-ական ռիալ. Գառնիկ Բաղդասարեան, Վարուժ Ղարախանեան, դկտ. Արմոնդ Բաղդամեան, Ռուբիկ Մկրտչեան, Առիժ Խաչատրեան, Թային Խաչատրեան:

- 600,000-ական ռիալ. Սելին Ղարիբեան:

- 500,000-ական ռիալ. Հայ Դատի Յանձնախումբ, Հայ Ուս. Չհարմահալ Միութեան Ն.Ջ. Մասնաճիւղ, Ն.Ջ. Հայ Կանանց Գործեան Միութիւն, Սեդա Բաղդեան, Նապիկ Մելիքեան, Ռուբինա Դիլանչեան, Հրանդ Խողաբախչեան, Վահիկ Թորոսեան, Նարբէլ Քոչարեան, Հայկազ Դաթեան, Ռուբէն Խաչիկ-Գրիգորի, Վազրիկ Թահմազեան, Արա Ներսիսեան, Արարատ Շահիջանեան, Երանդ Թորոսեան, Սերժիկ Ասատրեան, Վահիկ Ալազեան, Արիա Թահմազեան, Անդրէ Յովհաննիսեան, Վրէժ Յովսէփեան, Արմէն Ղարախանեան, Վանօ Վարդանեան, Սիմոն Պողոսեան, Սեակ Խաչատրեան, Սուրէն Սէթ-Աղայեան, Մերի Մելիքեան, Արա Սիմոնեան, Հայրուկ Կարապետեան, Ռիթա Մելիքեան, Արտեմիա Խաչատրեան, Ժամսէն Յակոբեան, Ժիրայր Խոսրովեան, Ջեփիտ Վարդեանեան, Սայիկ Մարտիրոսեան, Վարդուշ Յովսէփեան:

- 400,000-ական ռիալ. Ն.Ջ. Հայուհեաց Բարեգործական Ընկերութիւն, Ջարեհ Յովսէփեան:

- 300,000-ական ռիալ. Փերիոյ Կրթասիրաց Միութիւն, Հայկուշ Խաչիկեան, Հենրիկ Մելիքեան, Արքի Բաբումեան, Ժենիկ մինասեան, Սերոժ Խանգլարեան, Սքալէթ Հայրապետեան, Սարո Ալումեան, Յովիկ Դիլանչեան, Մագի Խաչատրեան, Ջարեհ Ասատրեան, Անգիլի Խաչատրեան, Րաֆֆի Ալեքսանդրեան, Դիմիթրի Յովհաննիսեան, Ժանեթ Ղուկասեան:

- 250,000-ական ռիալ. Հայրուկ Վարդեանեան, Սարո Տէր Յովհաննիսեան, Հիմենզ Դաթեան:

- 200,000-ական ռիալ. Ն.Ջ. Հայոց Ազգայի «Արմէն» Կրթահամալիրի տեսչութիւն եւ ուսուցչական կազմ, Անդրէ Դաթեան, Ալլին Յովսէփեան, Սերոժ Շահիջանեան, Արմոնդ Ալեքսանդրեան, Սերժիկ Ասատրեան, Կարօ Կարապետեան, Սեւադա Խաչիկեան, Տարօն Բաղումեան, Գեորգ Յովսէփեան, Աննիկ Սիմոնեան, Մելքոն Մարտիրոսեան, Շահէն Թահմազեան, Էդարդ

Ղազարեան, Վարուժ Նաասարդեան, Վաչիկ Խուրաբախչեան, Ռազմիկ Ալեքսանդրեան, Անգինէ Ղազարեան, Լիդուշ Թէյմուրեան, Վահէ Շահիջանեան, Ռոլանդ Ղարախանեան, Հակոբուշ Մարկոսեան, Յովիկ Աղախանեան, Աուկ Խուրաբախչեան, Պօղոս Ղարիբեան, Յարօ Կիրակոսեան, Ռոլանդ Ասատրեան, Գեփիկ Խաչատրեան, Թերեզ Յակոբեան, Սուրիկ Մինասեան:

- 150,000-ական դրամ. Ռիմա Պետրոսեան, Կարէն Աւետեան, Լուսինէ Ասատրեան, Նոռա Շահիջանեան:

- 100,000-ական դրամ. «Կատարիներ» դպրոցի ուսուցչական կազմ եւ Ծնողական Խորհուրդ, Ն.Ջ. Հայ Մ.Մ. «Արարատ» Միութեան Շահինջահի Մասնաճիւղի Մշակութային Միաւոր, Հայրիկ Խաչատրեան, Էրիքա Գեորգեան, Ռուբէն Զանի, Արուսթին Թահմազեան, Բարդուղ Պօղոսեան, Արմինէ Սիմոնեան, Կարինէ Դաւթեան, Ալիդա Մուրադեան, Անուշ Օհանեան, Մինուշ Մարգարեան, Սեակ Բաղդամեան, Ալիս Մկրտչեան, Մարտիկ Տ. Յովկաննիսեան, Թալին Մովսիսեան:

Կազմակերպած Նւիրահաւաքի առթիւ

- 20,000,000-ական դրամ. Թաթուլ Օհանեան եւ զաւակներ, Վարուժ եւ Վրէժ Մինասեաններ:

- 12,000,000 դրամ. Հայրիկ Խաչատրեան:
- 10,000,000-ական դրամ. Ն.Ջ. Հայուհեաց Բարեգործական ընկերութիւն, Հրայր Ղուկասեան, Սերժիկ Բաղդամեան, Օշին Սահակեան:

- 7,000,000-ական դրամ. Փերիոյ Կրթասիրաց Միութիւն, Գասպար Ղարիբեան

- 6,000,000-ական դրամ. Մերի Մելիքեան:
- 5,000,000-ական դրամ. Հայ Ուս. Չհարմախալ Միութիւն, Անդրէ Յովկաննիսեան, Արման եւ Աղլեն Կրետ, Արմոնդ Կիրակոսեան, Մինաս Գեորգեան, Սարօ Սիմոնեան, Սուրէն Սէր-Աղայեան, Յովակ Յարութիւնեան:

- 4,000,000-ական դրամ. Արմէն Ղարախանեան, Գարեգին Մարկոսեան, Կարօ Ծատրեան, Հայկազ Դաւթեան, Ռազմիկ Նազարեան, Վարուժ Ղարախանեան:

- 3,500,000-ական դրամ. Ռուբէն Խաչիկ-Գրիգորի:
- 3,000,000-ական դրամ. դկտ. Արմոնդ Բաղդամեան, Յարօ Կիրակոսեան, Ռոբերտ Պետրոսեան, Սարօ Պօղոսեան, Վահէ Բարսեղեան, Վրէժ Տէր Մարտիրոսեան:

- 2,500,000-ական դրամ. Դիանա Ղազարեան, Երանդ Թորոսեան, Վազրիկ Մարկոսեան:

- 2,000,000-ական դրամ. Սպահանի Հայոց Թեմի Կրօնական Խորհուրդ, Անդրէ Դաւթեան, Անդրէ Ք. Օհանեան, Արա Սիմոնեան, Արարատ Մելիքեան, Աուկ Խուրաբախչեան, Արարատ Օրօջեան, Ալէն Բարսեղեան, Արգին Բարսեղեան, Գեփիկ Խաչատրեան, Եղիշ Վարդումեան, Թաթուլ Պօղոսեան, Փիրայր Խոսրովեան, Լեւոն Ղազարեան, Հայրուկ Մովսիսեան, Հայրուկ Վարդեանեան, Յայրօ Քեչիշեան, Հիմենզ Դաւթեան, Մելքոն Ղարիբեան, Մինաս Թահմազեան, Մինաս Պօղոսեան, Խէչօ Խուրաբախչեան, Յովիկ Դիլանջեան, Յակոբ Մարկոսեան, Նա-

պիկ Մելիքեան, Նժդիկ Թորոսեան, Նոէլ Աբգարեան, Նորիկ Շահվալադեան, Պօղոս Ղարիբեան, Զանի Պօղոսեան, Ռաֆֆի Ալեքսանդրեան, Ռուբիկ Մկրտչեան, Ռազմիկ Ալեքսանդրեան, Սարօ Ալումեան, Սերժ Շահիջանեան, Սեակ Բաղդամեան, Սեակ Խաչատրեան, Սիմոն Պօղոսեան, Սուրիկ Մինասեան, Սարօ Այազեան, Սուրիկ Մինասբանեան, Վազրիկ Թահմազեան, Վահիկ Մկրտչեան, Վաղօ Տէր Սուքիասեան, Վանօ Վարդանեան, Վարուժ Խաղովեան, Վրէժ Յովկաննիսեան, Վարուժ Նաասարդեան:

- 1,500,000-ական դրամ. Արա Ներսիսեան, Հրայր Տէր Յովկաննիսեան, Մասիս Օրօջեան, Վարդուհի Յովկաննիսեան:

- 1,000,000-ական դրամ. Առիւծ Խաչատրեան, Արիս Թահմազեան, Աւօ Բաշիկեան, Արմոնդ Հայնազարեան, Զարեմ Ասատրեան, Զարեմ Յովկաննիսեան, Էդարդ Ղազարեան, Փուլիթթ Դաւթեան, Լորիկ Բաղդասարեան, Կարինէ Զարգարեան, Հայրապետ Ստեփանեան, Հրայր Ղարիբեան, Հրանդ Փաթաթեան, Հակոբուշ Խաչիկեան, Միքայէլ Զոհրաբեան, Մագի Խաչատրեան, Նորիկ Պօղոսեան, Նարբէլ Քոչարեան, Նարբէլ Զարդն-Դաւուդ, Ռաֆֆի Վարդումեան, Ռիմա Օհանեան, Ռոլանդ Ասատրեան, Ռոբերտ Մկրտչեան, Սարօ Տէր Սուքիասեան, Վիգէն Մովսիսեան, Վազրիկ Շմաւոնեան, Վարդուշ Յովկաննիսեան:

- 500,000-ական դրամ. Դուրան Տէր Յովկաննիսեան:

Երէջների Միաւոր

- 1,000,000-ական դրամ. Զեփիլո Մարտիրոսեան:
- 500,000-ական դրամ. Երան Խուրաբախչեան, Արմինէ Թորոսեան, Քնարիկ Աբգարեան:

Ճահիղահորի Հայ Կանանց Եկեղեցասիրաց Միութիւն

Մայրերի Տօնի առթիւ

- 1,000,000 դրամ. Շահինջահի Հայ Համայնքի Վարչութիւն:
- 200,000 դրամ. Մերի Գալստանեան:
- 100,000-ական դրամ. Ռիթա Մկրտչեան, Հակոբ Յակոբեան, Վերժիկ Նազարեան, Սարօ Պօղոսեան, Էլմա Անդրիասեան, Անիթա Խաչատրեան, Ռազմիկ Գալստանեան:

«Հայ Սօր Տարայ» Ճահիղահորի Յանձնախումբ

- 250,000 դրամ. Սեդրակ Դեմաշեան:
- 200,000-ական դրամ. Եղիա Թորոսեան, Վազրիկ Շմաւոնեան, Յայրօ եւ Անահիտ Նովան, Էմմա Օրդուբեզեան, Վիդեթ Յարութիւնեան, Ռոզիկ Թորոսեան, Մրմոնդ Բարֆեան:
- 100,000-ական դրամ. Աքաւլթէ Աղախանեան, Հրայր Ղարախանեան, Մարիան Մանասէրեան, Ռուբիկ Բարումեան, Ծովիկ Եղիկեան, Էդիկ Հայնազարեան, Ռաֆիկ Նազարեան, Նոէլ Յովկաննիսեան, Նոյեմ Բարֆեան, Ծաղկուշ Մինասբանեան, Զարդ Մինասբանեան:
- 60,000 դրամ. Վարդուշ Հայնազարեան:
- 50,000 դրամ. Սարօ Մինասբանեան:

Առաջնորդարանին եւ ազգային կառույցին առնչուող լուրերն ու թղթակցութիւնները պատրաստում է Ազգային Առաջնորդարանի Հանրային Կապի գրասենեակը, համայնքային եւ կրօնական արարողութիւններին վերաբերող լուրերը՝ «Ալիք»-ի թղթակիցները, «Արարատ» Միութեան առնչուող լուրերը՝ օրդ. Երանուշ Թահմազեանը, իսկ Շահինջահի հայ համայնքին վերաբերող տեղեկութիւնները՝ տկն. Ալլին Քեչիշեանը:

ՄԵՐ ՀԱՍՅԷՆ
خليفة گري ارامنه جلفای اصفهان
و جنوب ایران
صندوق پستی ۸۱۷۳۵/۱۱۵
Armenian Cathedral - P.O.Box 81735-115
New - Julfa, Isfahan, Iran
WWW.Norjughha.ir
WWW.Vank.ir
E-mail: Sourbv@Yahoo.com
Tel: +98 311 6243471-2
Fax: +98 311 6270999

**ԿՈՉ ԵՆՔ ՈՒՂՂՈՒՄ ԹՈՒՐՔԻՈՅ
ՊԵՏՈՒԹԵԱՆԸ ԵՒ ՊԱՏԱՆՁՈՒՄ ԵՆՔ.-**

**1) ՆԱՅՈՅ ՅԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ
ՃԱՆԱԶՈՒՄ.**

**2) ԱՄԲՈՂՁԱԿԱՆ ՆԱՏՈՒՅՈՒՄ ՆԱՅ
ԺՈՂՈՎՐԳԻ ԿՐԱԾ ԿՈՐՈՒՍՏՆԵՐԻ ԵՒ
ՄԱՐԳԿԱՅԻՆ ՈՒ ԱԶԳԱՅԻՆ
ԲՈՆԱԳՐԱԿԻՍՈՒՄ ԻՐԱԿՈՒՆՔՆԵՐԻ.**

**3) ՆԱՅԿԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՅԻՆԵՐԻ,
ՎԱՆՔԵՐԻ ԵՒ ԵԿԵՂԵՅԱՊԱՏԿԱՆ
ԿԱԼԻԱԾՆԵՐԻ ԵՒ ՆՈԳԵՒՈՐ ՈՒ
ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԱՐԺԷՔ
ՆԵՐԿԱՅԱՅՆՈՂ ԻՐԵՐԻ ԱՆՅԱՊԱՂ
ՎԵՐԱԳԱՐՁԸ ՆԱՅ ԺՈՂՈՎՐԳԻՆ,
ՈՐՊԷՍ ՆՐԱՆՑ ԻՐԱԿՈՒՄԵՐԸ:**

ԳԱՐԵԳԻՆ Բ

ԱՐԱՄ Ա